

หลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

LENDING CRITERIA FOR SHARK LOAN BUSINESS

สุจิตรา จำปาทอง

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการทั่วไป

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้ในระบบ

สุจิรา จำปาทอง

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการทั่วไป

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ หลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้ในระบบ
Lending Criteria for Shark Loan Business
ชื่อ - นามสกุล นางสุจิรา จำปาทอง
วิชาเอก การจัดการทั่วไป
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง, ปร.ด.
ปีการศึกษา 2556

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชาติร์ จันทรโคติกา, Ph.D.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา คำพิทักษ์, บช.ม.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง, ปร.ด.)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(รองศาสตราจารย์ชนงกรณ์ กุณชาลบุตร, D.B.A.)

วันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2557

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	หลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ
ชื่อ-นามสกุล	นางสุจิรา จำปาทอง
วิชาเอก	การจัดการทั่วไป
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง, ประ.ด.
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้นอกระบบ จำนวน 3 ราย และผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบ จำนวน 5 ราย และทำการวิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า มุมเหตุจูงใจของการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ได้แก่ ขั้นตอนการพิจารณาเงินกู้ไม่ยุ่งยาก ได้เงินกู้เร็วภายใน 1-2 สัปดาห์ สามารถกู้ได้แม้คิดเครดิตบูโร เป็นการกู้เงินระยะสั้นระหว่าง 6 เดือนถึง 1 ปี เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจและใช้จ่ายส่วนตัว ค่าใช้จ่ายการกู้เงิน ประกอบด้วย ดอกเบี้ย ค่านายหน้าหรือค่าปากกุงและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ คิดเป็นค่าใช้จ่ายรวมประมาณ 40% ต่อปี การให้กู้ของธุรกิจเงินกู้นอกระบบมี 2 รูปแบบ คือ การจำนอง และการขายฝาก โดยใช้ข้อสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกัน กรณีการจำนองให้กู้ในวงเงิน ร้อยละ 30-60 และกรณีการขายฝากให้กู้ในวง ร้อยละ 50-80 ของราคาประเมินหรือราคาซื้อขายของหลักประกัน โดยการคิดมูลค่าหลักประกันการให้กู้นอกระบบจะต่ำกว่าการให้กู้ของสถาบันการเงินเนื่องจากการให้กู้นอกระบบมีความเสี่ยงสูงกว่าจากการพิจารณาเงินกู้ที่รวดเร็ว ไม่ซับซ้อน นอกจากนี้ยังพบว่า หลักเกณฑ์การให้กู้นอกระบบ ได้ให้ความสำคัญกับหลักประกัน ความสามารถในการชำระหนี้ และอุปนิสัยของผู้กู้ตามลำดับ ธุรกิจเงินกู้นอกระบบมีอัตราการผิดนัดชำระหนี้ ร้อยละ 30-40 มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องทั้งด้านวงเงินกู้และจำนวนผู้ใช้บริการ และ ผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบมีความพึงพอใจในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

คำสำคัญ : เงินกู้นอกระบบ ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ หลักเกณฑ์การให้กู้

Independent Study Title	Lending Criteria for Shark Loan Business
Name-Surname	Miss Sujira jumpathong
Major Subject	General Management
Independent Study Advisor	Assistant Professor Supa Thongkong, Ph.D.
Academic Year	2013

ABSTRACT

The purpose of this independent study was to study the lending criteria for shark loan business by using a qualitative research. Data collection was done through an in-depth interview with the samples consisting of 3 shark loan lenders and 5 shark loan borrowers, and the content analysis was also used.

The results revealed that the motivations of borrowing shark loans included a simple process of loan consideration, fast loan approval within 1-2 weeks, being able to borrow loans while being on the Credit Bureau list, and a short-term loan between 6 months and one year for using as working capital of business and personal expenses. Expenses on borrowing consisted of interests, commissions, and fees which are accounted for 40 percent per year. There were two types of shark loans including mortgage and sale on consignment by using the assets as collateral. The loan limit of mortgage would be 30 to 60 percent whereas the loan limit of sale on consignment would be 50 to 80 percent of appraisal value or selling price of collateral. Besides, the estimation of collateral value for shark loan would be lower comparing to the loan from financial institutions since there are higher risks from fast loan consideration and simple process. Moreover, based on lending criteria of shark loan, collateral, loan repayment ability, and behaviors of borrowers were considered, respectively. Shark loan business has a default rate ranging from 30 to 40 percent, and there is a continuous growth of the loan limit and the number of borrowers. Finally, the borrowers were satisfied with shark loan service.

Keywords: shark loan, shark loan business, lending criteria

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี จันทร โคลิกา ประธาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษณา คำพิทักษ์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภา ทองคง กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการ ให้คำแนะนำให้ความรู้ ซึ่งแนวทางการแก้ปัญหา ตั้งแต่เริ่มต้นทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ จนประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ข้าพเจ้า และเพื่อน MGX 55 รวมทั้งผู้ให้สัมภาษณ์ผลงานฉบับนี้ทุกท่านที่ให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือ แนะนำ และ ร่วมกันทำงานด้านการศึกษา จนทำให้การศึกษาในระดับปริญญาโทครั้งนี้ประสบความสำเร็จไป ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน ๆ และเจ้าหน้าที่ โครงการปริญญาโท ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ผู้ศึกษาหวังว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะมีประโยชน์ไม่มากนักน้อย และหากมีข้อผิดพลาด ประการใดปรากฏในรายงานฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออภัยและน้อมรับไว้ ณ โอกาสนี้

สุจิรา จำปาทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	10
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	11
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	12
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	12
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	13
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
2.1 หลักเกณฑ์และแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อของสถาบันการเงิน	15
2.2 หลักเกณฑ์และแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ	25
2.3 ขั้นตอน รูปแบบ กระบวนการให้บริการสินเชื่อของสถาบันการเงิน	26
2.4 วิธีคิด ค่าธรรมเนียม ดอกเบี้ย ระยะเวลา ของสินเชื่อของสถาบันการเงิน	29
2.5 อัตราค่าใช้จ่ายในการเสียค่าธรรมเนียม ค่าภาษี ค่าอากรของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ	33
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
3.3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	42
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4.3 รูปแบบและวิธีการคิดอัตราดอกเบี้ยของธุรกิจเงินกู้ในระบบ	54
4.4 ขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้ของธุรกิจเงินกู้ในระบบ	57
4.5 วิธีการคิดค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการขอกู้เงินธุรกิจเงินกู้ในระบบ	57
4.6 เอกสารที่ใช้ประกอบการขอกู้ธุรกิจเงินกู้ในระบบ	58
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
5.1 สรุปผลการวิจัย	59
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	61
5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	62
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต	62
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก	64
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์	65
ภาคผนวก ข บทสัมภาษณ์จากการถอดเทป	70
ประวัติผู้เขียน	92

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้นอกระบบ.....	46
ตารางที่ 4.2 ตารางเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการจดจำนอง.....	48
ตารางที่ 4.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบรายที่ 1-3	51
ตารางที่ 4.4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบรายที่ 4-5.....	53

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	13
ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงการบริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์	26

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากในภาวะทางเศรษฐกิจในปัจจุบันประชาชนมีความต้องการที่หลากหลาย ในการดำรงชีวิต และก็มีธุรกิจต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมายหลายอย่าง แต่ละอย่างก็ต้องการใช้เงินทุนในการทำธุรกิจนั้น ๆ มากน้อย แตกต่างกันไป และเงินทุนคือสิ่งที่ผู้ประกอบการและทุกคนต้องการเป็นอันดับแรกในการบริหารธุรกิจ หรือกิจการต่าง ๆ ไม่ว่าจะกิจการเล็กหรือกิจการใหญ่ และสิ่งที่ผู้ประกอบการมักจะใช้เป็นตัวเลือกแรกในการหาเงินทุนมาให้กับทางบริษัท คือสถาบันการเงิน สถาบันการเงินจึงกลายเป็นตัวเลือกที่ได้รับความนิยมอย่างสูงเรื่อยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่งผลทำให้มีผู้ประกอบการเป็นจำนวนมากหันมาใช้บริการสินเชื่อกับสถาบันการเงินเป็นหลัก ในขณะที่สถาบันการเงินสามารถให้กู้ได้ในจำนวนและวงเงินที่จำกัด ทำให้สถาบันการเงินต้องมีข้อกำหนดและกฎเกณฑ์มาบังคับใช้ในการพิจารณาสินเชื่อให้กับลูกค้า โดยส่วนใหญ่ผู้ที่ต้องการจะขอสินเชื่อมักจะเขียนจากความต้องการของตนเองเป็นหลักในการขอกู้เงิน โดยลืมนึกไปว่าจะมีวิธีการเขียนและนำเสนออย่างไรให้ผ่านการพิจารณาตรงตามหลักเกณฑ์ความต้องการของสถาบันการเงิน และได้รับการอนุมัติสินเชื่อจากสถาบันการเงิน เลยส่งผลให้มีโอกาสสูงที่จะถูกปฏิเสธการขอสินเชื่อ

องค์ประกอบในการขอสินเชื่อของสถาบันการเงินประกอบด้วยอุปนิสัยของลูกค้า เป็นปัจจัยสำคัญข้อแรกของการพิจารณาตัวผู้กู้ว่าเป็นคนอย่างไร มีความซื่อสัตย์สุจริตเพียงใด มีความรู้และประสบการณ์ทางธุรกิจที่ประกอบการขนาดไหน มีประวัติที่ไม่ดีทางการเงินหรือไม่ ความสามารถในการชำระหนี้เป็นหัวใจสำคัญในการพิจารณาสินเชื่อ เจ้าหน้าที่สินเชื่อต้องศึกษาถึงธุรกิจของลูกค้าว่ามีความสามารถในการชำระหนี้คืนให้กับธนาคารเพียงใด เงินทุนโดยทั่วไปแล้วสถาบันการเงินจะให้สินเชื่อแก่ธุรกิจใดก็ตามต้องพิจารณาด้วยว่า ผู้กู้ได้นำเงินทุนส่วนตัวมาลงทุนด้วยเท่าไร เพราะยิ่งผู้กู้นำเงินทุนส่วนตัวมาลงทุนมากเท่าใด ความเสี่ยงของผู้ให้กู้ก็น้อยลงเท่านั้น หลักประกันในการวิเคราะห์สินเชื่อ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ หลักประกัน เพราะธุรกิจจะดีเพียงใดก็ตามอาจถูกสถานะแวดล้อมหรือเหตุอันไม่คาดหมาย ทำให้ธุรกิจเกิดปัญหาได้ เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่ผู้ให้กู้จะได้รับก็คือหลักประกัน สถานการณ์เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือการควบคุมอันมีปัจจัยหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจทั้งในและนอกประเทศ ปัญหาทางด้านนโยบายของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ปัญหาสิ่งแวดล้อม ความผันผวนของตลาด การขึ้นลงของราคาวัตถุดิบ เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย เงื่อนไขในการชำระคืน เอกสารทางการเงินที่หมุนเวียนในธนาคาร เอกสารทางบัญชี รายรับรายจ่าย และการพิจารณาต้องผ่านเครดิตบูโร ซึ่งเงื่อนไขต่าง ๆ เหล่านี้เป็นอุปสรรคที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งสินเชื่อของสถาบันการเงินได้มาก ซึ่งหลักเกณฑ์ในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินมีความเข้มงวดมากขึ้นตั้งแต่การคุมวงเงิน การอนุมัติสินเชื่อ ต้องตรวจสอบผ่านเครดิตบูโร เท่ากับเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ที่ต้องการเงินทุนมากขึ้น ทำให้ขอบเขตในการให้บริการของผู้กึ่งน้อยลง ดังนั้นเมื่อผู้ใช้บริการสินเชื่อของสถาบันการเงินไม่ได้รับสินเชื่อตามที่ต้องการ จึงหันไปใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ธุรกิจกู้เงินนอกระบบเป็นการดำเนินธุรกิจให้บริการเงินกู้ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินและไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล มีขั้นตอนไม่ยุ่งยาก สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว โดยพิจารณาจากหลักทรัพย์ ก็สามารถกู้เงินได้ทันทีแต่มีปัญหาเรื่องดอกเบี้ยที่สูง การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเป็นสิทธิขาดของผู้ปล่อยเงินกู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ อัตราดอกเบี้ยในการปล่อยเงินกู้สูงตามความต้องการของผู้ปล่อยเงินกู้ และไม่สามารถใช้กฎหมายควบคุมได้ จะเห็นได้ว่าเป็นเรื่องปกติในระบบเศรษฐกิจที่จำเป็นต้องมีการกู้เงินนอกระบบ การกู้เงินนอกระบบ ขึ้นอยู่กับข้อตกลงและความพอใจของทั้งผู้กู้และผู้ให้กู้ จากข้อมูลสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ กระบวนการ วิธีการและขั้นตอนการดำเนินการ รูปแบบการให้บริการ อัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ตลอดจนวัตถุประสงค์ มูลเหตุจูงใจและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ผลจากการวิจัยศึกษาหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ สามารถนำไปใช้ประโยชน์เป็นแนวทางให้ภาครัฐและผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา หลักเกณฑ์การให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ตลอดจนเป็นข้อมูลแก่ผู้บริหารสถาบันการเงินในการพัฒนาการบริการด้านสินเชื่อของสถาบันการเงินให้เกิดประสิทธิภาพและจูงใจให้บุคคลที่ไปใช้บริการเงินกู้นอกระบบ สนใจมาใช้บริการสถาบันการเงินมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ มีวัตถุประสงค์คือ

1.2.1 เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

1.2.2 เพื่อศึกษาวิธีการ และขั้นตอน ในการปล่อยเงินกู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

1.2.3 เพื่อศึกษารูปแบบการปล่อยเงินกู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

1.2.4 เพื่อศึกษาอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมระหว่างธุรกิจเงินกู้นอกระบบกับการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน

1.2.5 เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ของผู้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

1.2.6 เพื่อศึกษาเหตุจูงใจในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

1.2.7 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ โดยมีขอบเขตดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อมุ่งศึกษาหลักเกณฑ์วิธีการ รูปแบบ อัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม และขนาดธุรกิจเงินกู้ของนอกระบบ ตลอดจนศึกษาวัตถุประสงค์ มูลเหตุจูงใจ และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบ

1.3.2 ขอบเขตด้านผู้ประกอบการปล่อยเงินกู้นอกระบบ เก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ประกอบการให้บริการเงินกู้นอกระบบจำนวน 3 รายและ กลุ่มผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบจำนวน 5 ราย

1.3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษาเดือน พฤศจิกายน-ธันวาคม 2556 และ มกราคม 2557

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.4.1 เงินกู้นอกระบบ หมายถึงการกู้ยืมเงินนอกเหนือการควบคุมของกฎหมาย โดยผู้กู้ต้องเสียดอกเบี้ยอัตราที่สูงกว่ากฎหมายกำหนด

1.4.2 ผู้กู้ หมายถึงกลุ่มผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบและบริการสินเชื่อของสถาบันการเงิน

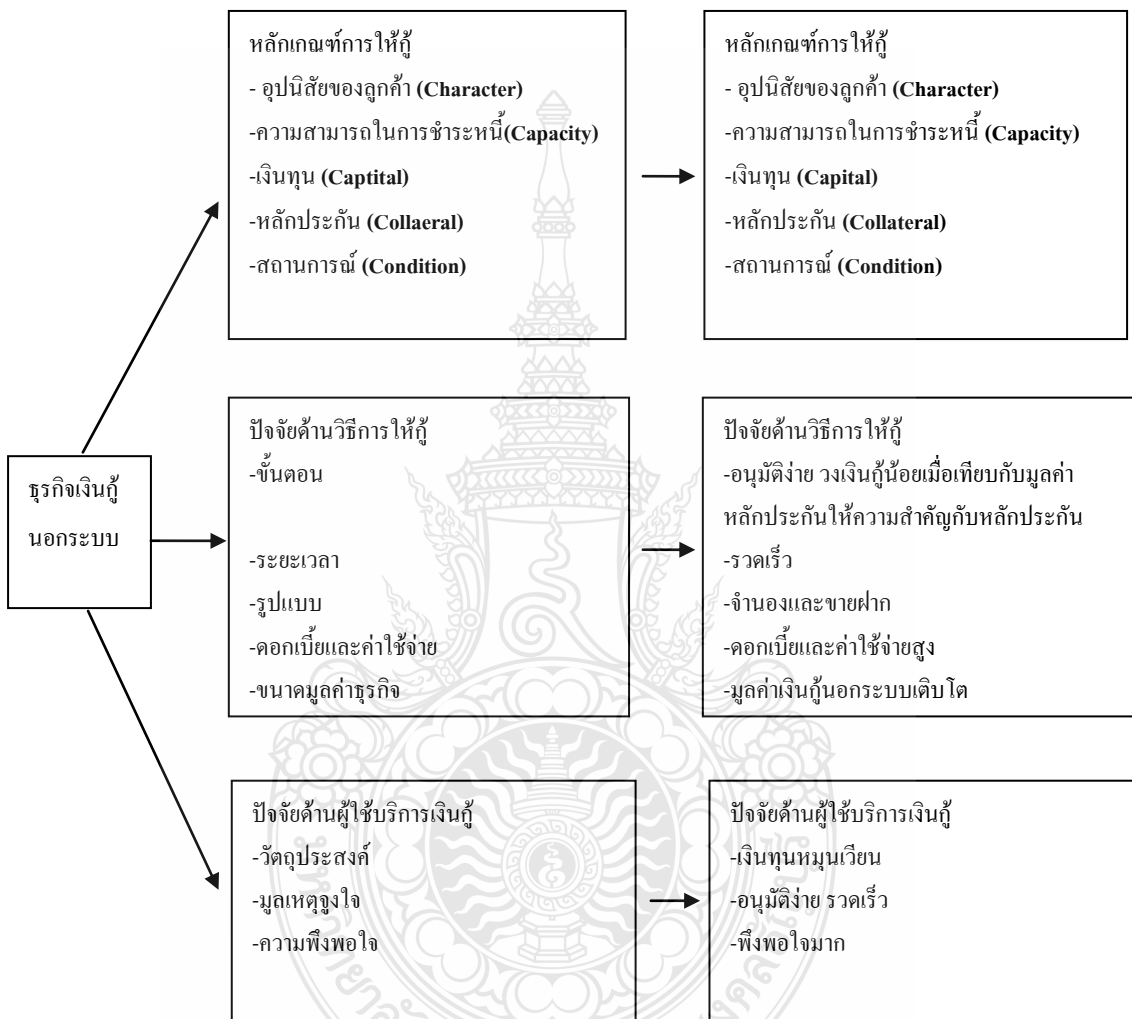
1.4.3 จำนอง หมายถึงการที่บุคคลคนหนึ่งเรียกว่า “ผู้จำนอง” เอาสังหาริมทรัพย์ของตน เช่นที่ดิน หรือทรัพย์ที่กฎหมายอนุญาตให้จำนองได้ไปจดทะเบียนไว้กับบุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า “ผู้รับจำนอง” เพื่อเป็นหลักประกันการชำระหนี้

1.4.4 ขายฝาก หมายถึงการซื้อขายอย่างหนึ่งซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สังคัมเป็นของผู้ซื้อฝากทันทีแต่มีข้อตกลงว่า ผู้ขายฝากอาจไถ่ทรัพย์คืนได้ภายในเวลาที่กำหนด

1.4.5 การให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ในที่นี้หมายถึงการให้สินเชื่อของธนาคาร

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มูลเหตุจูงใจ วัตถุประสงค์ ความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบ และ นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 องค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย ในการแก้ไขปัญหา การกู้เงินนอกระบบของผู้ประกอบการเพื่อให้มีการกู้เงินจากสถาบันการเงินมากขึ้น

1.6.2 สถาบันการเงินสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักเกณฑ์และกระบวนการในการให้บริการสินเชื่อ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระเรื่องศึกษาหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 หลักเกณฑ์และแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อของสถาบันการเงิน
- 2.2 หลักเกณฑ์และแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ
- 2.3 ขั้นตอน รูปแบบ กระบวนการให้บริการสินเชื่อของสถาบันการเงิน
- 2.4 วิธีคิดค่าธรรมเนียม ดอกเบี้ย ระยะเวลา ของสินเชื่อของสถาบันการเงิน
- 2.5 อัตราค่าใช้จ่ายในการเสียค่าธรรมเนียม ค่าภาษี ค่าอากร ของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักเกณฑ์และแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อของสถาบันการเงิน

2.1.1 ความหมายของสินเชื่อ

สินเชื่อ หมายถึง เป็นความเชื่อถือและไว้วางใจระหว่างบุคคล 2 ฝ่ายในการที่จะให้สินค้าหรือบริการไปใช้ก่อน โดยมีสัญญากำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขการชำระคืนในอนาคตสินเชื่อจะให้ความสำคัญและคำนึงถึงในเรื่องของสภาพคล่องอย่างสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็วมีเงินหมุนเวียนในกิจการอย่างไม่ขาดมือเพียงพอที่จะจับจ่ายใช้สอยประจำวันและมีเงินพอที่จะจ่ายให้กับเจ้าหนี้ทันทีทันใด

สินเชื่อทางด้านสถาบันการเงิน หมายถึง บริการชนิดหนึ่งของสถาบันการเงินที่ก่อให้เกิดรายได้หลักแก่สถาบันการเงิน คือดอกเบี้ยรับจากการให้สินเชื่อและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

สินเชื่อนี้มีหลายประเภทซึ่งการศึกษาการแบ่งประเภทของสินเชื่อแบบต่าง ๆ ทำให้ทราบว่ามีรูปแบบของการให้สินเชื่อนั้นสามารถกระทำได้ในรูปแบบใดได้บ้าง

2.1.2 หลักการบริหารสินเชื่อ 5'C

Paul H. Hunn. (1971, อ้างใน สุนัย, 2536, น.23-27) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้สินเชื่อของสถาบันในการปล่อยสินเชื่อให้กับประชาชนว่า ธนาคารหรือสถาบันการเงินมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์สินเชื่ออย่างไรบ้าง และคำนึงถึงปัจจัยอะไรบ้าง ในการอนุมัติสินเชื่อ เพราะมีปัญหาในการขอสินเชื่อเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ธนาคารจึงต้องเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ เนื่องจากมี

ปริมาณการเกิดหนี้เสียเพิ่มขึ้นทุกวัน ธนาคารจึงมีหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ธนาคารจะให้ความสำคัญ และพิจารณาว่าควรจะปล่อยสินเชื่อหรือไม่ หรือจะปล่อยมากหรือน้อยเพียงใด หรือปล่อยแบบมีเงื่อนไขหรือไม่ ธนาคารจึงได้พิจารณาเป็นข้อ ๆ ดังนี้ ซึ่งเรียกกันว่า หลัก 5'C คือ

1. อุปนิสัยของลูกค้า (Character)

ข้อนี้ถือว่าสำคัญเป็นอันดับแรก ในการพิจารณาตัวผู้กู้ว่าเป็นคนอย่างไร มีความซื่อสัตย์สุจริตเพียงใด มีความรู้และประสบการณ์ทางธุรกิจที่ประกอบการขนาดไหน มีประวัติที่ไม่ดีทางการเงินหรือไม่ หากเป็นลูกค้าเก่าของธนาคารก็จะดูได้จาก ผลการติดต่อกับทางธนาคารที่ผ่านมาว่าปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อตกลงที่มีไว้กับธนาคารดีหรือไม่ แต่ถ้าลูกค้าหรือลูกหนี้ขาดความซื่อสัตย์ความจริงใจแล้ว ก็ย่อมมีโอกาสเกิดหนี้สูญแก่ทางธนาคารมาก ปกติแล้วถ้าเป็นลูกค้ารายใหม่ธนาคารจะดูถึงชื่อเสียง ฐานะการศึกษา อุปนิสัยครอบครัว การที่จะทราบอุปนิสัยที่แท้จริงของผู้กู้ได้โดยความสำคัญอย่างใกล้ชิด ซึ่งความซื่อสัตย์เป็นหลักสำคัญของอุปนิสัย แต่ก็ไม่มีวิธีใดที่จะประกันได้ว่าความซื่อสัตย์จะคงอยู่ตลอดไป ดังนั้นธนาคารจึงต้องให้ความสำคัญทั้งในกรณีที่ธุรกิจที่ขอสินเชื่อนั้นมีการบริหารงานแบบเจ้าของคนเดียว หรือในกรณีการขอสินเชื่อเพื่อการบริโภคอุปนิสัยของลูกค้า หรืออาจสืบจากวงการธุรกิจไม่ว่าจะเป็น Suppliers หรือ Customer ของลูกค้าในตลาดว่าเป็นอย่างไร

2. ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity)

ความสามารถในการชำระหนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพิจารณาให้สินเชื่อ ลูกหนี้ที่แม้ว่าจะชำระหนี้สักเพียงใด หากปราศจากซึ่งความสามารถในการชำระหนี้แล้ว ย่อมไม่เกิดการชำระหนี้ ดังนั้นการให้กู้ยืม และการให้เครดิตของธนาคารจะต้องประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ความสามารถในการชำระหนี้ของบุคคลธรรมดา การประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของบุคคลธรรมดา พิจารณาได้จากข้อมูลต่อไปนี้รายได้ประจำ หมายถึง เงินเดือน และรายได้อื่น ความสามารถในการชำระหนี้ในระยะเวลาที่ต่อเนื่องขึ้นอยู่กับเงินเดือน และรายได้ที่ได้รับอย่างสม่ำเสมอ และความสามารถนำรายได้นั้นมาใช้ส่วนหนึ่งเพื่อการชำระหนี้ความสามารถในการหารายได้จะชี้ให้เห็นความแน่นอนของรายได้อันนำมาสู่การชำระหนี้ในอนาคต พิจารณาได้จากลักษณะของงานที่ทำ พื้นความรู้ความสามารถในการทำงาน สุขภาพความมั่นคงในการทำงาน และความก้าวหน้าในการทำงานหนี้สินที่มีอยู่ หมายถึง ภาระผูกพันที่มีอยู่เดิมรูปแบบของการใช้จ่าย หมายถึง ภาวะที่ผู้มีรายได้จะต้องรับผิดชอบก่อนที่จะเหลือรายได้เพื่อการชำระหนี้ พิจารณาได้จากฐานะการสมรส ขนาดครอบครัว และระดับการครองชีพเมื่อทราบรายได้ ความแน่นอนของรายได้

หนี้สินเดิม และรูปแบบของการใช้จ่ายแล้ว ส่วนที่เหลือจะเป็นเครื่องคุ้มครองรายจ่ายชำระหนี้แก่ธนาคาร

2.2 ความสามารถในการชำระหนี้ของนักธุรกิจ พิจารณาได้จาก อัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

- อัตราสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)
- อัตราส่วนหนี้สิน
- อัตราส่วนความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)
- อัตราส่วนความเจริญเติบโต และอื่น ๆ (Growth and Others)

3. เงินทุน (Capital)

ทุน หมายถึง สิ่งของทรัพย์สินเงินทองที่ผู้ประกอบการนำมาลงทุนไว้ในธุรกิจธุรกิจอาจดำเนินการได้โดยไม่มีการกู้ยืมทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนน้อยเป็นผลให้กำไรของกิจการน้อยตามไปด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการจึงทำการกู้ยืมตามกำลังความสามารถของตนแต่ขณะเดียวกันถ้ามีการใช้เงินกู้ยืมสูง (Leverage) ธุรกิจอาจประสบปัญหาเนื่องจากกำไรที่ธุรกิจได้รับส่วนใหญ่จะต้องนำไปใช้ชำระคืนเงินกู้แก่ธนาคารและถ้ากำไรของธุรกิจนั้นน้อยธุรกิจนั้นอาจขาดทุนปกติแล้วเงินทุนเท่ากับมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมดของกิจการหักด้วยหนี้สินทั้งหมดถ้ากิจการใดมีหนี้สินมากกว่าเงินทุนที่ลงไว้หมายความว่าเจ้าหนี้มีอัตราเสี่ยงสูงเพราะเจ้าหนี้ได้ลงทุนมากกว่าเจ้าของกิจการดังนั้นเงินทุนของผู้กู้จึงเปรียบเสมือนเกราะให้ความปลอดภัย (Margin of safety) กับธนาคารซึ่งโดยปกติแล้วธนาคารจะยอมให้กิจการกู้ที่อัตราส่วนของหนี้ต่อเงินทุนไม่เกิน 3 เท่า

โดยทั่วไปแล้วสถาบันการเงินจะให้สินเชื่อแก่ธุรกิจใดก็ตามต้องพิจารณาด้วยว่า ผู้กู้ได้นำเงินทุนส่วนตัวมาลงทุนด้วยเท่าไร เพราะยิ่งผู้กู้นำเงินทุนส่วนตัวมาลงทุนมากเท่าใด ความเสี่ยงของธนาคารก็น้อยลงเท่านั้น เพราะการที่ผู้กู้นำเงินทุนส่วนตัวมาลงทุนมาก ก็จะต้องทุ่มเทแรงกายแรงใจให้กับธุรกิจจนสุดความสามารถ ฉะนั้น สัดส่วนระหว่างหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E Ratio) จะต้องมาพิจารณาด้วย ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับธุรกิจแต่ละประเภทว่าควรจะมี D/E Ratio เท่าไร เช่น ธุรกิจที่ต้องมีเงินลงทุนสูง เช่น ธุรกิจ Apartment ให้เช่า ซึ่งมีรายรับไม่มากนักเมื่อเทียบกับเงินลงทุน ผู้กู้คงต้องใช้เงินลงทุนของตนเองเป็นส่วนใหญ่ มองอีกด้านหนึ่ง ก็คือรายได้ของธุรกิจที่เป็นข้อกำหนดความสามารถในการขอสินเชื่อได้เป็นจำนวนเท่าไร แต่ในทางธุรกิจแล้วการที่ธุรกิจประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีเงินทุนเพียงพอในการดำเนินงาน ดังนั้น เมื่อไม่สามารถขอสินเชื่อได้ตามที่กำหนด ผู้กู้ควรเพิ่มทุนเพียงพอ และธนาคารก็ไม่ควรที่จะให้กู้ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าไม่เพียงพอกับการประกอบธุรกิจ มิฉะนั้น จะเป็นผลเสียแก่ทั้งสองฝ่าย

4. หลักประกัน (Collateral)

โดยปกติก่อนที่ธนาคารจะอนุมัติเงินให้กู้กับลูกค้าธนาคารมักจะให้ลูกค้าผู้ขอเงินวางหลักทรัพย์เป็นประกันไว้กับธนาคาร ทั้งนี้เพื่อชดเชยกับจุดอ่อนที่เห็นได้ชัดเจนในด้านความเสี่ยงเช่นความสามารถของผู้กู้ที่ยังไม่ได้พิสูจน์หรือเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้นแต่อย่างไรก็ตามหลักประกันไม่อาจที่จะมาชดเชยกับจุดอ่อนทางด้านความซื่อสัตย์เพราะถ้าหากผู้ขอผู้ขาดความซื่อสัตย์แล้วยอมหมายถึงความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมากโดยทั่วไปแล้วหลักทรัพย์ที่สามารถนำมาเป็นหลักประกันได้ ได้แก่ ที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้าง นอกจากนี้ยังมีสิ่งที่ใช้ค้ำประกันได้อีก ดังนี้

4.1 การใช้บุคคลค้ำประกัน (Personal Guarantee) บุคคลที่ค้ำประกันต้องเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงฐานะดีหรือคนที่ธนาคารรู้จักหรือคนที่ธนาคารยอมรับให้เครดิต

4.2 การใช้เงินฝากประจำค้ำประกัน (Fixed deposit) โดยการมอบอำนาจให้กับธนาคารมีสิทธิหักเงินฝากประจำชำระหนี้การให้กู้ในลักษณะนี้มักเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำกว่าอัตราปกติโดยธนาคารมักจะใช้วิธีบวกอัตราดอกเบี้ยเหนืออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำในขณะนั้นขึ้นอีกร้อยละ 3-4 จุดประสงค์ในการขอผู้กู้โดยใช้เงินฝากค้ำประกันนี้ผู้ขอผู้กู้มักจะมาขอผู้กู้เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้นในรูปของการเบิกเงินเกินบัญชี

4.3 การกู้โดยการโอนสิทธิการเช่าในบางกรณีผู้กู้ไม่มีหลักทรัพย์ของตนเองแต่ได้ทำสัญญาเช่าสถานที่เพื่อเป็นที่ประกอบการเป็นสัญญาระยะยาวธนาคารก็อาจนับเป็นหลักประกันได้

4.4 การให้กู้โดยมีสินค้าเป็นหลักประกัน (Stock Financing) โดยธนาคารจะพิจารณาเลือกสินค้าที่มีคุณภาพแบบเดียวกัน (Homogeneous) เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบและควบคุมผู้ขอผู้กู้จะต้องทำประกันภัยสินค้าที่จำนำไปกับธนาคารตลอดจนสลักหลังกรรมกรรมมอบให้กับธนาคารเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์เมื่อเกิดความเสียหาย

ในการวิเคราะห์สินเชื่อ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ หลักประกัน เพราะธุรกิจจะดีเพียงใดก็ตาม อาจถูกสภาวะแวดล้อมหรือเหตุอันไม่คาดหมาย ทำให้ธุรกิจเกิดปัญหาได้ เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่ธนาคารอาจได้รับก็คือหลักประกัน ซึ่งแล้วแต่การพิจารณาว่าควรมีหลักประกันมากน้อยเพียงไร โดยพิจารณาจากความเสี่ยง ถ้ามีความเสี่ยงน้อยหลักประกันก็น้อย ถ้ามีความเสี่ยงมากหลักประกันก็ควรมากเช่นกันแม้ว่าหลักประกันจะสำคัญมีอยู่บ่อยครั้งที่ธนาคารจะให้สินเชื่อชนิดที่ไม่มีหลักประกัน (Clean Basis) เนื่องจากเห็นว่า ลูกค้ามีฐานะทางการเงินดี มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม ติดต่อกับธนาคารมาเป็นเวลานาน และบางครั้งก็ขึ้นอยู่กับประเภทของสินเชื่อที่ขอด้วยว่ามีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด อาจจะเสี่ยงน้อย เช่น การขอยืม L/G (ยื่นซอง) โดยไม่เอางาน การขาย

ลดวงงาน ซึ่งผู้กู้ได้ส่งมอบงานแล้วขอรับเงินเท่านั้น หรือการเปิด L/C สั่งซื้อเครื่องจักร ธนาคารอาจเรียกหลักประกันแค่บางส่วน เพราะจะได้เครื่องจักรมาเป็นหลักประกันอีกส่วนหนึ่ง

5. สถานการณ์ (Condition)

เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือการควบคุมอันมีปัจจัยหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจทั้งในและนอกประเทศ ปัญหาทางด้านนโยบายของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ปัญหาสิ่งแวดล้อม ความผันผวนของตลาด การขึ้นลงของราคาวัตถุดิบ เจ้าหน้าที่สินเชื่อควรวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ และคาดหมายสถานการณ์ล่วงหน้าที่เกิดขึ้นกับธุรกิจอยู่เสมอ หมั่นศึกษาและติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิด ก็จะสามารถปล่อยสินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที วิธีลดความเสี่ยงอีกประการหนึ่งคือ ไม่ควรปล่อยสินเชื่อให้แก่ธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งมากเกินไป ควรกระจายไปในธุรกิจหลาย ๆ ประเภท

2.1.3 หลักการของ Basel II

วสิน ศิวลักษณ์ (2553, น. 66-76) อ้างอิงถึงหลักการของ Basel II ว่า แรกเริ่มนั้น คณะกรรมการชุดหนึ่งชื่อว่า Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) ซึ่งมีสำนักงานเลขานุการประจำอยู่ที่ The Bank for International Settlements (BIS) ในเมือง Basel ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อกำหนดมาตรฐานการกำกับดูแลสถาบันการเงินที่เป็นสากลเพื่อความมั่นคงและความเสมอภาคในการแข่งขันของสถาบันการเงินต่าง ๆ ทั่วโลก โดยหนึ่งในมาตรฐานนั้นคือ เกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนที่เรียกว่า Basel Capital Accord หรือ Basel I Basel II เป็นเกณฑ์มาตรฐานสากลที่ผู้กำกับดูแลในประเทศต่าง ๆ นำมาปรับใช้ในการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการเงินด้วยการกำหนดให้สถาบันการเงินมีเงินกองทุนเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงหรือความเสียหายที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ ซึ่งการที่จะดูว่ามีเงินกองทุนเพียงพอหรือไม่จะต้องดูว่ามีเงินกองทุนเท่าใด และมีความเสี่ยงอยู่เท่าใด ทั้งนี้สถาบันการเงินจะต้องพัฒนาเครื่องมือการติดตามดูแลการดำเนินธุรกิจของตนเองว่ามีความเสี่ยงในด้านใด มากน้อยแค่ไหนรวมถึงทำอย่างไรจึงจะลดความเสี่ยงนั้นได้

Basel II ประกอบด้วย 3 หลักการ หรือที่นิยมเรียกกันว่า “3 Pillars” ได้แก่ Pillar 1 หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ (Minimum Capital Requirement) เพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ Pillar 2 การกำกับดูแลโดยทางการ (Supervisory Review Process) และ Pillar 3 การใช้กลไกตลาดในการกำกับดูแล (Market Discipline) โดยสรุปเกณฑ์ Basel II ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ต่างกัน และส่งเสริมกันและกัน

ส่วนที่ 1 หรือ ที่เรียกกันเป็นศัพท์เทคนิคว่า “หลักการที่ 1 การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ (Pillar 1 : Minimum Capital Requirement)” เป็นเกณฑ์เชิงปริมาณสำหรับสถาบันการเงินใช้ในการคำนวณเงินกองทุนขั้นต่ำตาม กฎหมายเพื่อรองรับความเสี่ยง 3 ประเภท ได้แก่ ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) และความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) โดยกำหนดให้สถาบันการเงินต้องมีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้ง หมด (BIS ratio) ไม่น้อยกว่าระดับที่กำหนด ซึ่ง ธปท. ได้กำหนดอัตราส่วนดังกล่าวไว้ที่ 8.5% BIS ratio เป็นอัตราส่วนหนึ่งที่ใช้ ในการดูความมั่นคงของสถาบันการเงิน โดย BIS ratio ยิ่งสูง ก็หมายความว่าสถาบันการเงินยิ่งมีความมั่นคง ทั้งนี้ “สินทรัพย์เสี่ยง” ก็คือตัวเลขที่ใช้แสดงถึงระดับความเสี่ยงของสถาบันการเงิน ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะสัมพันธ์กับปริมาณสินทรัพย์ของสถาบันการเงิน โดยสินทรัพย์แต่ละรายการก็มีระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน เช่น การให้สินเชื่อ แก่ลูกค้ารายย่อยจะมีความเสี่ยงน้อยกว่าการให้สินเชื่อแก่บริษัทเอกชน เป็นต้น ดังนั้น เพื่อสะท้อนระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน Basel II จึงกำหนด “น้ำหนักความเสี่ยง” ขึ้น เพื่อนำไปคูณกับยอดสินทรัพย์ที่มีให้กลายเป็น “สินทรัพย์เสี่ยง” โดยหากสินทรัพย์นั้นมีความเสี่ยงสูง น้ำหนักความเสี่ยงนี้ก็จะสูงตามไปด้วย เช่น สินเชื่อมูลค่า 100 บาท หากให้แก่ลูกค้ารายย่อยจะมีน้ำหนักความเสี่ยง 7.5% คิดเป็นสินทรัพย์เสี่ยง 7.5 บาท แต่หากให้แก่บริษัทเอกชนซึ่งมีน้ำหนักความเสี่ยง 100% สินเชื่อมูลค่า 100 บาท จะคิดเป็นสินทรัพย์เสี่ยงถึง 100 บาท เป็นต้น ดังนั้น ด้วยเงินให้สินเชื่อที่เท่ากัน น้ำหนักความเสี่ยงก็จะเป็นตัวกำหนดว่าสินทรัพย์นั้นมีความเสี่ยงมากหรือน้อย และเมื่อหาค่า “สินทรัพย์เสี่ยง” ได้แล้ว สถาบันการเงินก็จะสามารถหาได้ว่าจะต้องมีเงินกองทุนตามกฎหมายเท่าไร ซึ่งสำหรับประเทศไทย หากธนาคารพาณิชย์มีสินทรัพย์เสี่ยงมูลค่า 100 บาท ก็จะต้องมีเงินกองทุนไว้ 8.50 บาท

นอกจากนั้นแล้ว “น้ำหนักความเสี่ยง” ยังเป็นความแตกต่างที่สำคัญระหว่าง Basel II และ Basel I เนื่องจาก Basel II ได้กำหนดค่า “น้ำหนักความเสี่ยง” ที่ละเอียดและสมเหตุสมผลมากกว่า โดยจะสะท้อนถึงคุณภาพของลูกหนี้ได้ดีกว่า เช่น หากเป็นลูกหนี้บริษัทเอกชนเหมือนกัน แต่บริษัทหนึ่งมีผลการดำเนินงานดี ได้รับอันดับความน่าเชื่อถือดีกว่า ก็จะได้รับน้ำหนักความเสี่ยงน้อยกว่าบริษัทที่มีอันดับความน่าเชื่อใต้อันน้อยกว่า เป็นต้น

ส่วนที่ 2 หรือ “หลักการที่ 2 การกำกับดูแลโดยทางการ (Pillar 2 : Supervisory Review Process)” เป็นส่วนที่ช่วยเสริมหลักการที่ 1 โดยให้สถาบันการเงินคำนึงถึงความเสี่ยงและดำรงเงินกองทุนมากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด โดยสถาบันการเงินต้องประเมินความเสี่ยงและความเพียงพอของเงินกองทุนด้วยตนเอง เพราะสถาบันการเงินแต่ละแห่งก็มีลักษณะเฉพาะตัว และตัวสถาบันการเงินเองก็เป็นผู้ที่เข้าใจในธุรกิจของตนเองดีที่สุด จึงควรรู้ว่าเงินกองทุนที่ต้องมีอย่างแท้จริง

(Economic capital) ของตนเองเป็นเท่าใด และนอกจากจะพิจารณาจากความเสี่ยงในปัจจุบันแล้ว สถาบันการเงินยังจะต้องมองถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้าและ ลักษณะของวัฏจักร เศรษฐกิจ (Business cycle) เพื่อวางแผนการจัดการเงินกองทุนในอนาคตอีกด้วย

ส่วนที่ 3 หรือ “หลักการที่ 3 การใช้กลไกตลาดในการกำกับดูแล (Pillar 3 : Market Discipline)” กำหนดขึ้นมา เพื่อเป็นตัวเสริมของหลักการที่ 1 และหลักการที่ 2 เพื่อให้การกำกับดูแล สถาบันการเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยจะเน้นให้สถาบันการเงินมีความโปร่งใสเกี่ยวกับความเสี่ยงของตนเองด้วยการ เปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงต่อบุคคลภายนอก จากข้อมูลที่เปิดเผยนี้ กลไกตลาด ก็จะเป็นแรงผลักดันให้สถาบันการเงินมีการบริหารความเสี่ยงที่ดีอีก ทางหนึ่งด้วย

ผลกระทบของ Basel II ที่เกิดขึ้นคือการทำให้สถาบันการเงินปล่อยกู้ยากขึ้น ต้องวัด Default Probability สถาบันการเงินจะไม่รับลูกหนี้ที่ไม่มีคุณภาพ เพื่อให้การปล่อยสินเชื่อมีคุณภาพ จึงมีขั้นตอนในการอนุมัติหลายขั้นตอน จึงเกิดปัญหาการล่าช้า ในการที่จะปล่อยกู้ และปล่อยกู้ยากขึ้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเกิดหนี้เสีย (NPL) ปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้จึงนำไปสู่การเกิดธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับความไม่สมมาตรของข้อมูล (Asymmetric Information)

ความไม่สมมาตรของข้อมูล (Asymmetric Information) เป็นข้อมูลที่ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียในตลาดแต่ละฝ่ายมีนั้นไม่เท่ากันเช่นผู้ขายอาจจะมึข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มากกว่าผู้ซื้อ จึงทำให้เกิดความล้มเหลวของตลาดกล่าวคือคุณภาพที่ได้จากตลาดนั้นจะไม่เป็นจุดที่มีประสิทธิภาพ ของสังคม (Social Optimal) โดยในที่นี้จะพิจารณาความไม่สมมาตรของข้อมูลแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ Adverse Selection และ Moral Hazard

2.1.4.1 Adverse selection

Adverse selection เป็นลักษณะของความไม่สมมาตรของข้อมูลใน รูปแบบที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งมีข้อมูลน้อยกว่าอีกฝ่ายหนึ่งหรือกล่าวโดยทั่วไปคือเป็นลักษณะที่ ธรรมชาติจะเลือกลักษณะของคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งให้โดยที่มีเพียงตัวเขาเท่านั้นที่รู้ลักษณะของตน (เช่น คุณภาพสูงหรือคุณภาพต่ำ) ในขณะที่คู่สัญญาอีกฝ่ายจะไม่มีโอกาสรู้ถึงลักษณะของคู่สัญญาของตน จนกว่าการทำสัญญาจะสิ้นสุดแล้วแต่ลักษณะดังกล่าวกลับมีผลต่อผลตอบแทนของเขา ดังนั้นบางครั้ง เราจะเรียกปัญหานี้ว่า “การมีข้อมูลแอบแฝง (Hidden Information)” (รศ.อัมภินพพงศ์ ฉัตราคม อาจารย์ ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้อ้างว่า Adverse selection เกิดขึ้นเมื่อมีการตั้ง ราคาเดียวกับสินค้า/บริการที่มีคุณภาพแตกต่างกัน เนื่องจาก ผู้ซื้อหรือผู้ขายไม่มีข้อมูลหรือสารสนเทศ เพียงพอจะตัดสินคุณภาพที่แท้จริงของสินค้า/ บริการนั้นได้ ณ เวลาที่ทำการซื้อขาย การทำเช่นนี้จะ เป็นผลให้สินค้าบริการที่มีคุณภาพ ต่ำมีอยู่ในตลาดเป็นจำนวนมากเกินไปและสินค้าบริการที่มี

คุณภาพสูงมีน้อยเกินไป หรือหายไปจากตลาดใน โลกอุดมคติซึ่งกลไกราคาหรือกลไกตลาดมี ประสิทธิภาพเต็มที่ ผู้ซื้อจะสามารถเลือกสินค้าคุณภาพสูงหรือต่ำก็ได้ โดยผู้ซื้อที่รายได้น้อยและ ต้องการสินค้าราคาถูกก็มักจะเลือกสินค้าคุณภาพต่ำกว่า ในขณะที่อาจมีผู้ซื้อรายอื่นที่ยอมจ่ายแพงขึ้น เพื่อให้ได้สินค้าคุณภาพสูงขึ้น อย่างไรก็ตามในโลกแห่งความเป็นจริงนั้นผู้ซื้อไม่อาจทราบคุณภาพที่ แท้จริงของสินค้าได้อย่างถูกต้อง ปัญหาสารสนเทศไม่สมบูรณ์นี้จึงทำให้กลไกราคาไม่สามารถทำ หน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ)

ตัวอย่างที่ 1 นาย ก เป็นเจ้าของบ้านหลังหนึ่ง ต้องการนำบ้านไปขายฝาก แต่นาย ก รู้ว่าบ้าน มีปัญหา คือมีปลวกในบ้าน สภาพบ้านทรุด แต่ก็ไม่บอกข้อบกพร่องของตัวบ้านให้ผู้ปล่อยเงินกู้รับรู้ ถึงปัญหา ทำให้ผู้ปล่อยเงินกู้ประเมินราคาทรัพย์สินในราคาที่เป็นเกณฑ์มาตรฐาน แต่เพื่อป้องกันความเสี่ยง อันเนื่องมาจากการไม่ทราบข้อมูลแอบแฝงเหล่านี้ ผู้ปล่อยเงินกู้ จึงมีการคิดอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าปกติ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นตามมา

2.1.4.2 Moral Hazard

ความไม่สมมาตรของข้อมูลอาจเกิดจากกรณีที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีข้อมูลที่ อีกฝ่ายไม่รับรู้แต่บางกรณีปัญหาอาจเกิดขึ้นทั้งที่ทั้ง 2 ฝ่ายมีข้อมูลครบถ้วนแต่ผลลัพธ์หรือ ผลตอบแทนขึ้นอยู่กับกระทำของคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งที่ยังอีกฝ่ายไม่สามารถตรวจสอบได้ปัญหานี้ เรียกว่า Moral Hazard “การมีกระทำแอบแฝง (Hidden Action)” (รศ.ดร.นันทวัน อันตรเสน อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้อ้างว่า Moral hazard เกิดขึ้นเมื่อบุคคล ใดบุคคลหนึ่งเปลี่ยนแปลงการกระทำของเขาเพื่อประโยชน์ส่วนตัวตนจากสัญญาที่สร้างขึ้น โดยผู้ร่วม สัญญาอื่นจะมีส่วนร่วมในค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นด้วย ดังนั้น Moral hazard จึงเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อ คู่สัญญาขาดข้อมูลที่แท้จริงของอีกฝ่ายหนึ่ง อีกทั้งการค้นหาข้อมูลดังกล่าวก็มีค่าใช้จ่ายสูง หรือยากที่ จะพิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้นปิดบังข้อเท็จจริง เพราะมักเกิดขึ้นภายหลังจากการทำสัญญา โดยจะหมายถึง เหตุการณ์ที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดสามารถแอบกระทำการ โดยคู่สัญญาไม่สามารถล่วงรู้ได้ หรือไม่มี หลักฐานเพียงพอจะเอาผิด ซึ่งการกระทำนั้นสร้างผลเสียให้กับคู่สัญญาในลักษณะของการสูญเสีย มูลค่าของทรัพย์สินหรือความเสียหายในทางการเงินต่าง ๆ)

ตัวอย่างที่ 1 นาย ข ได้นำบ้านไปจำนอง กับ ผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ เป็นระยะเวลา 1 ปี เมื่อครบกำหนด นาย ข ไม่ไปไถ่ถอนคืน ถือว่าสัญญาหมดอายุ ทำให้บ้านหลังนั้นตกเป็นภาระของ ผู้รับจำนองทันที ทำให้ผู้รับจำนองต้องประกาศขาย หรือ ฟ้องร้องเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ที่นาย ข เป็น หนี้อยู่ในด้านผู้ประกอบการด้านเงินกู้ในระบบ มีเหตุผลในการปล่อยเงินกู้โดยคิด จากมูลค่าหลักทรัพย์การจดจำนองที่เพียง 20-30% ทั้งนี้เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ในกรณี

ลูกหนี้ที่ไม่ชำระเงินคืนตามสัญญาทำให้ผู้กู้ต้องรับความเสี่ยง และมีค่าใช้จ่ายต่างๆในการฟ้องร้อง ต้องนำหลักทรัพย์ที่จดจำนองไปขายเพื่อชำระหนี้ Transaction Cost จึงเป็นสาเหตุที่ผู้ประกอบการ เงินกู้ในระบบปล่อยกู้ในเปอร์เซ็นต์ที่ต่ำ

2.1.5 กฎหมายเกี่ยวกับเงินกู้ในระบบ

อนุชา วงศ์ศรีรัตน์ (2553) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ถือเป็นกฎหมายแม่บทในเรื่องเงินกู้นิติกรรมสัญญาการกู้ยืมเป็นการตกลงระหว่างคู่สัญญาในทางแพ่งโดยหลักกฎหมายแพ่งแล้วคู่สัญญาจะตกลงกันอย่างไรก็ได้เท่าที่ไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 150 ส่วนเรื่องดอกเบี้ยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 654 กำหนดให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ได้ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี การกู้ยืมรายได้มีการเรียกดอกเบี้ยเงินกู้เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475 แต่ถ้าเป็นการกู้เงินจากสถาบันการเงินจะไม่นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาบังคับใช้ถือเป็นข้อยกเว้นเนื่องจากสถาบันการเงินมีประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ควบคุมบังคับใช้เป็นการเฉพาะแล้วแต่การขอกู้เงินจากสถาบันการเงินนั้นไม่ใช่เรื่องที่จะทำได้ง่าย ๆ เพราะการกู้เงินจากสถาบันการเงินมีกฎระเบียบและที่สำคัญต้องมีหลักทรัพย์ในการค้ำประกันเมื่อไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้ยืมแต่มีความจำเป็นต้องใช้เงินจึงจำเป็นต้องกู้จากนายทุนประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ถือเป็นกฎหมายแม่บทในเรื่องกู้ยืมเงินบัญญัติไว้ในมาตรา 653 “การกู้ยืมเงินกว่าสองพันบาทขึ้นไปนั้นถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่ในการกู้ยืมเงินมีหลักฐานเป็นหนังสือนั้นท่านจะนำสืบการใช้เงินได้ต่อเมื่อมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ให้ยืมมาแสดงหรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งการกู้ยืมนั้นได้เวนคืนแล้วหรือได้แทงเพิกถอนลงในเอกสารนั้นแล้ว” สำหรับค่าตอบแทนการให้กู้ยืมเงินหรือที่เรียกว่า “ดอกเบี้ย” นั้นไม่ใช่สาระสำคัญของการกู้ยืมเงินคู่สัญญา อาจตกลงคิดดอกเบี้ยหรือไม่ก็ได้แต่หากตกลงให้มีการคิดดอกเบี้ยต่อกันแล้วก็ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องดอกเบี้ยบัญญัติไว้ในมาตรา 654 ห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยเกินร้อยละสิบห้าต่อปีถ้าในสัญญากำหนดดอกเบี้ยเกินกว่านั้นให้ลดลงมาเป็นร้อยละสิบห้าต่อปีการกู้ยืมที่มีการเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดหรือเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปีถือว่าเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 654 ซึ่งเป็นบทบัญญัติในทางแพ่งและผลของการฝ่าฝืนหรือการละเมิดกฎหมายในทางแพ่งตามมาตรา 654 โดยหลักกฎหมายทางแพ่งแล้วมีผลทำให้นิติกรรมสัญญาการกู้ยืมนั้นไม่

สมบูรณ์ โดยเฉพาะข้อกำหนดในเรื่องดอกเบี้ยเงินกู้ถ้าเรียกเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดมีผลทำให้การตกลงเรื่องดอกเบี้ยเป็นโมฆะไม่สามารถเรียกดอกเบี้ยต่อกันได้พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราพุทธศักราช 2475 บัญญัติว่าบุคคลใดให้บุคคลอื่นยืมเงิน โดยคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้หรือกำหนดข้อความอันไม่จริงในเรื่องจำนวนเงินกู้หรือจะเอาหรือรับเอากำไรอื่น ๆ มากเกินส่วนอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืมต้องระวางโทษจำคุกพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราพุทธศักราช 2475 เป็นกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากกฎหมายโดยทั่วไปเพราะตามหลักการกู้ยืมจะใช้หลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บังคับใช้แต่พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายที่กล่าวถึงเรื่องกู้ยืมซึ่งเป็นเรื่องทางแพ่งแต่ถ้าหากละเมิดแล้วจะต้องรับโทษทางอาญาซึ่งเจตนาในการบัญญัติและบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้เพื่อหวังจะใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาเรื่อง “เงินกู้้นอกระบบ” โดยเฉพาะซึ่งนอกจากกฎหมายจะกำหนดห้ามไม่ให้เรียกดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปีแล้วหากฝ่าฝืนยังเป็นความผิดและต้องรับโทษทางอาญาอีกด้วยดังนั้นเมื่อพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราพ.ศ. 2475 ได้ประกาศบังคับใช้แล้วจึงทำให้บทบัญญัติทางแพ่งในเรื่องถ้ามีการคิดดอกเบี้ยเกินกว่าร้อยละ 15 ต่อปีก็ให้ลดลงมานั้นด้วยผลของกฎหมายจึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายในเรื่อง “ให้ลดลงมาเป็นร้อยละสิบห้าต่อปี” ไม่มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้อีกต่อไป

2.1.6 เครดิตบูโร (Credit Bureau) คือ การรวบรวมข้อมูลประวัติการชำระสินเชื่อและการชำระบัตรเครดิตของบุคคลจากสถาบันการเงินหลาย ๆ แห่ง ที่เป็นสมาชิกเช่น ธนาคารพาณิชย์หรือผู้ให้บริการสินเชื่อบุคคลและสินเชื่อบัตรเครดิตโดยเมื่อลูกค้าให้ความยินยอมให้สถาบันการเงินตรวจสอบข้อมูลการชำระสินเชื่อและการชำระบัตรเครดิตของตน ในขณะที่ยื่นขอสินเชื่อที่สถาบันการเงินก็สามารถจะเรียกดูข้อมูลดังกล่าวจาก Credit Bureau เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ http://www.ncb.co.th/CreditBureau_What.htm (20 สิงหาคม 2556)

2.1.7 นโยบายสินเชื่อและเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

ในการดำเนินงานด้านสินเชื่อของธนาคารตามแนวนโยบายสินเชื่อใหม่ ธนาคารได้แยกหน่วยงานธุรกิจสัมพันธ์ซึ่งเป็นจุดเริ่มของธุรกิจสินเชื่อ ออกจากงานด้านอนุมัติสินเชื่อเพื่อให้เกิดอิสระในด้านกระบวนการพิจารณาสินเชื่อ รวมทั้งได้จัดทำมาตรฐานการอำนวยสินเชื่อเพื่อเป็นเครื่องมือกำกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ธุรกิจสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่สินเชื่อ โดยได้ระบุถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เป้าหมายธุรกิจและมาตรฐานขั้นต่ำในการอำนวยสินเชื่อ ทั้งนี้ธนาคารได้ทบทวนและปรับปรุงนโยบายและระเบียบด้านอำนาจอนุมัติสินเชื่ออย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานะเศรษฐกิจ ประสพการณ์ในการอำนวยสินเชื่อ และกฎระเบียบใหม่ของทางการ ธนาคารยึดหลักกระจายอำนาจตามระดับความเสี่ยง (Risk-Based Approval Limits) ในการ

กำหนดอำนาจอนุมัติสินเชื่อ โดยกำหนดให้อำนาจอนุมัติสินเชื่อของผู้มีอำนาจอนุมัติสินเชื่อแต่ละระดับตามลำดับความเสี่ยงสินเชื่อ (Credit Risk Rating) ความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Severity Class) และวงเงินสินเชื่อ (Loan Equivalent Amount) ธนาคารใช้การจัดลำดับความเสี่ยงสินเชื่อ (Credit Risk Rating) ในการวัดความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้ (Default Risk) สำหรับลูกค้าธุรกิจ โดยวิธีการจัดลำดับ (Rating) ที่พัฒนาขึ้นภายในจากประสบการณ์ของธนาคารเอง ซึ่งได้ใช้อย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาประมาณ 2 ปี และใช้ Credit Scoring เพื่อวัดความเสี่ยงสินเชื่อสำหรับลูกค้ารายย่อยโดยได้มีการพัฒนาและปรับปรุง Credit Scoring อย่างต่อเนื่องจากประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้นและภาวะตลาดการวัดความเสี่ยงสินเชื่อไม่ว่าในรูปแบบ Credit Rating หรือ Credit Scoring ธนาคารมุ่งหวังที่จะเป็นรากฐานในการพัฒนาระบบการกำหนดผลตอบแทนให้เหมาะสมกับความเสี่ยง (Raroc) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารเงินให้สินเชื่อ (Credit Portfolio) อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.2 หลักเกณฑ์และแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

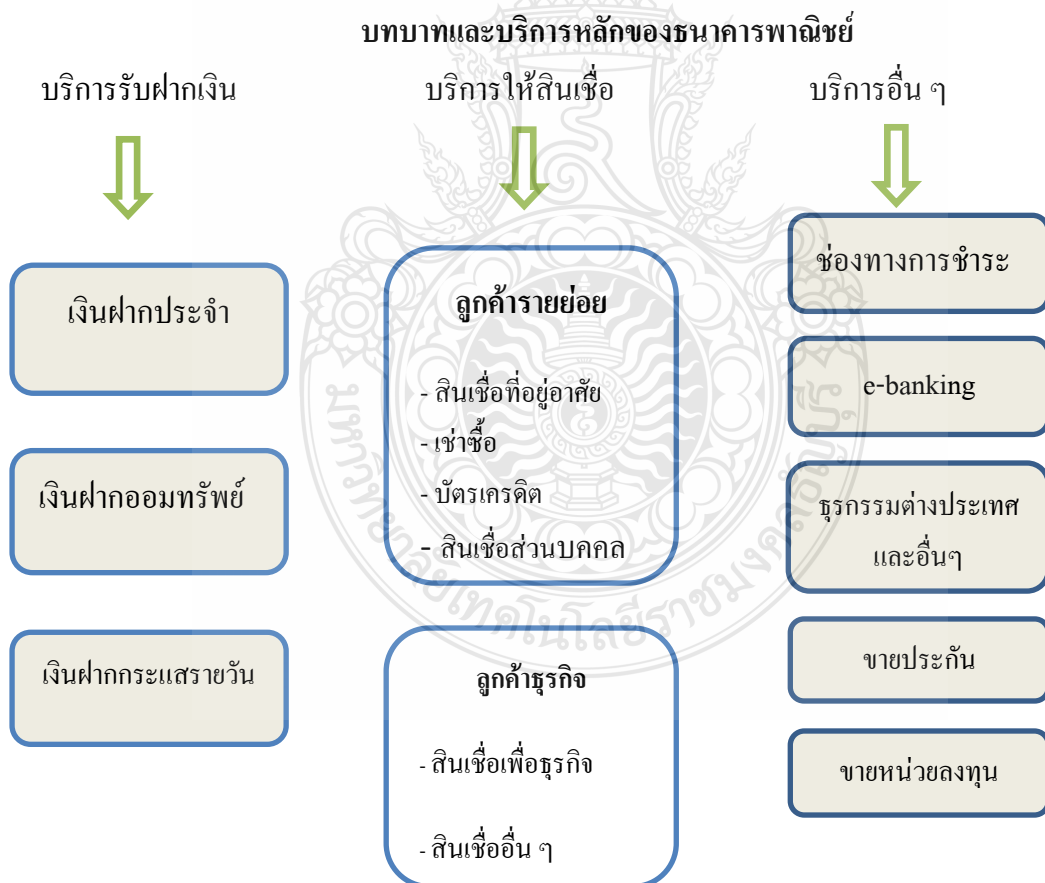
อนุชา วงศ์ศิริรัตน์ (2553) อธิบายว่า “เงินกู้นอกระบบ” หรือ “Shark Loan” มาจากคำว่า “Preter Legal Loan” ซึ่งหมายถึงไม่ถูกต้องตามกฎหมาย นอกเหนือกฎหมาย เป็นคำที่แสดงให้เห็นว่า นิติกรรมสัญญาการกู้ยืมเงินนั้นไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย จึงนิยมเรียกนิติกรรมสัญญาที่บกพร่องเหล่านั้นรวม ๆ กันว่าเป็น “เงินกู้นอกระบบ” กล่าวคือถ้าเศรษฐกิจของทุกกิจการดี ปัญหาเงินนอกระบบก็จะมีน้อยและเป็นปัญหาที่สำคัญ โดยเฉพาะผู้ที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจในธุรกิจของตน ไม่มีทางเลือกเป็นความพึงพอใจของทั้งสองฝ่ายในการใช้เงินนอกระบบ โดยผู้ใช้บริการผู้กู้พอใจในจำนวนเงินที่กู้ ในระยะเวลาที่ตกลง และผู้ให้กู้ พพอใจในดอกเบี้ยทำให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปได้ยากในการป้องกันปัญหา

การกู้เงินนอกระบบเป็นการดำเนินธุรกิจจากแหล่งเงินกู้ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และไม่มี การควบคุมจากรัฐบาล ดังนั้นจึงไม่สามารถควบคุมได้ การกู้เงินนอกระบบจึงเป็นสิ่งที่ภาครัฐมองว่า เป็นการทุจริตเอาเปรียบด้วยดอกเบี้ยที่สูงมากและต้องกำจัดให้หมดสิ้น เพราะเป็นอันตรายต่อ ประชาชนในชาติ แต่ในการดำรงชีวิตที่มีความต้องการเพิ่มมากขึ้น จะเห็นได้ว่าเป็นธรรมชาติใน ระบบเศรษฐกิจที่จำเป็นต้องมีการกู้เงินนอกระบบ การกู้เงินนอกระบบนั้นถือว่าเป็นการให้กู้ได้อย่าง รวดเร็วและไม่เป็นทางการ หลักฐานเอกสารต่าง ๆ ไม่จำเป็นเท่ากับค้ำประกันสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้ ระหว่างผู้กู้และผู้ให้กู้ หากสถาบันการเงินในระบบ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของ ประชาชนในประเทศอย่างแท้จริง การแก้ปัญหากู้เงินนอกระบบ ยากที่จะประสบความสำเร็จ การกู้เงิน นอกระบบนี้ก็เป็นทางออกอีกทางหนึ่งของนักธุรกิจขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ที่จะได้เงินมาหมุนเวียน

ในบริษัทได้ในระยะเวลาที่รวดเร็วและทันต่อความต้องการ เพราะขั้นตอนไม่ยุ่งยากในการทำธุรกรรม ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้กู้และผู้ให้กู้ แม้ดอกเบี้ยจะสูงแต่ก็สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างทันเวลา

2.3 ขั้นตอน รูปแบบ กระบวนการให้บริการสินเชื่อของสถาบันการเงิน

ธนาคารพาณิชย์ หมายถึงการประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันได้กำหนดไว้ และใช้ประโยชน์จากเงินนั้นในทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น การให้กู้ยืม ซื้อขายหรือเก็บเงินตามตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด ซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้จะประกอบธุรกิจประเภทอื่น ๆ อันเป็นประเพณีของธนาคารพาณิชย์ด้วยก็ได้ สำหรับธนาคารพาณิชย์ คือธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบการธนาคารพาณิชย์ และหมายความรวมถึงสาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบการธนาคารพาณิชย์มีการบริการประชาชนหลายรูปแบบด้วยกัน แบบด้านล่างนี้

ภาพที่ 2.1 ภาพแสดงการบริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสารที่ใช้ประกอบสินเชื่อของสถาบันการเงิน

กรณีผู้กู้เป็นบุคคลธรรมดา

- สำเนาบัตรประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนาทะเบียนสมรส หรือใบสำคัญการหย่า
- สำเนาเอกสารการเปลี่ยนชื่อ นามสกุล
- หนังสือรับรองเงินเดือน
- เอกสารการจ่ายเงินเดือน (Pay Roll Slip)
- สมุดบัญชีออมทรัพย์ 3-6 เดือนย้อนหลัง
- ผู้กู้ไม่ควรติด Credit Bureau

ผู้กู้มีรายได้จากอาชีพอิสระ เช่น พรีกัร

- สำเนาสัญญาว่าจ้าง
- หลักฐานการจ่ายเงินค่าจ้าง
- สมุดเงินฝากธนาคาร 3-6 เดือนย้อนหลัง
- ใบเสียภาษีเงินได้
- ผู้กู้ไม่ควรติด Credit Bureau

เอกสารเพิ่มเติมหลักฐานเกี่ยวกับรายได้อื่น ๆ หรือทรัพย์สินอื่นใบเสร็จค่าเช่าบ้าน ใบหุ้น
กรณีผู้กู้เป็นนิติบุคคล

- ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนนิติบุคคล
- หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับ
- ทะเบียนผู้ถือหุ้น ใบทะเบียนพาณิชย์
- งบการเงิน 3 ปี ย้อนหลัง
- บัญชีเงินฝากหมุนเวียนที่ธนาคารพาณิชย์
- กรณีมีผู้กู้ร่วม ควรมีความสัมพันธ์สายตรง
- ผู้กู้ไม่ควรติด Credit Bureau
- แหล่งรายได้ควรอยู่ในประเทศไทย

เอกสารด้านหลักทรัพย์

- สำเนาสัญญาจะซื้อจะขาย
- สำเนาโฉนดที่ดิน/นส.3/นส.3 ก.หรือหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์

- สำเนาหลักฐานการผ่อนชำระเงินค่างวด
- แบบสำรวจหลักทรัพย์หลักประกัน
- สำเนาสลิปใบนำฝากเงินค่าประเมินหลักทรัพย์
- สำเนาใบคำขอให้สำรวจและประเมิน

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.3.1 ขั้นตอนการและวิธีการอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงิน

การพิจารณาอนุมัติเงินกู้ของสถาบันการเงินแต่ละแห่งอาจใช้เวลาเร็วช้าแตกต่างกัน แต่โดยทั่วไปแล้ว การยื่นกู้จนถึงอนุมัติให้กู้ของสถาบันการเงินในปัจจุบันจะใช้เวลาประมาณ 10-20 วันทำการไม่เกิน 1 เดือนแล้วแต่กรณี โดยจะมีขั้นตอนการพิจารณาที่คล้ายคลึงกันคือ

1. ผู้กู้จะต้องติดต่อขอแบบฟอร์มและยื่นความจำนงขอู้พร้อมทั้งนำหลักฐานประกอบการขอกู้ให้ครบตามที่ธนาคารกำหนดจากนั้นในการยื่นกู้ สถาบันการเงินจะเก็บค่าธรรมเนียมประเมินราคาหลักประกันด้วย (แต่ละแห่งไม่เท่ากันหรือบางแห่งอาจไม่เสีย) แล้วแต่นโยบายของแต่ละแห่ง

2. จากนั้นสถาบันการเงินจะไปสำรวจและประเมินราคาบ้านและที่ดินที่จะนำมาเป็นหลักประกัน จะใช้เวลาประมาณ 2-5 วัน

3. สถาบันการเงินจะพิจารณาค่าขอกู้โดยวิเคราะห์รายได้และหลักประกันของผู้กู้ รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ และจะแจ้งผลการขอกู้ ให้ผู้กู้ทราบภายใน 5-10 วันหลักเกณฑ์โดยทั่วไปในการพิจารณาเงินกู้ของสถาบันการเงินต่าง ๆ จะคล้าย ๆ กัน คือ ดูจากความสามารถในการผ่อนชำระเงินกู้ของผู้กู้เอง (เงินรายได้) ว่าสามารถที่จะชำระหนี้ได้ตลอดระยะเวลากู้หรือไม่ และจากหลักทรัพย์ที่ผู้กู้นำมาเป็นหลักประกัน ในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ก็สามารถบังคับเอาจากหลักประกันได้ (นำไปขายทอดตลาด) โดยคำนวณแล้วว่าหลักประกันคุ้มกับความเสียหายที่จะได้รับ

4. เมื่อผู้กู้ได้รับแจ้งจากธนาคารว่าได้อนุมัติแล้ว ผู้กู้จะต้องติดต่อเจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน เพื่อมาลงนามในสัญญาเงินและสัญญาจำนอง พร้อมทั้งนัดวันไปทำนิติกรรมจำนองที่สำนักงานที่ดิน ในกรณีที่นัดวันแล้ว หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจจะไปดำเนินการตามวันนัดไว้ได้ ผู้กู้ก็สามารถแจ้งเลื่อนนัด และขอนัดวันทำสัญญากับธนาคารใหม่ได้

5. ในวันจดทะเบียนจำนองที่สำนักงานที่ดิน ผู้กู้ ผู้ขาย และเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินจะไปพร้อมกันที่สำนักงานที่ดิน ที่หลักทรัพย์ตั้งอยู่ในเขต และผู้กู้จะต้องเตรียมเงินค่าจดจำนองจำนวน 1% ของวงเงินกู้ และค่าธรรมเนียมในการโอนกรรมสิทธิ์ 2% ของราคาซื้อขายหรือราคาประเมินของกรมที่ดิน (โดยทั่วไปผู้ขายมักจะเป็นผู้จ่าย ยกเว้นจะมีการตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย)

ผู้ขาย)กรณีนี้เป็นการซื้อที่ดิน และนำที่ดินนั้นไปจำนองกับธนาคาร โดยขอกู้เงินจากธนาคาร โดยมี อสังหาริมทรัพย์ค้ำประกัน จากนั้นผู้กู้ก็ต้องมีการผ่อนชำระเงินงวดทุกเดือน ภายในเวลาที่ กำหนด เช่น ก่อนวันสิ้นเดือน ทั้งนี้อาจชำระเป็นเงินสด หรือให้ธนาคารหักจากบัญชีเงินฝากของตนก็ได้ ขึ้นอยู่กับสถาบันการเงินแต่ละแห่งนอกจากนี้ ในส่วนของค่าใช้จ่ายอีกส่วนที่ผู้กู้ไม่ควรมองข้าม คือค่าปรับต่าง ๆ เช่น กรณีที่ผู้กู้ต้องการไถ่ถอนค้ำก่อนครบเวลาตามสัญญาผู้ สถาบันการเงิน ส่วนใหญ่จะคิดค่าปรับกับผู้กู้ในกรณีที่มีการชำระคืนในระยะแรก โดยกำหนดภายใน 2-3 ปีแรก นับจากวันที่ทำสัญญา หากชำระหมดหลังจากนั้น ก็ไม่ต้องเสียเบี้ยปรับ ซึ่งค่าเบี้ยปรับนี้ ธนาคารจะ คิดไม่เหมือนกัน โดยทั่วไป ธนาคารพาณิชย์จะคิดประมาณ ร้อยละ 2 ของวงเงินกู้ เช่น กู้เงิน 700,000 บาท หากต้องการชำระหนี้หมดภายใน 3 ปี จะต้องเสียเบี้ยปรับจำนวน 14,000 บาท

2.4 วิธีคิดค่าธรรมเนียม ดอกเบี้ย ระยะเวลา ของสินเชื่อของสถาบันการเงิน

เงื่อนไขเกี่ยวกับวงเงินกู้ ระยะเวลา กู้ ดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียมของสินเชื่อแต่ละประเภทมี วิธีคิดดังนี้

2.4.1 วิธีการคำนวณสินเชื่อบุคคล

สินเชื่อธนาคารพาณิชย์แต่ละประเภทจะมีระยะเวลาชำระคืนที่แตกต่างกัน แล้วแต่วงเงินกู้ และดอกเบี้ยที่ต้องชำระ ระยะเวลาชำระคืนสูงสุด 60 เดือน สำหรับสินเชื่อแบบไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และไม่เกิน 30 ปี สำหรับสินเชื่อที่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของแต่ละ สถาบันการเงิน

2.4.2 วิธีการคิดดอกเบี้ย และการคิดคำนวณค่าธรรมเนียมของสินเชื่อ

ในการคิดดอกเบี้ยของสินเชื่อบุคคลประเภทเงินก้อน อาจคิดได้ 2 แบบขึ้นอยู่กับประเภท และเงื่อนไขของแต่ละสถาบันการเงินคือ

1) อัตราดอกเบี้ยคงที่ตลอดอายุสัญญาเงินกู้ (Flat Rate) โดยดอกเบี้ยจะถูกคิดคำนวณ จากจำนวนเงินต้นเริ่มแรกทั้งก่อนแบบเต็มจำนวนตลอดอายุสัญญาเลย (โดยไม่ได้คิดจากดอกเบี้ยจาก ยอดเงินต้นที่ลดลง) แล้วจะรวมเข้าไปกับเงินต้น แล้วเฉลี่ยเป็นรายงวด งวดละเท่า ๆ กัน เช่นเดียวกับ สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ ซึ่งวิธีการคิดคำนวณดอกเบี้ยในอัตราคงที่สามารถคิด ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จำนวนดอกเบี้ยตลอดอายุสัญญา} &= (\text{เงินต้น} \times \text{ดอกเบี้ยแบบคงที่ต่อปี} \times \text{จำนวนปีที่ผ่อนชำระ}) \\ \text{การคำนวณค่างวด} &= (\text{ค่าเงินต้น} + \text{อัตราดอกเบี้ย}) \\ &\quad \text{จำนวนที่ผ่อนชำระ} \end{aligned}$$

2) อัตราดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก (Effective Rate) โดยดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายในแต่ละเดือนคำนวณจากยอดหนี้ที่เหลืออยู่ คือคิดจากยอดเงินต้นที่ค้างชำระจนกว่าจะชำระเงินต้นหมด ดังนั้นเมื่อผู้กู้เงินไม่ว่าจะตามยอดที่เรียกเก็บหรือมากกว่าจะทำให้เงินต้นที่ถูกลดลงมา และจะทำให้ดอกเบี้ยที่คำนวณจากเงินต้นลดลงตามสัดส่วนเงินต้นที่ลดลงด้วย เช่น สินเชื่อบ้าน ส่วนสินเชื่อบัตรเครดิตก็คิดดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอกเช่นกัน คือคิดดอกเบี้ยจากยอดเงินต้นที่ค้างชำระจนกว่าจะชำระเงินต้นหมด และยังสามารถเบิกถอนต่อไปได้เรื่อยๆ ใครที่วงเงินสินเชื่อยังไม่เต็ม กล่าวคือ เมื่อมีการชำระเงินต้นคืนเท่าใด วงเงินสินเชื่อก็ว่างมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งวิธีการคิดดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอกสามารถคิดได้ ดังนี้

$$\text{จำนวนดอกเบี้ยแต่ละเดือน} = \frac{(\text{เงินต้นคงเหลือ} \times \text{จำนวนวัน} \times \text{อัตราดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอกปี})}{365}$$

ส่วนเงินต้นคงเหลือคำนวณได้จาก เงินต้นคงเหลือ = เงินต้นงวดที่แล้ว + จำนวนดอกเบี้ยต้องงวด - จำนวนเงินที่ผ่อนต่องวด

ค่าธรรมเนียมการขอสินเชื่อ แต่ละประเภท จะมีค่าธรรมเนียมแตกต่างกันซึ่งผู้ให้บริการสินเชื่ออาจยกเว้นค่าธรรมเนียมบางตัวให้กับลูกค้าได้ แต่ค่าธรรมเนียมเบื้องต้นที่มักพบในการขอใช้สินเชื่อ หรือหลังจากมีการใช้สินเชื่อไปแล้วมีดังนี้

1. ค่าอากรแสตมป์ร้อยละ 0.05 ของวงเงินของสินเชื่อ แต่ไม่เกิน 10,000 บาท
2. ค่าธรรมเนียมการใช้จ่ายเงิน
3. ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบข้อมูลเครดิต
4. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งแต่ละสถาบันการเงินจะมีวิธีคิดในอัตราที่แตกต่างกันไป เช่น
 - 4.1 ค่าธรรมเนียมการชำระต่างธนาคาร
 - 4.2 ค่าธรรมเนียมในการติดตามทวงถามหนี้
 - 4.3 ค่าธรรมเนียมกรณีชำระล่าช้า
 - 4.4 ค่าปรับกรณีชำระเป็นเช็คและเช็คถูกคืน
 - 4.5 ค่าธรรมเนียมการออกบัตรใหม่กรณีหาย/ชำรุด
 - 4.6 ค่าธรรมเนียมในการขอใบแจ้งยอดบัญชี

2.4.3 อัตราดอกเบี้ยการให้สินเชื่อ (ดอกเบี้ยอ้างอิง)

MLR : Minimum Loan Rate นั้นมีความหมายแบบตรงตัวก็คืออัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ขั้นต่ำ หรือ อัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำที่ทางธนาคารจะปล่อยสินเชื่อ หรือเงินกู้ และอัตราดอกเบี้ยนี้จะเปลี่ยนแปลงตามเวลา ขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ หรือนโยบายรัฐบาล โดยมีผู้กำหนด คือ ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งจุดประสงค์ของการกำหนด MLR ขึ้นมานั้นก็คือ เพื่อกำหนดว่าดอกเบี้ยที่จะปล่อยกู้ขั้นต่ำควรจะเป็นเท่าใดในเวลานั้น ๆ และเหตุผลที่ทำให้การกู้บ้านหลาย ๆ ครั้งทางธนาคารมักจะกำหนดอัตราดอกเบี้ยเป็น MLR ขึ้นมา นั่นก็คือการลดความเสี่ยงจากการเพิ่มขึ้น หรือลดลงของอัตราเงินเฟ้อ หรือดอกเบี้ยเงินฝาก

สมมุติว่าปีนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเป็น 0.5% ดังนั้น MLR อาจอยู่ที่ประมาณ 1% ด้วยเช่นกัน แต่ 2 ปีต่อมาหากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มขึ้นเป็น 2.0% เช่นนั้นแล้ว ธนาคารที่ปล่อยกู้ในปีแรกจะต้องขาดทุนเพราะต้องจ่ายดอกเบี้ยแก่ผู้ฝาก 2.0% แต่ปล่อยกู้ได้เพียง 1% เท่าเดิมดังนั้นแล้วผู้ที่กู้เงินซื้อบ้านที่พบว่าต้องจ่ายดอกเบี้ยเป็นอัตราเท่ากับ $MLR + 1.0%$ เมื่อ MLR ในปีนั้นเท่ากับ 5% ก็จะหมายถึง ท่านต้องจ่ายดอกเบี้ยในปีนั้นเท่ากับ $5\% + 1\% = 6\%$ นั่นเอง

MOR : Minimum Overdraft Rate คืออัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าสินเชื่อรายใหญ่ชั้นดีใช้กับเงินกู้เบิกเกินบัญชีขั้นต่ำซึ่งมันเกิดขึ้นมาจากผลของ $MLR+3$ และ $MLR+3$ หมายถึง ให้หาฐานของดอกเบี้ย MLR ในขณะนั้นเสียก่อน เช่น ดอกเบี้ย MLR ขณะนั้นเท่ากับ 5% ต่อปี ดังนั้นดอกเบี้ย $MLR+3(5+3)$ จึงเท่ากับ 8% ต่อปีนั่นเอง ซึ่งวิธีการนี้สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งกับอัตราดอกเบี้ยแบบ MOR และ MRR แต่จะมีบวกหรือลบหรือไม่นั้นและจะมีเป็นจำนวนเท่าไรขึ้นอยู่กับธนาคารจะเป็นผู้กำหนดขึ้นมาเอง

MRR : Minimum Retail Rate เป็นดอกเบี้ยที่ใช้สำหรับลูกค้าสินเชื่อรายย่อยของธนาคาร ใช้ได้สำหรับเงินกู้ทุกประเภทที่มีกำหนดระยะเวลาแน่นอน เช่น สินเชื่อบุคคล สินเชื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อบัตรเครดิต เงินเกินบัญชี ฯลฯ อัตราดอกเบี้ยจะสูงกว่า MLR และมีความผันผวนพอสมควร ขึ้นลงตามประกาศของธนาคารและตามสภาพคล่องของสถานะต้นทุนเงินฝากเช่นกัน ธนาคารที่ใช้ดอกเบี้ย MRR อ้างอิงสำหรับสินเชื่อที่อยู่อาศัย เช่น ธนาคารอาคารสงเคราะห์, ธนาคารไทยพาณิชย์, ธนาคารไทยเครดิต เพื่อรายย่อย เป็นต้นคืออัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดี เช่น สินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อที่อยู่อาศัย

ข้อควรรู้: อัตราดอกเบี้ยลอยตัวที่ธนาคารคิดกับลูกค้าอาจเท่ากับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง หรือมีการบวกเพิ่มหรือลดลง ขึ้นอยู่กับประเภทของสินเชื่อและความเสี่ยงของผู้ขอสินเชื่อ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.4.4 วิธีการคำนวณสินเชื่อที่อยู่อาศัย

การขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ โดยทั่วไปธนาคารพาณิชย์มีวงเงินปล่อยกู้สูงสุดสำหรับลูกค้าประมาณ 90-95% (แล้วแต่เงื่อนไขของแต่ละธนาคารในการอนุมัติสินเชื่อ) ของราคาขายบ้าน และใช้วิธีการคำนวณความสามารถในการผ่อนต่อเดือนแยกตามประเภทรายได้ของผู้กู้ดังนี้

1. รายได้จากเงินเดือนประจำ

รายได้จากเงินเดือนรับสุทธิหักค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายครอบครัวหักค่าผ่อนหนี้ต่าง ๆ ที่ปรากฏในเครดิตบูโรและ การค้าประกันหนี้ $\times 40\%$ = ความสามารถในการผ่อนต่อเดือน เช่นเงินเดือนได้รับสุทธิเดือนละ 30,000 บาท หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วเหลือรายได้สุทธิเดือนละ 20,000 บาท ดังนั้นความสามารถในการผ่อนต่อเดือน = $20,000 \times 40\% = 8,000$ บาท ซึ่งธนาคารจะพิจารณาว่าสามารถกู้ได้วงเงินเท่าใด

2. รายได้จากอาชีพอิสระ

หากไม่มีเอกสารการเงินที่ชัดเจนหรือมีรายได้ไม่สม่ำเสมอติดต่อกันถึง 3 เดือนจะทำการขอสินเชื่อได้ค่อนข้างยาก โดยธนาคารจะพิจารณาจาก ความมั่นคงของบริษัทประกอบกับอายุงาน และ Slip รายได้ เช่น อาชีพขายประกัน พนักงานขายที่รายได้ส่วนใหญ่มาจากค่าคอมมิชชั่น โดยความสามารถในการผ่อนต่อเดือน จะคำนวณจากยอดรายได้สุทธิเฉลี่ย 6-12 เดือนย้อนหลัง $\times 30-40\%$ หักค่าใช้จ่ายของครอบครัวประจำเดือนและหักผ่อนหนี้ต่าง ๆ ที่ปรากฏในเครดิตบูโรและ หรือการค้าประกันหนี้ $\times 40\%$ = ความสามารถในการผ่อนต่อเดือน โดยเริ่มนับถึงวันที่ลูกค้ายื่นกู้ เนื่องจากธนาคารคิดรายได้จากอาชีพอิสระให้เพียง 30-40% เท่านั้น และตรวจสอบเครดิตบูโรประกอบด้วย

ตัวอย่าง เช่น ผู้กู้เป็นตัวแทนประกัน มีรายได้ 6 ถึง 12 เดือนย้อนหลังเดือนละ 50,000 บาท รายได้ที่ธนาคารจะนำมาคำนวณประมาณ 30-40% ของ 50,000 คิดเป็น 15,000 ถึง 20,000 บาท หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วเหลือ สุทธิเดือนละ 12,000 บาท ดังนั้นความสามารถในการผ่อนต่อเดือนเท่ากับ 40% ของ 12,000 บาท หรือ 4,800 บาทต่อเดือน

3. รายได้จากธุรกิจส่วนตัว

โดยพิจารณารายได้จากยอดขาย \times กำไร 10-30% หักค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายครอบครัวหักผ่อนหนี้ต่าง ๆ ที่ปรากฏในเครดิตบูโรและการค้าประกันหนี้ $\times 40\%$ = ความสามารถในการผ่อนต่อเดือนแล้วแต่ประเภทธุรกิจ เช่นยอดขายเดือนละ 500,000 บาท \times กำไร 20% = 100,000 บาท หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วเหลือสุทธิเดือนละ 80,000 บาท ดังนั้นความสามารถในการผ่อนต่อเดือน = $80,000 \times 40\%$ ได้ 32,000 บาท ซึ่งธนาคารจะพิจารณาว่าสามารถกู้ได้วงเงินเท่าใด

ตัวอย่าง บางส่วนของเกณฑ์และเงื่อนไขที่ใช้ในการอนุมัติสินเชื่อของสถาบันการเงิน

1. พิจารณาว่าผู้ขอสินเชื่อมีรายได้ต่อเดือนจำนวนเท่าใด และมีความแน่นอนระดับใด
2. คำนวณสัดส่วน 10%ของหนี้บัตรเครดิตและ OD+เงินงวดของบ้าน เช่าซื้อ สินเชื่อบุคคล เพื่อดูภาระที่ต้องจ่ายต่อเดือนเทียบกับรายได้ซึ่งไม่ควรเกินระดับ 60-70%
3. พิจารณาผู้ขอสินเชื่อมีประวัติผิดนัดชำระหรือไม่ในรอบ 12เดือนย้อนหลังหากมีการค้างชำระแล้วผู้ขอสินเชื่อมีประวัติผิดนัดชำระรหัสสถานะบัญชี 20 หรือไม่เป็นเงินรวมเท่าใด (ค้างชำระเกิน 90 วัน หรือเกินวงเงิน OD 3 งวดติดต่อกัน)
4. พิจารณาว่ามีอาชีพเป็นหลักแหล่งที่ตรวจสอบได้หรือไม่ และธุรกิจที่ทำอยู่เป็นอะไร ดีมาก ดี พอใช้ ไม่ค่อยดี หรือแย่
5. ในกรณีที่ไม่มีบุคคลค้ำประกัน พิจารณาคุณสมบัติและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ค้ำว่าเป็นอย่างไร

2.5 อัตราค่าใช้จ่ายในการเสียค่าธรรมเนียม ค่าภาษี ค่าอากร ของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ในการทำธุรกรรมทางการเงินของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ จะมีค่าใช้จ่ายที่เกิด ณ สำนักงานที่ดิน กรณีเป็นบุคคลธรรมดา (ตรวจสอบราคาประเมินที่ดิน)

- ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (หัก ณ ที่จ่าย) ตามหลักเกณฑ์ของกรมสรรพากร
- ค่าธรรมเนียมการทำนิติกรรม (ค่าโอน) 2% จากราคาประเมิน หรือราคาขาย แล้วแต่อย่างใดสูงกว่า
- ค่าจดจำนอง (กรณีจำนองกับสถาบันการเงิน) 1% ของมูลค่าที่จำนอง
- ค่าอากรแสตมป์ (ชำระอย่างไรอย่างหนึ่งระหว่าง อากรแสตมป์ หรือธุรกิจเฉพาะ) 200 บาท คิดอากรแสตมป์ 1 บาท (0.50%) ตามราคาซื้อขายแต่ ไม่ต่ำกว่าราคาประเมิน
- ภาษีธุรกิจเฉพาะ (ไม่ต้องชำระหากถือครองเกิน 5 ปี) 3.3% ของราคาซื้อขายที่ไม่ต่ำกว่าราคาประเมิน

ค่าใช้จ่ายที่เกิด ณ สำนักงานที่ดิน กรณีเป็นนิติบุคคล

- ภาษีเงินได้นิติบุคคล (หัก ณ ที่จ่าย) 1% ของราคาซื้อขาย (ไม่ต่ำกว่าราคาประเมิน)
- ค่าธรรมเนียมการทำนิติกรรม (ค่าโอน) 2 % จากราคาประเมิน หรือราคาขาย แล้วแต่อย่างใดสูงกว่า
- ค่าจดจำนอง (กรณีจำนองกับสถาบันการเงิน) 1% ของมูลค่าที่จำนอง
- ค่าอากรแสตมป์ (ชำระอย่างไรอย่างหนึ่งระหว่าง อากรแสตมป์ หรือธุรกิจเฉพาะ) 200 บาท

- ติคอากรแสดมปี 1 บาท (0.50%) ตามราคาซื้อขายแต่ ไม่ต่ำกว่าราคาประเมิน

ที่มา : http://prrealestates.blogspot.com/2012/01/blog-post_5985.html (28 สิงหาคม 2556)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

นุชจรินทร์ อภิชัยชาญกิจ (2540) ได้ศึกษาวิจัยการประเมินผลโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบทธนาคารออมสินพื้นที่เป้าหมายในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนจากกลุ่มองค์กรชุมชนหรือกลุ่มชาวบ้านจำนวน 58 คนและผู้จัดการธนาคารออมสินสาขาจำนวน 40 คนโดยประเมินองค์กรชุมชนหรือกลุ่มชาวบ้านที่ยืมเงินสมทบและกู้เงินจากโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบทในด้านการพัฒนาด้านการเงินและประเมินผลการบริการของธนาคารออมสินสาขารวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานปรากฏผลการศึกษาดังนี้ด้านการพัฒนาพบว่าองค์กรชุมชนมีความสามารถในการพึ่งตนเองประเมินจากการมีทรัพย์สินที่เป็นสังหาริมทรัพย์เป็นส่วนใหญ่ไม่ได้กู้เงินจากแหล่งสถาบันการเงินอื่นมีความสามารถในการชำระหนี้คืนสูงมีความต้องการเรียนรู้เพื่อพัฒนาในด้านการเสริมทักษะในอาชีพสมาชิกในองค์กรมีส่วนร่วมสูงในการประชุมกลุ่มและแก้ปัญหาสัมพันธภาพของสมาชิกภายในกลุ่มด้านการเงินพบว่าส่วนใหญ่องค์กรชุมชนได้รับจำนวนเงินกู้ตรงตามความต้องการและทันตามเวลาที่กำหนดแม้ว่ากลุ่มส่วนใหญ่จะเริ่มดำเนินกิจกรรมได้ไม่นานนักกลุ่มก็จะมีความสามารถในการบริหารเงินประเมินได้จากกลุ่มมีผู้นำที่มีการศึกษาสูงมีประสบการณ์มีการวางแผนการใช้เงินและดำเนินขั้นตอนการใช้เงินที่เหมาะสมสามารถทำกำไรและจ่ายเงินปันผลคืนกับสมาชิกได้ตามความพึงพอใจพบว่ากลุ่มองค์กรมีความพึงพอใจในด้านการบริการจากธนาคารในระดับสูงและพึงพอใจค่อนข้างสูงต่อรายได้ที่เพิ่มขึ้นทำให้ประมาณเงินออมสะสมเพิ่มผลการประเมินความคิดเห็นของผู้จัดการธนาคารออมสินต่อองค์กรชุมชนด้านการพัฒนาองค์กรชุมชนหรือกลุ่มชาวบ้านมีการพัฒนาจากเงินกู้สินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบทประเมินจากการที่ทุกกลุ่มมีความสามารถในการชำระหนี้คืนสูงจากสถิติไม่เคยเกิดหนี้สูญส่วนใหญ่กลุ่มที่เคยได้รับเงินกู้จะกลับมาขอกู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปขยายกิจกรรมที่กำลังดำเนินอยู่ให้มีขนาดใหญ่ขึ้นด้านการเงินองค์กรชุมชนหรือกลุ่มชาวบ้านนำเงินกู้ไปใช้ดำเนินกิจกรรมจริงและสามารถช่วยเหลือตนเองได้ส่วนใหญ่กลุ่มที่ได้นำเงินไปดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้เมื่อให้แต่ละกลุ่มชาวบ้านดำเนินงานไประยะหนึ่งเกินครึ่งหนึ่งที่ไม่ต้องกลับไปให้ความช่วยเหลือด้านอบรมหรือนำไปดูงานด้านการบริการธนาคารสาขาให้บริการรวดเร็วประเมินจากการใช้เวลา 1 - 2 สัปดาห์ในการพิจารณาสินเชื่อผู้จัดการส่วนใหญ่เห็นว่าธนาคารได้รับความเชื่อถือจาก

องค์กรชุมชนในการให้บริการและได้ประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการที่สมาชิกในกลุ่มมาใช้บริการด้านอื่น ๆ จากการศึกษาพบปัญหาในการดำเนินโครงการคือกลุ่มองค์กรชุมชนหรือกลุ่มชาวบ้านส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบทหรือไม่ทราบว่าธนาคารมีธุรกิจด้านสินเชื่อการดำเนินงานของกลุ่มส่วนใหญ่มีการจัดระบบบัญชีอย่างง่าย ๆ ไม่เป็นระบบที่ชัดเจนทางด้านธนาคารสาขาพนักงานในระดับปฏิบัติการมีน้อยและส่วนใหญ่เป็นหญิงขาดความรู้ความเข้าใจในธุรกิจสินเชื่อไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

อภิรมย์ สุขกสิ (2548) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลสินเชื่อธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน : ศึกษากรณีความสำเร็จตามกรอบวัตถุประสงค์ของโครงการ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสมาชิกโครงการธนาคารประชาชนเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าโครงการธนาคารประชาชนมีความสำเร็จตามกรอบวัตถุประสงค์ของโครงการทั้ง 4 ข้อได้แก่ด้านการเป็นแหล่งเงินทุนให้กับสมาชิกที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อยด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้สมาชิกด้านการส่งเสริมให้เกิดการออมทรัพย์อย่างเป็นระบบในหมู่สมาชิกและด้านการเป็นแหล่งเงินทุนให้กับสมาชิกที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อยโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ข้อเท่ากับ 3.56 และจากการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกโครงการธนาคารประชาชนกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของโครงการธนาคารประชาชนพบว่าสมาชิกโครงการธนาคารประชาชนที่มีอาชีพรายได้และระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของโครงการธนาคารประชาชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่สมาชิกโครงการธนาคารประชาชนที่มีวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อวงเงินสินเชื่อและภาระหนี้สินแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของโครงการธนาคารประชาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เอกรัฐ วงศ์วีระกุล (2553) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยกับธนาคารพาณิชย์ของคนทำงานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 20-39 ปีมีสถานภาพสมรส / อยู่ด้วยกันมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนมีสถานที่ทำงานอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประเภทที่อยู่อาศัยคือทาวน์เฮาส์ทาวน์โฮมมีราคาที่อยู่อาศัยต่ำกว่า 1 ล้านบาทมีวัตถุประสงค์ในการถือครองที่อยู่อาศัยเพื่ออยู่อาศัยเท่านั้นมีวัตถุประสงค์การขอสินเชื่อเพื่อซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น โดยรอบที่อยู่อาศัยที่จำเป็นคือสถานศึกษาตลาดสดห้างสรรพสินค้า / ร้านสะดวกซื้อและสถานีรถประจำทางมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุดและปัจจุบันไม่ได้ใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยกับธนาคารพาณิชย์การวิเคราะห์ปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยกับธนาคาร

พณิชย์พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับที่มีผลต่อการตัดสินใจมากเมื่อพิจารณาเป็นราย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุดคือวงเงินกู้สูงสุดที่ธนาคารให้ได้รองลงมาคืออัตราดอกเบี้ยระยะเวลาการผ่อนชำระการให้บริการที่ดีของพนักงาน ความรวดเร็วในการดำเนินการค่าธรรมเนียมในการให้บริการการสนับสนุนวงเงินอื่น ๆ การไม่บังคับทำประกันคุ้มครองเงินกู้ความสะดวกในการติดต่อกับธนาคารและสื่อประชาสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศอายุสถานภาพที่แตกต่างกันมีปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยกับธนาคารพาณิชย์ไม่แตกต่างกันกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาอาชีพรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยกับธนาคารพาณิชย์แตกต่างกันกลุ่มตัวอย่างที่มีประเภทที่อยู่อาศัยราคาที่อยู่อาศัยวัตถุประสงค์ในการถือครองที่อยู่อาศัยและวัตถุประสงค์ในการขอสนับสนุนสินเชื่อที่แตกต่างกันมีปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยกับธนาคารพาณิชย์ไม่แตกต่างกัน

อาทร เจริญเด่นงาม (2544) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจเงินกู้ในระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ธุรกิจเงินกู้ในระบบเป็นแหล่งการเงินที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติของสถานะตลาดเงินโดยสอดคล้องตามความต้องการด้านการเงินภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ส่วนระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงต่าง ๆ ทางด้านการทำธุรกิจขึ้นอยู่กับความพอใจระหว่างผู้ให้กู้กับผู้กู้ ธุรกิจเงินกู้ในระบบเป็นตลาดเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาว แต่ส่วนมากเป็นระยะสั้น ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดธุรกิจเงินกู้ในระบบด้านผู้ประกอบการ (ผู้ให้กู้) พบว่าได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าไม่มีกฎหมายควบคุมการประกอบธุรกิจ และไม่มีข้อยุ่งยากในการดำเนินธุรกิจ ส่วนด้านผู้ใช้บริการ (ผู้กู้) พบว่า สถาบันการเงินในระบบมีการบริการไม่เพียงพอ ความยืดหยุ่นในการชำระหนี้ และการรักษาความลับเกี่ยวกับฐานะการเงิน สำหรับการกู้ยืมเงินในระบบในเขตเทศบาลเมืองเชียงใหม่ มีบทบาทค่อนข้างสูงมากต่อระบบเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการดำเนินธุรกิจกระทำควบคู่ไปกับอาชีพอื่นๆ เช่น ร้านค้าทอง ร้านค้าของเก่า ร้านค้าสินค้าเบ็ดเตล็ด ส่วนการศึกษาด้านผู้ให้บริการเงินกู้ในระบบสามารถแยกอธิบายตามลักษณะโดยทั่วไป รูปแบบและวิธีการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนได้วิเคราะห์พฤติกรรมการใช้เงินกู้ของผู้ใช้บริการ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบและวิธีดำเนินธุรกิจที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่ เงินกู้อย่างรายวัน และเงินกู้อย่างรายเดือน ส่วนการศึกษาทางด้านพฤติกรรมการใช้เงินกู้ ประกอบด้วยรายละเอียดของแหล่งเงินกู้ยืมและวงเงินกู้ ประสบการณ์การใช้เงินกู้ แหล่งเงินกู้กับการนำไปใช้ประโยชน์ โดยสภาพการใช้เงินกู้ในระบบ พบว่า ในการกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้ในระบบ จะเป็นการกู้เพื่อนำเงินไปชำระหนี้ การบริโภคใช้จ่ายประจำวัน เป็นทุนหมุนเวียนในอาชีพ การรักษาพยาบาล การให้การศึกษาบุตร และสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ในกรณีถ้าเป็นการกู้ยืมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยและปรับปรุงที่อยู่อาศัย จะกู้จากสถาบันการเงิน นอกจากนี้ยังพบสาเหตุที่ทำให้

ผู้กู้ต้องพึ่งพาเงินกู้ในระบบมากที่สุดคือ ความสะดวกรวดเร็ว ทันต่อการใช้ประโยชน์ การไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ และวิธีการกู้ไม่มีความยุ่งยาก

อนุชา วงศ์ศรีรัตน์ (2553) ได้ศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเงินกู้ในระบบผลวิจัยพบว่าประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถือเป็นกฎหมายแม่บทในเรื่องเงินกู้ นิติกรรมสัญญาการกู้ยืม เป็นการตกลงระหว่างคู่สัญญาในทางแพ่ง โดยหลักกฎหมายแพ่งแล้วคู่สัญญาจะตกลงกันอย่างไรก็ได้เท่าที่ไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 ส่วนเรื่องดอกเบี้ยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 654 กำหนดให้เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ได้ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี การกู้ยืมรายใดมีการเรียกดอกเบี้ยเงินกู้เกินกว่าที่กำหนดย่อมมีความผิดตามพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475 แต่การขอกู้เงินจากสถาบันการเงินนั้นไม่ใช่เรื่องที่จะทำได้ง่าย ๆ เพราะการกู้เงินจากสถาบันการเงินมีกฎระเบียบและที่สำคัญต้องมีหลักทรัพย์ในการค้ำประกัน เมื่อไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้ยืมแต่มีความจำเป็นต้องใช้เงิน จึงจำเป็นต้องกู้จากนายทุน“เงินกู้ในระบบ” (Shark Loan) ซึ่งเป็นการกู้ยืมที่ไม่มีข้อยุ่งยาก ได้รับเงินเร็วแต่ต้องยอมเสียดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนให้แก่นายทุนเงินกู้ในอัตราที่สูง โดยผู้กู้และผู้ให้กู้ต้องร่วมมือสมยอมกันเพื่อหลีกเลี่ยงบทบัญญัติของกฎหมายจึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายในเรื่องเงินกู้ในระบบไม่สามารถบังคับใช้ได้ตามเจตนารมณ์

ภูรินท์ แก้วโมราเรืองฤทธิ์ (2549) ได้ศึกษาศึกษางานวิจัยเรื่องเงินกู้ในระบบกับกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กองทุนเงินล้าน) ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่โดยมีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาผลกระทบของเงินกู้ในระบบที่มีต่อกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 2. ศึกษาความสัมพันธ์ของเงินกู้ในระบบกับกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและ 3. ศึกษาถึงอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขของเงินกู้ในระบบที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านข้อมูลพื้นฐานทั่วไปพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและกู้เงินในระบบส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอาชีพรับจ้างวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาและนำเงินที่กู้มาไปใช้จ่ายภายในครอบครัวส่วนกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีหน้าที่รับผิดชอบงานพิจารณาเงินกู้และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านจากการทดสอบสมมติฐานเพื่อดูความสัมพันธ์ของเงินกู้ในระบบกับกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านพบว่าเงินกู้ในระบบก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเนื่องจากเงินกองทุนหมู่บ้านมีระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ มากจึงทำให้ผู้กู้มาใช้บริการเงินกู้ในระบบในขณะที่เดียวกันเงินกู้ในระบบยังมีผลต่อสภาพ

คล่องในการชำระเงินคืนกองทุนหมู่บ้านด้วยเพราะมีผู้กู้บางส่วนนำเงินกองทุนหมู่บ้านไปชำระหนี้ นอกกระบบนอกจากนี้ยังพบว่ากระบวนการบริหารจัดการเงินกู้ในระบบมีความแตกต่างจาก เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกือบทุกข้อยกเว้นในเรื่องของอิสระในการใช้เงินที่ผู้มาซึ่งผู้กู้ให้ความคิดเห็นว่าทั้งสองแบบไม่แตกต่างกันอุปสรรคและแนวทางแก้ไข ด้านอุปสรรคเนื่องจาก เงินกองทุนหมู่บ้านมีขั้นตอนที่ซับซ้อนยุ่งยากและการอนุมัติเงินการจ่ายเงินล่าช้าในขณะที่เงินกู้ในระบบแม้มีดอกเบี้ยสูงก็มีการชำระหนี้อย่างสม่ำเสมอด้วยระบบการทวงหนี้ที่แตกต่างกับเงินกองทุนหมู่บ้านจึงก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการเงินกองทุนฯตามมานอกจากนี้พบว่าผู้กู้ยังขาด ความรู้ความเข้าใจในการจัดการบริหารเงินทุนแนวทางแก้ไขควรมีการอนุมัติเงินที่รวดเร็วโปร่งใส ปรับปรุงขั้นตอนการกู้ยืมให้มีความสะดวกมากขึ้นเงินกองทุนหมู่บ้านควรมีระบบการติดตามทวง หนี้อย่างสม่ำเสมอและเงินกองทุนหมู่บ้านควรมีความยืดหยุ่นเกี่ยวกับระยะเวลาในการผ่อนชำระ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การค้นคว้าอิสระเรื่องหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ส่วนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มผู้ประกอบการ จำนวน 3 ราย และ กลุ่มผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบจำนวน 5 ราย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การให้กู้ หลักประกันราคาประเมิน/ราคาซื้อขายวงเงินที่อนุมัติ ระยะเวลา / เงื่อนไขขั้นต้นและวิธีการ รูปแบบอัตราดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ มูลเหตุจูงใจและความพึงพอใจที่มีต่อการใช้บริการเงินกู้นอกระบบ

3.3 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการเงินกู้นอกระบบด้วยตนเองจำนวน 3 ราย

สำหรับตัวอย่างที่ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายสำคัญในการวิจัยเป็นหลัก ผู้ศึกษาทำความรู้จักกับผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ และกลุ่มนักธุรกิจที่เป็นลูกหนี้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบด้วยการไปสัมภาษณ์แลกเปลี่ยนทัศนคติถึงปัญหาหนี้นอกระบบจากการพูดคุยโดยตรง ผู้ศึกษาจะพิจารณาว่าใครสามารถให้ข้อมูลได้มากและครอบคลุม ไปถึงกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูกเลือกที่ผู้วิจัยควรที่จะสัมภาษณ์และน่าจะให้ข้อมูลได้มากกว่า และครอบคลุม ที่สำคัญผู้ศึกษาคำนึงถึงความสมัครใจในการให้สัมภาษณ์

หลักเกณฑ์การคัดเลือกตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย

1. ผู้มีความรู้หรือมีประสบการณ์ในเรื่องการเป็นลูกหนี้เงินกู้นอกระบบ

2. สมัยครใจที่จะให้สัมภาษณ์

3. เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์เจาะลึกดังนี้

3.1 การพัฒนาประเด็นการวิเคราะห์อาศัยแนวทางจากเอกสาร นำมาพัฒนาเป็นประเด็นแนวทางสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

3.2 ประเด็นแนวทางการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกสู่การทดลองใช้เก็บข้อมูลจากนักธุรกิจ (ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่) ที่เป็นลูกหนี้เงินกู้ยืมในระบบ เครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการสัมภาษณ์เจาะลึกได้แก่ เทปเสียง ซึ่งต้องผ่านการอนุญาตจากผู้ถูกสัมภาษณ์ก่อนและตัวผู้วิจัยเองที่จะต้องจดจำข้อมูลที่ให้สัมภาษณ์และบริบทแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งการสัมภาษณ์นักธุรกิจที่เป็นลูกหนี้เงินกู้ยืมในระบบแต่ละคน โดยมีจุดมุ่งหมายและกลยุทธ์สำคัญของการเก็บข้อมูลเพื่อให้เกิดความถูกต้องตรงประเด็นของข้อมูล ในโลกและในทัศนะของผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก

หน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ของการวิจัยนี้คือระดับบุคคล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในระดับบุคคลคือนักธุรกิจทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ที่เป็นลูกหนี้เงินกู้ยืมในระบบ โดยสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบ เช่น อาชีพ พยาบาล นักธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เจ้าของธุรกิจรีสอร์ท นักธุรกิจด้าน IT ค้าขาย โดยมีการตั้งคำถามเหมือนกัน เช่น เคยใช้บริการเงินกู้ยืมในระบบกี่ครั้ง วัตถุประสงค์ใช้เพื่ออะไร เหตุจูงใจที่ใช้บริการเงินกู้ยืมในระบบ ใช้บริการในรูปแบบใด มีค่าใช้จ่ายอะไรบ้างที่ท่านต้องเสีย เคยใช้บริการสถาบันการเงินหรือไม่และเหตุใดไม่ใช้บริการสถาบันการเงิน และสอบถามถึงความพึงพอใจในการใช้บริการเงินกู้ยืมในระบบมีด้านใดบ้าง มีปัญหาใดบ้างที่เกิดจากการกู้ยืมในระบบ และควรแก้ไขอย่างไร

การพิสูจน์สมมติฐานสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพไม่เหมือนกับการพิสูจน์สมมติฐานในการวิจัยเชิงปริมาณ สมมติฐานในการวิจัยเชิงปริมาณได้มาจากกรอบแนวคิด ทฤษฎีซึ่งมีอยู่เดิม และผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบในการวิจัย กระบวนการวิจัยกระทำในกรอบทฤษฎีนั้น ๆ และตอนจบของการวิจัยจะตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ สมมติฐานถูกหรือผิด ส่วนในการวิจัยเชิงคุณภาพสมมติฐานก็ได้มาจากกรอบแนวคิดทฤษฎีเช่นกัน แต่ผู้วิจัยจะไม่กำหนดสมมติฐานจากกรอบแนวคิดอันใดอันหนึ่ง โดยเฉพาะตรงกันข้ามผู้วิจัยจะปรับและเปลี่ยนสมมติฐานอยู่เสมอโดยการพิสูจน์สมมติฐานเหล่านั้นตลอดเวลา สมมติฐานนั้นอาจผิดหรือถูกก็ได้ เมื่อสมมติฐานนั้นถูกพิสูจน์และตรวจสอบแล้ว จึงจะเป็นข้อสรุป (สุภาภักดิ์, 2549)

โดยสรุป การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เจาะลึกนักธุรกิจที่เป็นลูกหนี้
เงินกู้ในระบบและผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบ เพื่อหาข้อเท็จจริง คำอธิบาย และข้อสรุปเชิงทฤษฎี

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การค้นหาความรู้ที่เป็นความจริงจากผู้รู้ที่รู้จริง (Key informants) ในประเด็นที่ค้นหา
คำตอบ แล้วอธิบายเป็นความรู้ (Knowledge) ที่ปรากฏโดยนักวิจัยเป็นผู้ตีความ

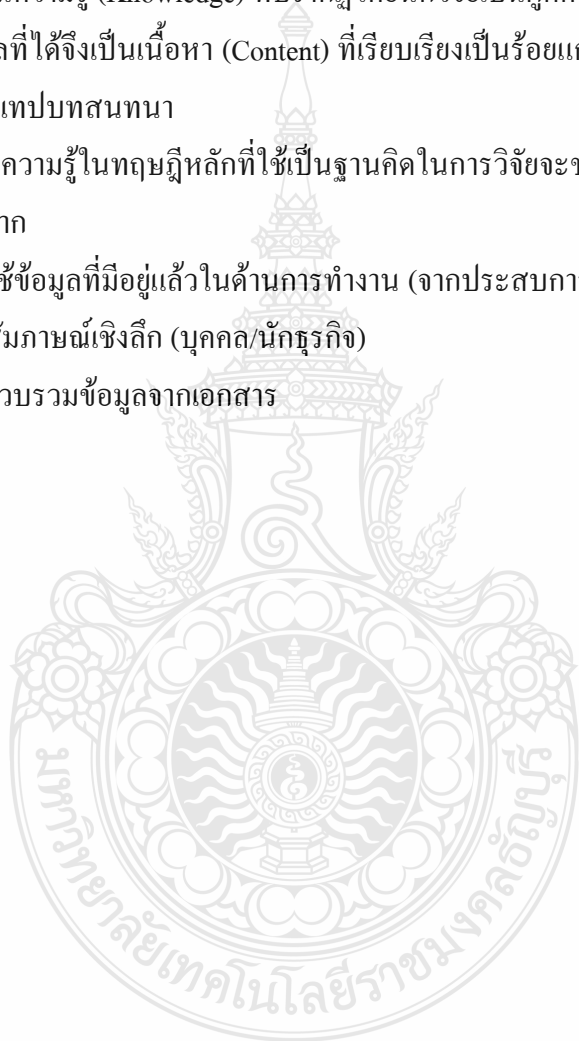
3.4.2 ข้อมูลที่ได้จึงเป็นเนื้อหา (Content) ที่เรียบเรียงเป็นร้อยแก้วอาจเขียนในลักษณะของ
เรียงความเรื่องเล่าถอดเทปบทสนทนา

3.4.3 การมีความรู้ในทฤษฎีหลักที่ใช้เป็นฐานคิดในการวิจัยจะช่วยให้ตีความได้เร็วขึ้นการ
วิเคราะห์จะแม่นยำตรงมาก

3.4.4 การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วในด้านการทำงาน (จากประสบการณ์)

3.4.5 การสัมภาษณ์เชิงลึก (บุคคล/นักธุรกิจ)

3.4.6 การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านรูปแบบ และ วิธีการดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. รูปแบบและวิธีการคิดอัตราดอกเบี้ยของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ
4. ขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้ของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ
5. วิธีการคิดค่าใช้จ่าย ที่ใช้ในการขอกู้เงินธุรกิจเงินกู้นอกระบบ
6. เอกสารที่ใช้ประกอบการขอกู้เงินธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สภาพทั่วไปของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ธุรกิจเงินกู้นอกระบบเป็นแหล่งเงินทุนที่เกิดขึ้นโดยไม่อยู่ในการควบคุมของรัฐบาลแต่ก็ได้ดำเนินการให้กู้ยืมแก่ผู้ต้องการเงินกู้ เพื่อนำเงินนั้นไปใช้ในการลงทุนทางธุรกิจหรือหมุนเวียนในด้านอื่นตามที่ต้องการได้ทันเวลา โดยเป็นการยินยอมทั้งผู้กู้และผู้ให้กู้ เนื่องจากสถาบันการเงินมีการให้บริการที่ช้า และมีการตรวจเอกสารหลายขั้นตอน ที่สำคัญเครดิตบูโร ถ้าลูกค้าท่านใดคิดเครดิตบูโรจะไม่สามารถกู้เงินของสถาบันการเงินได้เลย ธุรกิจเงินกู้นอกระบบจึงเป็นทางเลือกที่ลูกค้านิยมหันมาใช้บริการมากขึ้น ถึงแม้ว่าธุรกิจเงินกู้นอกระบบ จะก่อให้เกิดปัญหาด้านความเสี่ยงสูงในเรื่องการได้เงินที่ถูกกู้ยืมไป ไม่ได้คืนซึ่งผู้กู้ไม่ยอมชำระหนี้และดอกเบี้ยคืนตามกำหนด เพราะไม่สามารถหาเงินมาชำระได้ทัน แต่ผู้ให้กู้ก็ยังมีหลักทรัพย์ในการค้ำประกันอยู่สามารถนำไปขายชดเชยเงินที่ถูกกู้ยืมไปได้ในแง่ของการดำเนินธุรกิจจำเป็นต้องมีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ธุรกิจที่ดำเนินอยู่สามารถเดินต่อไปได้ บางครั้งการกู้เงินสถาบันการเงินก็ไม่ทันต่อการดำเนินงานของธุรกิจ เงินกู้นอกระบบจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถช่วยระบบการหมุนเงินได้ทัน ผลจากการศึกษาพบว่าสภาพโดยทั่วไปของธุรกิจเงินกู้นอกระบบมีนักธุรกิจ บุคคลทั่วไป จำนวนมากหันมาใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบเป็นจำนวนมาก

จากการสัมภาษณ์พบว่า ธุรกิจเงินกู้นอกระบบนั้นส่วนมาก จะไม่เปิดเผยตนเองแต่จะมีธุรกิจอื่นทำอยู่ก่อนแล้ว โดยใช้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบเป็นอาชีพเสริม โดยลูกค้าส่วนมากจะแนะนำกันมาจากคนรู้จักต่อ ๆ กันไป จึงมีลูกค้าเกิดขึ้นมากมายหลายอาชีพด้วยกัน ผลจากการสัมภาษณ์ผู้

ประกอบธุรกิจเงินกู้ในระบบแต่ละรายนั้น พบว่ามีประสบการณ์จากการทำธุรกิจนี้มานาน อย่างน้อย 10 ปี ขึ้นไป โดยจะนำเงินมาปล่อยให้กับบุคคลที่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นหลัก และดูศักยภาพผู้กู้ ในการที่จะปล่อยให้ผู้แต่ละราย โดยมีอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน แล้วแต่จำนวนเงินและหลักทรัพย์ โดยอัตราดอกเบี้ยเริ่มต้นตั้งแต่ 1-2 บาท ต่อเดือน และผู้ทำธุรกิจเงินกู้ในระบบในการสัมภาษณ์ทั้ง 3 ราย มีรายใหญ่สุดจะมีทุนหมุนเวียน จำนวน 500 ล้านบาท จะปล่อยให้ผู้สูงสุด 200 ล้านบาท / คน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้ในระบบ

ผลการศึกษาคุณสมบัติส่วนตัวของผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้ในระบบ จากประสบการณ์การ ดำเนินธุรกิจ และอาชีพที่ควบคู่กับธุรกิจเงินกู้ในระบบจำนวน 3 ราย ปรากฏรายละเอียดดังนี้

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้ในระบบ บุคคลที่ 1 ทำธุรกิจเกี่ยวกับด้าน Real Estate ได้ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับเงินกู้ในระบบเป็นระยะเวลา 15 ปี ขนาดธุรกิจเริ่มปล่อยให้ผู้ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป มูลค่าที่ปล่อยกู้ในระบบมากที่สุดจำนวน 200 ล้านบาท/คน มีอัตราการเติบโตมากขึ้นอยู่กับลูกค้าเป็นหลัก ปัจจุบันมีขนาดของธุรกิจเงินกู้จำนวน 500 ล้านบาท จำนวนผู้ใช้บริการเริ่ม ตั้งแต่ 1 คน ขึ้น ไปจนถึงปัจจุบันมีลูกค้า 30 กว่าคน ขนาดของการปล่อยกู้จะดูจากหลักทรัพย์ และ ศักยภาพลูกค้า เน้นนักธุรกิจเป็นหลัก ผู้ส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการจะนำเงินไปหมุนเวียนทางธุรกิจ เพราะจะเน้นลูกค้าที่ทำธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการให้กู้นั้นจะมีขั้นตอนการทำ สัญญาเงินกู้กันที่กรมที่ดิน โดยมีการตกลงการชำระดอกเบี้ย และจำนวนเงินกับผู้ขอกู้ การผ่อน ดอกเบี้ย ส่วนมากจะหักล่วงหน้า 3 เดือน รวมกับยอดเงินต้นที่เหลือทบไปอันนี้จะเป็นกรณีขายฝากถ้า ทำสัญญา 1 ปี หักล่วงหน้า 3 เดือน ทบดอกเบี้ยไป 9 เดือน ส่วนการจดจำนองจะให้ลูกค้าชำระ ดอกเบี้ยเป็นรายเดือน อยู่ที่ตกลงกันว่าจะทำ ก็เดือน ก็ปี สูงสุดไม่เกิน 2 ปี ในการพิจารณาอนุมัตินั้น จะดูที่หลักทรัพย์ และศักยภาพลูกค้าเป็นหลัก และพิจารณาจากราคาประเมิน/ราคาซื้อขาย ถ้าทำขาย ฝากให้ 70-80% ถ้าทำจำนองให้ได้ 50-60% ระยะเวลาในการทำสัญญาอยู่ที่ 1-2 สัปดาห์(ในกรณีที่ ยอดเงินสูงเกิน 10 ล้านบาท) ส่วนดอกเบี้ยคิด 2 บาท/เดือนในกรณีลูกค้านี้ผิคนัดชำระหนี้ จะมีการทำ หนังสือทวงถาม เดือนไป ถ้าทำขายฝากผิคนัดไม่ชำระจะถูกยึด โดยอัตโนมัติ จะมีลูกค้าผิคนัดชำระ หนี้ประมาณ 30% การดำเนินธุรกิจนอกระบบนี้ถือว่าเป็นธุรกิจที่ดีมาก เงินทุนมีเพียงพอกับลูกค้า ทุกราย อยู่ที่ความพอใจของเราจะปล่อยเงินให้กับลูกค้ารายไหน บางคนมีทรัพย์สินก็จะได้ บางคนมี ทรัพย์สินไม่น่าสนใจอันนี้จะไม่รับ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นกับธุรกิจเงินกู้ในระบบนั้น ส่วนมากจะเกี่ยวกับ ลูกค้ามาชำระล่าช้ากว่ากำหนด ส่วนที่ไม่ติดต่อมาเราก็จะบังคับจำนอง ส่วนหลักทรัพย์ที่ติดมือ (ลูกค้า

ไม่มาได้ออน) อันนี้เราก็ต้องเอาออกจำหน่าย แต่ต้องใช้เวลาในการขาย ส่วนแนวทางในการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจเงินกู้ในระบบในปัจจุบัน ได้แก่ การพิจารณาคัดกรองผู้ขอกู้ มูลค่าของหลักทรัพย์ เนื่องจากปัจจุบัน ให้มูลค่าเงินกู้ของหลักทรัพย์สูงอยู่แล้ว จึงต้องลดเปอร์เซ็นต์ การให้ของมูลค่าหลักทรัพย์ลดลง เพราะโดยมาตรฐานทางเราให้วงเงินกู้มากกว่าคนอื่น

ด้วยผลการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ในระบบ รายที่ 1 พบว่ามีการนำหลัก 5'C มาใช้ประกอบการปล่อยเงินกู้ในระบบ โดยมีกรนำมาใช้เพียง 4 ข้อ โดยผลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ธุรกิจรายที่ 1 นี้จะให้ความสำคัญกับ หลักประกัน (Collateral) มาเป็นอันดับ 1 เพื่อที่ว่ามูลค่า หลักทรัพย์ คู่กับจำนวนเงินที่ปล่อยกู้ใหม่ เพื่อรับประกันความเสี่ยงที่ต้องรับในอนาคต โดยให้ วงเงินสูงขายฝาก 70-80% ของราคาซื้อขาย หรือ ราคาประเมิน อันดับ 2 คือ ความสามารถในการชำระ หนี้ (Capacity) จะดูว่าธุรกิจที่ดำเนินการอยู่สามารถมีรายได้เพียงพอในการชำระดอกเบี้ยหรือเงินที่ กู้ยืมไปหรือไม่ อันดับ 3 คือ อุปนิสัยของลูกค้า (Character) เป็นการแนะนำลูกค้าที่ดีให้แก่กัน คือ ลูกค้าที่รู้จักเป็นการส่วนตัว ทั้งกิจการงานที่ดำเนินงานอยู่ อันดับ 4 คือ เงินทุน(Capital) จะดูว่าธุรกิจ ที่ดำเนินงานอยู่มีการลงทุนไว้มากน้อยเพียงไร สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้รายที่ 1 นี้จะดู 4 ข้อนี้ ใน การปล่อยเงินกู้ให้กับทุกคนที่นำหลักทรัพย์มาประกอบการกู้ยืม ส่วนอันดับที่ 5 สถานการณ์ (Condition) เนื่องจากผู้ให้กู้เงินในระบบมี หลักประกัน (Collateral) คู่กับมูลค่าหนี้อยู่แล้ว จึงไม่ได้นำ C ที่ 5 นี้มาพิจารณาด้วย

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้ในระบบ รายที่ 2 เดิมทำธุรกิจเกี่ยวกับ อสังหาริมทรัพย์ ขายรถยนต์มือ 2 และได้ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับเงินกู้ในระบบเป็นระยะเวลา 5-6 ปี ขนาดธุรกิจเริ่มให้กู้ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป ไม่เกิน 10 ล้านบาทต่อคน มูลค่าที่ปล่อยกู้ในระบบมาก สุดจำนวน 12 ล้านบาท/คน มีอัตราการเติบโตมาก ขึ้นอยู่กับหลักทรัพย์ของผู้กู้ ปัจจุบันมีขนาดของ ธุรกิจเงินกู้จำนวน 50 ล้านบาท จำนวนผู้ใช้บริการเริ่มตั้งแต่ 1 คน ไปจนถึงปัจจุบันมีลูกค้ามากกว่า 10 คน ขนาดของการให้กู้จะดูจากหลักทรัพย์ ผู้กู้ส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการจะนำเงินกู้นั้นไปหมุนเวียนทาง ธุรกิจ ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการให้กู้นั้นจะมีขั้นตอนการทำสัญญาเงินกู้กันที่กรมที่ดิน โดยมีการตกลงการชำระดอกเบี้ย และจำนวนเงินกับผู้ขอกู้ การผ่อนดอกเบี้ย ส่วนมากจะหักล่วงหน้า 3 เดือน รวมกับยอดเงินต้นที่เหลือทบไปถ้าทำสัญญา 1 ปี หักล่วงหน้า 3 เดือน ทบดอกเบี้ยไป 9 เดือน ส่วน การจดจำนองเงื่อนไขการหักดอกเบี้ย และการชำระดอกเบี้ยจะเหมือนการขายฝาก ระยะเวลาอยู่ที่ตกลง กันว่าจะทำ กี่เดือน กี่ปี ในการพิจารณาอนุมัตินั้นจะดูที่หลักทรัพย์ และพิจารณาจากราคาประเมิน ถ้าทำขายฝากให้ 50-60% ถ้าทำจำนองให้ได้ 20-30% ระยะเวลาในการทำสัญญาอยู่ที่ 1 สัปดาห์ส่วน ดอกเบี้ยคิดตั้งแต่ 1.5-2 บาท/เดือนแล้วแต่หลักทรัพย์ เช่น บ้าน ที่ดิน คอนโด รีสอร์ท หรือ โรงแรม

และทำเลที่ตั้งของหลักทรัพย์ (กรณีนี้จะมีผลต่อการเพิ่มวงเงินอนุมัติและคิดอัตราดอกเบี้ย) ในกรณี
ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ จะมีการเรียกมาขยายเวลา ถ้าทำขายฝากผิดนัดไม่ชำระจะถูกยึดโดยอัตโนมัติ
จะมีลูกค้าผิดนัดชำระหนี้ประมาณ 30-40% การดำเนินธุรกิจนอกกรอบนี้ถือว่าเป็นธุรกิจที่ดีมาก
เงินทุนมีเพียงพอกับลูกค้าทุกราย อยู่ที่ความพอใจจะปล่อยเงินให้กับลูกค้ารายไหน ปัญหาจากการ
ดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกกรอบไม่มี

ผลจากการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกกรอบ รายที่ 2 พบว่ามีการนำหลัก 5'C
มาใช้ประกอบการปล่อยเงินกู้นอกกรอบ โดยมีการนำมาใช้เพียง 3 ข้อ ซึ่งผลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ
ธุรกิจรายที่ 2 นี้จะให้ความสำคัญกับ หลักประกัน (Collateral) มาเป็นอันดับ 1 เพื่อดูว่าหลักทรัพย์ คຸ້ມ
กับจำนวนเงินที่ปล่อยกู้ใหม่ ความเสี่ยงที่จะได้รับมีมากน้อยเพียงไร โดยปล่อยกู้ในวงเงิน 50-60%
ของราคาประเมิน หรือ ราคาซื้อขาย อันดับ 2 คือ ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) จะดูว่า
ลูกค้ามีรายได้หรือนำเงินที่นำไปประกอบธุรกิจแล้วจะมีรายได้ในการชำระหนี้หรือไม่ อันดับ 3 คือ
อุปนิสัยของลูกค้า (Character) ส่วนเงินทุน (Capital) และสถานการณ์ (Condition) นั้นพบว่า
ผู้ประกอบการรายนี้ไม่ได้นำมาพิจารณาด้วย เนื่องจากมี หลักประกัน (Collateral) คຸ້ມมูลค่าหนี้อยู่แล้ว
ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการรายนี้ปล่อยกู้ขายฝากในวงเงินเพียง 50-60% ของราคาประเมินเท่านั้น
จึงไม่ได้สนใจพิจารณาประเด็นเงินทุนและสถานการณ์

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกกรอบ รายที่ 3 เดิมทำธุรกิจเกี่ยวกับ
อสังหาริมทรัพย์ (ขายบ้านมือ 2) และได้ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับเงินกู้นอกกรอบเป็นระยะเวลา 16 ปี
ขนาดวงเงินให้กู้ เริ่มตั้งแต่หลักแสน แต่ไม่เกิน 10 ล้านบาทต่อราย มูลค่าที่ปล่อยกู้นอกกรอบมากที่สุด
จำนวน 5 ล้านบาท/คน มีอัตราการเติบโตมาก ขึ้นอยู่กับหลักทรัพย์ ปัจจุบันมีขนาดของธุรกิจเงินกู้
จำนวน 12 ล้านบาท จำนวนผู้ใช้บริการเริ่ม 1 คน จนปัจจุบันมีลูกค้ามากกว่า 10 คน ขนาดของการ
ปล่อยกู้จะดูจากหลักทรัพย์ ผู้กู้ส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการจะนำเงินกุนั้นไปหมุนเวียนทางธุรกิจ หรือใช้
หนี้ส่วนตัว ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการให้กุนั้นจะมีขั้นตอนการทำสัญญาเงินกู้กันที่กรมที่ดิน โดย
มีการตกลงการชำระดอกเบี้ย และจำนวนเงินกับผู้ขอกู้ การผ่อนดอกเบี้ย ส่วนมากจะหักล่วงหน้า
3 เดือน รวมกับยอดเงินต้นที่เหลือทบไปถ้าทำสัญญา 1 ปี หักล่วงหน้า 3 เดือน ทบดอกเบี้ยไป 9 เดือน
ส่วนการจดจำนองเงื่อนไขการหักดอกเบี้ย และการชำระดอกเบี้ยจะเหมือนการขายฝาก ระยะเวลาอยู่ที่
ตกลงกันว่าจะทำระยะเวลานานเท่าไร ในการพิจารณาอนุมัตินั้นจะดูที่หลักทรัพย์ และพิจารณาจาก
ราคาประเมิน ถ้าทำขายฝากให้ 50-60% ถ้าทำจำนองให้ได้ 20-30% ระยะเวลาในการทำสัญญาอยู่ที่ 1
สัปดาห์ ส่วนดอกเบี้ยคิดตั้งแต่ 2 บาท/เดือน ในกรณีลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ จะมีการเรียกมาขยายเวลา
ถ้าทำขายฝากผิดนัดไม่ชำระจะถูกยึดโดยอัตโนมัติ จะมีลูกค้าผิดนัดชำระหนี้ประมาณ 30-40% การ

ดำเนินธุรกิจนอกระบบนี้ถือว่าเป็นธุรกิจที่ดีมาก เงินทุนมีเพียงพอกับลูกค้าทุกราย อยู่ที่ความพอใจของเราจะปล่อยเงินให้กับลูกค้ารายไหน ปัญหาจากการดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกระบบไม่ค่อยมี

ผลการสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ รายที่ 3 พบว่ามีการนำหลัก 5'C มาใช้ประกอบการปล่อยเงินกู้นอกระบบ โดยมีการนำมาใช้เพียง 3 ข้อ โดยผลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจรายที่ 3 นี้จะให้ความสำคัญกับ หลักประกัน (Collateral) มาเป็นอันดับแรก เพื่อดูว่าหลักทรัพย์คุ้มกับจำนวนเงินที่ผู้ขอู้ต้องการไหม โดยดูจากราคาประเมิน หรือ ราคาซื้อขาย โดยประเมินราคาทุนทรัพย์กรณีขายฝากไว้ที่ 50-60% ซึ่งการที่ให้วงเงินเพียง 50-60% เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะได้รับจากการผิดชำระหนี้ ประเด็นที่ใช้ในการพิจารณาซึ่งมีความสำคัญเป็นอันดับสอง คือ ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) จะดูว่าลูกค้ามีรายได้หรือนำเงินที่นำไปประกอบธุรกิจแล้วจะมีรายได้ในการชำระเงินคืนหรือไม่ อันดับ 3 อุปนิสัยของลูกค้าคือ (Character) โดยพิจารณาจากลักษณะท่าทางการประกอบอาชีพ ส่วนเงินทุน (Capital) และสถานการณ์ (Condition) นั้น พบว่าผู้ประกอบการรายนี้ไม่ได้นำมาพิจารณาด้วย เนื่องจากมีหลักประกัน (Collateral) คุ้มมูลค่าหนี้อยู่แล้วซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการรายนี้ปล่อยกู้ขายฝากในวงเงินเพียง 50-60% ของราคาประเมินเท่านั้น จึงไม่ได้สนใจพิจารณาประเด็นเงินทุนและสถานการณ์

ตารางที่ 4.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ข้อมูลทั่วไป	รายที่		
	1	2	3
1.อาชีพเดิม	อสังหาริมทรัพย์	อสังหาริมทรัพย์ ขายรถยนต์มือ 2	ขายบ้านมือ 2
2.ระยะเวลาในการทำธุรกิจเงินกู้ นอกระบบ	15 ปี	5 ปี	16 ปี
3.วงเงินกู้ต่อราย	5-200 ล้านบาท	1-10 ล้าน	1-10 ล้าน
4.ขนาดธุรกิจเงินกู้นอกระบบ	500 ล้านบาท	12 ล้าน	10 ล้าน
5.จำนวนผู้กู้ปัจจุบัน	30 คน	10 คน	10 คน

ตารางที่ 4.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้ในอกระบบ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	รายที่		
	1	2	3
6.หลักเกณฑ์การพิจารณาการให้กู้	หลักทรัพย์/ความสามารถในการชำระหนี้	หลักทรัพย์เป็นหลัก	หลักทรัพย์เป็นหลัก
7.อาชีพหลักของผู้กู้	นักธุรกิจ	นักธุรกิจ	นักธุรกิจ
8.วัตถุประสงค์ของการกู้	เงินทุนหมุนเวียนในธุรกิจ	ส่วนตัว/หมุนเวียนธุรกิจ	ส่วนตัวและใช้หมุนเวียนธุรกิจ
9.รูปแบบ/หลักเกณฑ์	สัญญาต่อปี หักดอกเบี้ยล่วงหน้า 3 เดือน ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเมื่อครบกำหนด	สัญญาต่อปี หักดอกเบี้ยล่วงหน้า 3 เดือน	สัญญาต่อปี หักดอกเบี้ยล่วงหน้า 3 เดือน
-ขายฝาก	ให้กู้ 70-80%ตามมูลค่าของหลักทรัพย์ สัญญาไม่เกิน 2 ปี ส่งดอกเบี้ยทุกเดือน	ให้กู้ 50-60%ตามมูลค่าของหลักทรัพย์ สัญญาปีต่อปี หักดอกเบี้ยล่วงหน้า 3 เดือนที่เหลือทบไปรวมกับยอดเงินต้น	ให้กู้ 50-60%ตามมูลค่าของหลักทรัพย์ สัญญาปีต่อปี หักดอกเบี้ยล่วงหน้า 3 เดือนที่เหลือทบไปรวมกับยอดเงินต้น
-จำนอง	ให้กู้ 50-60%ของมูลค่าหลักทรัพย์	ให้กู้ 20-30%	ให้กู้ 20-30%

ตารางที่ 4.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบธุรกิจเงินกู้ในระบบ (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	รายได้		
	1	2	3
10.ระยะเวลาในการทำสัญญา	1-2 สัปดาห์	1 สัปดาห์	1 สัปดาห์
11.อัตราดอกเบี้ย	2% ต่อเดือน	2% ต่อเดือน	2% ต่อเดือน
12.การติดตามทวงหนี้	มีหนังสือทวงถาม ยึดทรัพย์กรณีขายฝาก บังคับจำนองและนำ ออกขาย	เรียกลูกค้ามาทำเรื่อง ขยายเวลา ถ้าไม่มาไถ่ถอนก็จะ ยึดทรัพย์	เรียกลูกค้ามาทำ เรื่องขยายเวลาถ้า ไม่มาไถ่ถอนก็จะ ยึดทรัพย์
13.การผิคนัดชำระหนี้	30%	30-40%	30-40%
14.ปัญหาธุรกิจเงินกู้ในระบบ	ลูกค้าชำระหนี้ล่าช้า	ลูกค้าชำระหนี้ล่าช้า	ชำระหนี้ล่าช้า
15.วิธีแก้ปัญหา	พิจารณาคัดกรองผู้กู้ให้ วงเงินกู้ลดลง	ไม่มี	ไม่มี

ตารางที่ 4.2 ตารางเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายการจดจำนอง

ค่าใช้จ่าย	จำนอง	
	สถาบันการเงิน	เงินกู้ในระบบ
1. ค่าจดจำนองหลักทรัพย์ตาม ราคาประเมิน / ราคาซื้อขาย	ค่าธรรมเนียมการจด จำนอง 1%	ค่าธรรมเนียมการจด จำนอง 1% ค่านายหน้า 10% ดอกเบี้ยล่วงหน้า 3 เดือน

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ (ผู้กู้)

ผลการศึกษาผู้ให้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ จำนวน 5 ราย ปรากฏรายละเอียดดังนี้

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ บุคคลที่ 1 นักธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ได้ให้เหตุผลในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบดังนี้ เคยใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบมา 2 ครั้ง วัตถุประสงค์ในการกู้เพื่อนำมาใช้หมุนเวียนในธุรกิจ เหตุจูงใจในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ คือ ความรวดเร็ว ทันเวลาในการใช้งาน เงินกู้นอกระบบที่ให้บริการเป็นรูปแบบ การขายฝาก ชำระ เป็นรายเดือน มีค่าใช้จ่ายคือ ค่านายหน้า (ปากถูง) 5% ดอกเบี้ย 2% ต่อเดือน จ่าย 3-6 เดือน ถ่วงหน้า ส่วนค่าใช้จ่ายที่กรมที่ดินทั้งหมดผู้กู้เป็นผู้ชำระทั้งสิ้น เช่น ค่าธรรมเนียม ภาษี อากร ในขณะที่ก็เคยใช้บริการเงินกู้สถาบันการเงิน เพราะเดิมที่ทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์อยู่แล้วต้องกู้เงินธนาคารมาหมุนเวียน ใช้ธนาคารกรุงศรีฯมาตลอด แต่ที่ต้องมาใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบเพราะมีความเร็ว และยอดเงินที่ต้องการไม่เยอะมาก สะดวกกว่าการฉ้อฉล และความพึงพอใจที่ให้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบคือ ได้วงเงินตามที่ต้องการ การชำระคืนก็ในระยะสั้น ความรวดเร็วบางครั้งคุยแล้วทำได้เลย อนุมัติง่ายกว่าสถาบันการเงิน ขั้นตอนไม่ซับซ้อน ยุ่งยาก ถึงจะได้ไม่เท่าสถาบันการเงินค่าใช้จ่ายสูง แต่ได้เร็ว ปัญหาที่เกิดจากการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ คือ ดอกเบี้ยสูง ค่าใช้จ่ายสูง แนวทางที่ควรแก้ไขปัญหากจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบคือ ดอกเบี้ยน่าจะถูกกว่านี้ เก็บดอกเบี้ยล่วงหน้า ควรลดส่วนข้อเสนอแนะต่อการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ คงไม่แนะนำให้ผู้

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ บุคคลที่ 2 นักธุรกิจด้าน IT ได้ให้เหตุผลในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบดังนี้ เคยใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบมา 2 ครั้ง วัตถุประสงค์ในการกู้เพื่อนำมาใช้หมุนเวียนในธุรกิจ เหตุจูงใจในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ คือ ความรวดเร็ว ง่ายกว่าสถาบันการเงินเยอะ เงินกู้นอกระบบที่ให้บริการเป็นรูปแบบ การขายฝาก ชำระเป็นรายเดือน มีค่าใช้จ่ายคือ ค่านายหน้า (ปากถูง) 5% ดอกเบี้ย 2% ต่อเดือน จ่าย 3-6 เดือน ถ่วงหน้าแล้วแต่ตกลงกัน ส่วนค่าใช้จ่ายที่กรมที่ดินทั้งหมดผู้กู้เป็นผู้ชำระทั้งสิ้น เช่น ค่าธรรมเนียม ภาษีอากร ในขณะที่ก็เคยใช้บริการเงินกู้สถาบันการเงิน ปัญหาคือคิดเครดิตบูโร แต่ที่ต้องมาใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบเพราะมีความเร็ว และยอดเงินที่ต้องการได้น้อย สะดวกกว่า ขั้นตอนน้อยไม่ยุ่งยาก ไม่ต้องเช็คเครดิตบูโร และความพึงพอใจที่ให้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบคือ ได้วงเงินตามที่ต้องการ การชำระคืนก็ในระยะสั้น อนุมัติง่ายกว่าสถาบันการเงิน ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก แต่ได้เร็ว ปัญหาที่เกิดจากการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ คือ ดอกเบี้ยสูง ค่าใช้จ่ายสูง แนวทางที่ควรแก้ไขปัญหากจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบคือ อยากรัฐบาลมาดูแล แต่คงเป็นไปได้ยาก ข้อเสนอแนะต่อการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ค่าใช้จ่ายแพงไป ควรปรับลดลง ค่าใช้จ่ายนายหน้า (ปากถูง) ควรลดลง

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบ บุคคลที่ 3 นักธุรกิจทำรีสอร์ท ได้ให้เหตุผลในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบดังนี้ เคยใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบมา 4-5 ครั้ง วัตถุประสงค์ในการกู้เพื่อนำมาใช้หมุนเวียนในธุรกิจ เหตุจูงใจในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบคือ ความรวดเร็ว ทันใจ เงินกู้ในระบบที่ใช้บริการเป็นรูปแบบ การขายฝาก ชำระเป็นรายเดือน มีค่าใช้จ่ายคือ ค่านายหน้า (ปากถุง) 5% ดอกเบี้ย 2% ต่อเดือน จ่าย 3-6 เดือน ล่วงหน้าแล้วแต่ตกลงกัน ส่วนค่าใช้จ่ายที่กรมที่ดินทั้งหมดผู้กู้เป็นผู้ชำระทั้งสิ้น เช่น ค่าธรรมเนียม ภาษี อากร ในขณะที่ก็เคยใช้บริการเงินกู้สถาบันการเงิน ธนาคารออมสิน ปัญหาคือติดเครดิตบูโรนิดหน่อย ความล่าช้าของสถาบันการเงิน แต่ที่ต้องมาใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบเพราะมีความเร็ว และยอดเงินที่ต้องการ สะดวกกว่า ขั้นตอนน้อยไม่ยุ่งยาก และความพึงพอใจที่ใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบคือ ได้วงเงินตามที่ต้องการ อนุมัติง่ายกว่ากู้สถาบันการเงิน ขั้นตอนไม่ ยุ่งยาก เร็ว ปัญหาที่เกิดจากการใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบ คือ ดอกเบี้ยสูง ค่าใช้จ่ายสูง หากเงินจ่ายดอกเบี้ยไม่ค่อยทัน แนวทางที่ควรแก้ไขปัญหามาจากธุรกิจเงินกู้ในระบบคือ อยากให้ธนาคาร ยกเว้นเครดิตบูโร หรือมีคะแนนการติดเครดิตบูโรว่าแค่ไหนสามารถลดหย่อนหรือกู้ได้ ข้อเสนอแนะต่อการใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบ ไม่มี

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบ บุคคลที่ 4 จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ให้เหตุผลในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบดังนี้ เคยใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบมา 2-3 ครั้ง วัตถุประสงค์ในการกู้เพื่อนำมาใช้ส่วนตัว ต้องใช้ด่วน เหตุจูงใจในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบคือ ความรวดเร็ว เงินกู้ในระบบที่ใช้บริการเป็นรูปแบบ การขายฝาก ชำระเป็นรายเดือน มีค่าใช้จ่ายคือ ค่านายหน้า (ปากถุง) 5% ดอกเบี้ย 2% ต่อเดือน จ่าย 3-6 เดือน ล่วงหน้าแล้วแต่ตกลงกัน ส่วนค่าใช้จ่ายที่กรมที่ดินทั้งหมดผู้กู้เป็นผู้ชำระทั้งสิ้น เช่น ค่าธรรมเนียม ภาษีอากร ในขณะที่ก็เคยใช้บริการเงินกู้สถาบันการเงิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน ความล่าช้าของสถาบันการเงิน ใช้เวลานาน 1 เดือนขึ้นไป แต่ที่ต้องมาใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบเพราะมีความรวดเร็ว สะดวกกว่า และความพึงพอใจที่ใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบคือ ได้วงเงินตามที่ต้องการ อนุมัติง่ายกว่ากู้สถาบันการเงิน ขั้นตอนไม่ ยุ่งยาก ปัญหาที่เกิดจากการใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบ คือ ดอกเบี้ยสูง ส่งดอกเบี้ยไม่ไหว แนวทางที่ควรแก้ไขปัญหามาจากธุรกิจเงินกู้ในระบบคือ ต้องหาเงินต้นคืนให้เร็ว ข้อเสนอแนะต่อการใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบ ดอกเบี้ยไม่ควรหนัก ค่าใช้จ่ายทุกอย่างควรน้อยกว่านี้

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบ บุคคลที่ 5 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ให้เหตุผลในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบดังนี้ เคยใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบมา 1 ครั้ง วัตถุประสงค์ในการกู้เพื่อนำมาใช้หมุนเวียนในธุรกิจ เหตุจูงใจในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้ในระบบ

คือ ความรวดเร็ว ได้เงินก้อนใหญ่ เงินกู้ยืมที่ให้บริการเป็นรูปแบบ การจดจำนอง ชำระเป็นรายปี มีค่าใช้จ่ายคือ ค่านายหน้า (ปากถุง) 10% ดอกเบี้ย 2% ต่อเดือน จ่าย 3-6 เดือน ล่วงหน้าแล้วแต่ตกลงกัน ส่วนค่าใช้จ่ายที่กรมที่ดินทั้งหมดผู้กู้เป็นผู้ชำระทั้งสิ้น เช่น ค่าธรรมเนียม ภาษี อากร ในขณะที่ก็เคยใช้บริการเงินกู้สถาบันการเงิน ปัญหาคือ ความล่าช้าของสถาบันการเงิน ขั้นตอนยุ่งยาก แต่ที่ต้องมาใช้บริการธุรกิจเงินกู้ยืมเพราะมีความเร็ว ได้ยืมเงินก้อนใหญ่ตามที่ต้องการ และความพึงพอใจที่ให้บริการธุรกิจเงินกู้ยืมคือ ได้วงเงินตามที่ต้องการ อนุมัติง่ายกว่าสถาบันการเงิน ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก เร็ว ปัญหาที่เกิดจากการใช้บริการธุรกิจเงินกู้ยืมคือ ดอกเบี้ยสูง ค่าใช้จ่ายสูง แนวทางที่ควรแก้ไขปัญหามาจากธุรกิจเงินกู้ยืมคือ ขอให้ดอกเบี้ยลดลง ข้อเสนอแนะต่อการให้บริการธุรกิจเงินกู้ยืม ไม่มี

ตารางที่ 4.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้ยืมรายที่ 1-3

ข้อมูลทั่วไป	รายที่		
	1	2	3
1.อาชีพเดิม	นักธุรกิจด้าน อสังหาริมทรัพย์	นักธุรกิจด้าน IT	นักธุรกิจทำ รีสอร์ท
2.จำนวนครั้งที่ใช้บริการ ธุรกิจเงินกู้ยืม	2 ครั้ง	2 ครั้ง	5 ครั้ง
3.วัตถุประสงค์ของการกู้	หมุนเวียนในธุรกิจ	หมุนเวียนใน ธุรกิจ	หมุนเวียนในธุรกิจ
4.มูลเหตุจูงใจในการใช้ บริการ	ความรวดเร็ว ทันเวลา เนื่องจากธุรกิจขาด สภาพคล่อง	ความรวดเร็ว ทันเวลา	ความรวดเร็วทันใจ

ตารางที่ 4.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบรายที่ 1-3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	รายที่		
	1	2	3
5.รูปแบบการใช้บริการ	ขายฝาก	ขายฝาก	ขายฝาก
6.ต้นทุนค่าใช้จ่ายการกู้	ค่านายหน้า 5% ดอกเบี้ย 2% ต่อเดือน จ่ายดอกเบี้ยล่วงหน้า 3-6 เดือน ค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ ที่กรมที่ดิน เช่น ค่าภาษี/อากร/ ค่าธรรมเนียม	ค่านายหน้า 5% ดอกเบี้ย 2% ต่อ เดือนจ่ายดอกเบี้ย ล่วงหน้า 3-6 เดือน ค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ ที่กรม ที่ดิน เช่นค่าภาษี/ อากร/ ค่าธรรมเนียม	ค่านายหน้า 5% ดอกเบี้ย 2 % ต่อ เดือนจ่ายดอกเบี้ย ล่วงหน้า 3-6 เดือน ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ กรมที่ดิน เช่นค่า ภาษี/อากร/ ค่าธรรมเนียม
7.ข้อดี-ข้อเสีย	ข้อดีได้เงินเร็วตาม จำนวนที่ต้องการ ข้อเสีย ดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายสูง	ข้อดีได้เงินเร็ว ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก ข้อเสีย ดอกเบี้ย สูงค่าใช้จ่ายสูง	ข้อดีได้เงินเร็ว ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก ข้อเสีย ดอกเบี้ยสูง ค่าใช้จ่ายสูง
8.ข้อเสนอแนะในการดำเนิน ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ	ลดอัตราดอกเบี้ย ลดการเก็บดอกเบี้ย ล่วงหน้า ไม่แนะนำ ให้กู้นอกระบบ	ลดอัตราดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายแพงไป ควรปรับลดลง โดยเฉพาะค่า นายหน้า 5%	ลดอัตราดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายแพงไป ควรลดลง

ตารางที่ 4.4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบรายที่ 4-5

ข้อมูลทั่วไป	รายที่	
	4	5
1.อาชีพเดิม	พยาบาล	ค้าขาย
2.จำนวนครั้งที่ใช้บริการ ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ	2 ครั้ง	1 ครั้ง
3.วัตถุประสงค์ของการกู้	ใช้จ่ายส่วนตัว	หมุนเวียนใน ธุรกิจ
4.มูลเหตุจูงใจในการใช้ บริการ	ความรวดเร็ว	ความรวดเร็ว ทันเวลา
5.รูปแบบการใช้บริการ	ขายฝาก	จำนอง
6.ต้นทุนค่าใช้จ่ายการกู้	ค่านายหน้า 5% ดอกเบี้ย 2%ต่อเดือน จ่ายดอกเบี้ยล่วงหน้า 3-6 เดือน ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ กรมที่ดิน เช่นค่าภาษี/ อากร/ค่าธรรมเนียม	ค่านายหน้า 10% ดอกเบี้ย 2%ต่อ เดือนจ่ายดอกเบี้ย ล่วงหน้า 3-6เดือน ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ กรมที่ดิน เช่นค่า ภาษี/อากร/ ค่าธรรมเนียม

ตารางที่ 4.4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบรายที่ 4-5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	รายที่	
	4	5
7. ข้อดี-ข้อเสีย	ข้อดีได้เงินเร็วตาม จำนวนที่ต้องการ	ข้อดีได้เงินเร็ว ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก
	ข้อเสีย ดอกเบี้ยสูง ค่าใช้จ่ายสูง	ข้อเสีย ดอกเบี้ย สูงค่าใช้จ่ายสูง
8. ข้อเสนอแนะในการดำเนิน ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ	ลดอัตราดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายต่างๆควรลดลง	ลดอัตราดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายแพงไป ควรลดลง โดยเฉพาะค่า นายหน้า10%

4.2.2 สาเหตุและปัญหาการใช้บริการเงินกู้นอกระบบ

ผลการศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้กู้ต้องพึ่งพาเงินกู้นอกระบบ นั้น พบว่า มีอยู่หลายสาเหตุด้วยกัน เช่น การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินมีความยุ่งยาก ค่าเช่า มีหลายขั้นตอน ที่สำคัญต้องเช็คเครดิตบูโร ซึ่งลูกค้าบางคนติดเครดิตบูโรนิดหน่อย ก็ไม่สามารถกู้ได้เหมือนกัน ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ทันเวลา ในขณะที่การกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ มีความสะดวกรวดเร็ว ทันต่อการใช้ประโยชน์ โดยใช้หลักทรัพย์ที่มีค้ำประกันและใช้เวลาในการกู้ไม่นาน

4.3 รูปแบบและวิธีการคิดอัตราดอกเบี้ยของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

เนื่องจากการดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกระบบ จะทำกันแบบไม่เปิดเผยทั่วไป ด้วยมีข้อจำกัดทางสังคมและกฎหมาย เพราะธุรกิจเงินกู้นอกระบบเป็นแหล่งเงินทุนที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้อยู่ในการควบคุมของรัฐบาล จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ จะมีรูปแบบและวิธีการคิดดอกเบี้ย ดังนี้

รูปแบบของเงินกู้ยืมในระบบมี 2 รูปแบบด้วยกันดังนี้

4.3.1 การจดจำนอง (ลักษณะการจดจำนองจะมีค่าใช้จ่ายเหมือนธนาคารพาณิชย์ทั่วไป) คือ ค่าธรรมเนียม 1% ของวงเงินค่าอากรแสตมป์ปีคสัญญา 2,000 บาท ต่อ 1 บาท เศษของ 2,000 บาท คิด 1 บาท อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมในระบบในรูปแบบจดจำนอง ทางผู้ให้กู้ธุรกิจนอกระบบมี หลักเกณฑ์ในการพิจารณาโดยการจดจำนองหลักทรัพย์ทุกชนิดจะพิจารณาให้ผู้กู้ในวงเงิน หรือ ราคา ซื้อขายไม่เกิน 20-30% และพิจารณาจากการซื้อขายแหล่งที่ตั้งของหลักทรัพย์พร้อมทำเล ประกอบการพิจารณาด้วย ขั้นตอนต่อไปก็จะอยู่ที่ผู้กู้กับผู้ให้กู้เงินนอกระบบตกลงกัน โดยปกติจะคิด กันที่ 2 บาท ต่อเดือน โดยผู้ให้กู้เงินนอกระบบจะหักค่าดอกเบี้ยไว้ล่วงหน้า 2-3 เดือนของยอดเงินกู้ (อันนี้ก็แล้วแต่ตกลงกันระหว่างผู้กู้กับผู้ให้กู้ได้) และระยะเวลาในการปล่อยกู้ด้วยว่าจำนวน 6 เดือน หรือ 1 ปี ส่วนดอกเบี้ยที่เหลือจะจ่ายพร้อมเงินต้นเมื่อครบกำหนดการกู้

ตัวอย่าง นาย ก กู้เงิน นาย ข (ผู้ให้กู้เงินนอกระบบ) จำนวน 100,000 บาท โดยมีหลักทรัพย์ ค้ำประกันในการจดจำนอง ดอกเบี้ย 2 บาท หักล่วงหน้า 2 เดือน เป็นเวลา 1 ปี นาย ก จะเหลือเงินต้น เท่ากับ

$$\begin{aligned} \text{จำนวนเงินกู้ ที่ได้รับจริง} &= \text{เงินต้น} - \text{ดอกเบี้ยล่วงหน้า} - \text{ค่าปากถุง} \\ &= 100,000 - 2\%(100,000) \times 2 \text{ เดือน} - 10\%(100,000) \\ &= 100,000 - 4,000 - 10,000 \\ &= 86,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ระยะเวลาไถ่ถอน 1 ปี} &= \text{เงินต้น} + \text{ดอกเบี้ยคงค้าง} \\ &= 100,000 + 2\%(100,000) \times 10 \text{ เดือน} \\ &= 100,000 + 20,000 \\ &= 120,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้นค่าใช้จ่ายการกู้เงินจริง} &= \frac{(120,000 - 86,000)}{86,000} \times 100 \end{aligned}$$

$$= 34,000$$

$$86,000$$

$$= 39.5\% \text{ ต่อปี}$$

4.3.2 การขายฝาก สัญญาขายฝากเป็นสัญญาซื้อขายซึ่งสิทธิแห่งความเป็นเจ้าของ ใน ทรัพย์สินตกไปยังผู้ซื้อ โดยผู้ซื้อตกลงในขณะที่ทำสัญญาว่า ผู้ขายมีสิทธิไถ่ทรัพย์สินนั้นคืนได้ภายใน

กำหนดเวลาเท่าใด แต่ต้องไม่เกินเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น ขายที่ดิน โดยมีข้อตกลงว่า ถ้าผู้ขายต้องการซื้อคืน ผู้ซื้อจะยอมขายคืนเช่นนี้ถือว่าเป็นข้อตกลงให้ไถ่คืนได้

การขายฝากที่ดินคล้าย ๆ กับการจำนองเพียงแต่การขายฝากจะต้องระบุระยะเวลาไถ่ถอนไว้ด้วยส่วนใหญ่จะไม่เกิน 6 เดือน ถึง 1ปี (ในการทำขายฝากนี้ทางผู้ให้กู้เงินนอกระบบจะพิจารณาวงเงินให้ประมาณ 40-50% สาเหตุที่ให้พิจารณาวงเงินน้อยกว่าสถาบันการเงินเพราะมีความเสี่ยงสูงในกรณีที่ลูกค้าไม่มาไถ่ถอนทรัพย์สิน) นี่ก็สาเหตุที่ทำให้ผู้ให้เงินกู้นอกระบบถึงให้วงเงินน้อยและดอกเบี้ยแพง และจากการจะพิจารณาวงเงินให้ก็ต้องดูราคาประเมิน หรือ ราคาซื้อขายหลักทรัพย์ โดยดูแหล่งที่ตั้ง/ทำเลของหลักทรัพย์ประกอบด้วย ถ้าครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวผู้ขายฝากไม่นำเงินมาไถ่ถอน ก็จะถูกผู้รับขายฝากยึดที่ดินแปลงดังกล่าวโดยอัตโนมัติ ส่วนเรื่องอัตราดอกเบี้ยนั้นส่วนใหญ่จะอยู่ประมาณร้อยละ 2-2.5 ต่อเดือน แต่เจ้าของเงินส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมาต่างหาก เช่นค่าภาษี ค่าอากรแสตมป์ ค่าธรรมเนียมการทำนิติกรรม หักค่าปากถุง หักดอกเบี้ยล่วงหน้า 2-3 เดือน ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน 2% ของราคาประเมินทุนทรัพย์ ค่าอากรแสตมป์ คิดจากราคาประเมินทุนทรัพย์หรือราคาซื้อขาย แล้วแต่ว่าราคาไหนสูงกว่า โดยทุก 200 บาท เสีย 1 บาทค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการทำธุรกรรม ทางผู้ขายฝากจะเป็นผู้ชำระทั้งหมด โดยหักออกจากยอดเงินขายฝาก

ตัวอย่าง นาย A นำโฉนดที่ดินไปทำการขายฝากกับ นาย B (ผู้ให้กู้เงินนอกระบบ) โดยทำสัญญาขายฝากที่ 1,000,000 โดยคิดอัตราดอกเบี้ย 2 % ต่อเดือน หักดอกเบี้ยล่วงหน้า 2 เดือน เป็นเวลา 1 ปี นาย A จะเหลือวงเงินเท่าไร

$$\begin{aligned} \text{จำนวนเงินกู้ ที่ได้รับจริง} &= 1,000,000 - \text{ดอกเบี้ยล่วงหน้า 2 เดือน} - \text{ค่าปากถุง 5\%} \\ &= 1,000,000 - 2\%(1,000,000) \times (2 \text{ เดือน}) - 5\%(1,000,000) \\ &= 910,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{จำนวนเงินที่ต้องชำระทั้งหมดเมื่อครบกำหนด} &= \text{เงินต้น} + \text{ดอกเบี้ยคงค้าง} \\ &= 1,000,000 + 2\%(1,000,000) \times (10 \text{ เดือน}) \\ &= 1,200,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้นค่าใช้จ่ายการกู้เงินจริง} &= \frac{(1,200,000 - 910,000) \times 100}{910,000} \end{aligned}$$

$$= \underline{290,000}$$

$$910,000$$

$$= 31.9\% \text{ ต่อปี}$$

4.4. ขั้นตอนการอนุมัติเงินกู้ของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ในการจะใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบนั้น ขั้นตอนไม่ซับซ้อน และไม่ยุ่งยากเพียงแต่ผู้กู้เตรียมเอกสารหลักฐานให้พร้อมตามขั้นตอนดังนี้

4.4.1 ผู้กู้ต้องเตรียมหลักฐานให้พร้อม ไม่ว่าจะเป็นโฉนดบ้าน ที่ดิน คอนโด อาคาร/สำนักงาน อาคารพาณิชย์ รีสอร์ท หรือโรงแรม โดยรวมแล้วคืออสังหาริมทรัพย์ทุกชนิดที่มีโฉนดเป็นของตนเอง

4.4.2 ผู้กู้ต้องเตรียมใบราคาประเมินหลักทรัพย์ที่ขอกจากกรมที่ดิน หรือ ตรวจสอบราคาซื้อขายปัจจุบันมาด้วยเพื่อตกลงจำนวนเงินที่ต้องการระหว่างผู้กู้กับผู้ให้กู้เงินกู้นอกระบบ

4.4.3 เมื่อตกลงจำนวนเงินได้แล้วก็เตรียมแผนที่ของหลักทรัพย์ รูปถ่ายหลักทรัพย์ หรือ ผู้กู้พาไปดูหลักทรัพย์ของตนเองเพื่อให้ผู้ให้กู้เงินนอกระบบเห็นหลักทรัพย์ที่ผู้กู้นำมา ค้ำประกันเงินกู้ด้วยและต้องตรวจสอบความถูกต้องของหลักทรัพย์ก่อนว่าถูกต้องตามโฉนดที่ระบุไว้หรือไม่

4.4.4 เมื่อดูหลักทรัพย์และราคาประเมิน และ จำนวนเงินเป็นที่พอใจทั้ง 2 ฝ่าย ผู้กู้จะเป็นผู้พิจารณาว่าต้องการจะทำนิติกรรมสัญญาแบบใด โดยตกลงกันก่อนไปกรมที่ดินว่าจะจำนอง หรือ ขายฝาก

4.4.5 ถ้าผลสรุปทางผู้กู้และผู้ให้กู้เงินนอกระบบตกลงกันได้ก็นำโฉนดที่ไม่ติดภาระผูกพันใด ๆ หมายความว่าไม่ติดจำนองธนาคารหรือบุคคล พร้อมเอกสารของผู้กู้นำไปทำการจดจำนองหรือขายฝากที่กรมที่ดินได้ โดยผู้ให้กู้ก็เตรียมเงินสดหรือ แคชเชียร์เช็ค ใส่ชื่อผู้กู้ ให้ครบเรียบร้อยตามจำนวนที่ตกลงกัน

4.4.6 เมื่อถึงที่สำนักงานที่ดิน ที่หลักทรัพย์ตั้งอยู่ในเขต ก็ยื่นเอกสารหลักฐานให้ครบทั้งผู้กู้และผู้ให้กู้ รวมทั้งโฉนด ให้กับเจ้าหน้าที่กรมที่ดินให้เรียบร้อย จากนั้นจึงลงลายมือชื่อรับทราบทั้ง 2 ฝ่าย พร้อมรอยงาษาให้เรียบร้อย (ค่าภาษี หรือ ค่าจดจำนองผู้กู้เป็นผู้ออกทั้งหมด) เมื่อเสียภาษีเสร็จเรียบร้อย เจ้าหน้าที่จะเรียกผู้ให้กู้เงินนอกระบบรับโฉนดตัวจริงและจะถามผู้กู่ว่ารับเงินเรียบร้อยแล้วหรือไม่ ถ้าเรียบร้อยแล้วก็เสร็จตามขั้นตอน

4.5 วิธีการคิดค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการขอกู้เงินธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ค่าใช้จ่ายกรณีการจดจำนองค่าธรรมเนียม ค่าอากรแสตมป์ ค่าดำเนินการที่เกิดขึ้นที่กรมที่ดินทั้งหมดในวันที่ทำสัญญาจดจำนองกันนั้นผู้กู้เป็นผู้ชำระทั้งหมด ในการจดจำนองนี้จะมีการเสียค่าธรรมเนียมนอกระบบเกิดขึ้นหรือ ค่าดำเนินการ หรือ ค่าปากถูก อัตราการคิดเงินปากถูกนั้นไม่มีกำหนดตายตัว ซึ่งมีอยู่ระหว่าง 5-10% แล้วแต่ข้อตกลงระหว่างผู้กู้ กับ นายหน้า หรือ ผู้ให้กู้เงินกู้นอกระบบส่วนสถาบันการเงินก็มีอัตราตามที่เขากำหนดเอง โดยทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อและความน่าเชื่อถือของลูกค้า ดังนั้นผลประโยชน์ที่ได้รับจากการปล่อยกู้คือ ดอกเบี้ยจากจำนวนเงินกู้ และเงินปากถูกซึ่งหักจากยอดเงินกู้ทันทีในครั้งแรกที่รับเงิน ผู้กู้จะได้รับเงินสุทธิ

หลังจากหักเงินปากถุงแล้ว กรณีนี้เป็นการเสียเพิ่มถ้าผู้กู้ไม่รู้จักผู้ให้กู้โดยตรงต้องผ่านนายหน้า ส่วนมากนายหน้าและผู้ให้กู้เงินกู้นอกระบบจะนำเงินที่ได้มาแบ่งกันคนละครึ่ง ซึ่งจะเป็นธรรมเนียมปกติที่ผู้กู้ต้องทราบระบบข้อนี้ดี เพราะถือว่าเป็นค่าประกันความเสี่ยง

ค่าใช้จ่ายกรณีการขายฝากค่าธรรมเนียมการโอนในการทำนิติกรรม, ค่าอากรแสตมป์/ภาษีเงินได้ ค่าดำเนินการที่เกิดขึ้นที่กรมที่ดินทั้งหมดในวันที่ทำสัญญาขายฝากนั้น ผู้กู้เป็นผู้ชำระทั้งหมด ในการทำสัญญาขายฝากนี้จะมีการเสียค่าธรรมเนียมนอกระบบเกิดขึ้นอีกนั่นคือ ค่าดำเนินการ ผู้เป็นลูกหนี้ เจ้าหนี้ หรือสถาบันการเงินจะเข้าใจ เพราะเงินปากถุงจะใช้บังคับทุกครั้งที่เกิดการกู้ยืมเงิน โดยหักจากเงินกู้ไปตั้งแต่ครั้งแรก นั่นหมายความว่าลูกหนี้จะไม่ได้รับเงินเต็มจำนวน อัตราการคิดเงินปากถุงนั้นไม่มีกำหนดตายตัว ซึ่งมียอดที่ผู้กู้ต้องเสียเพิ่มอีก 5% สำหรับการขายฝาก อันนี้แล้วแต่ข้อตกลงระหว่าง (ผู้กู้ กับ นายหน้า หรือ ผู้ให้กู้เงินกู้นอกระบบ) เงินปากถุงซึ่งหักจากยอดเงินกู้ทันทีในครั้งแรกที่รับเงิน ลูกหนี้จะได้รับเงินสุทธิหลังจากหักเงินปากถุงแล้ว ส่วนมากนายหน้าและผู้ให้กู้เงินกู้นอกระบบจะนำเงินที่ได้มาแบ่งกันคนละครึ่ง เพื่อเป็นค่าประกันความเสี่ยง

ที่มา : ผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบรายหนึ่ง จ.กรุงเทพฯ

4.6 เอกสารที่ใช้ประกอบการขอกู้เงินธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

กรณีผู้กู้เป็นบุคคลธรรมดา

- สำเนาบัตรประชาชนต้องอายุ 20 ปี ขึ้นไป
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนาทะเบียนสมรส หรือใบสำคัญการหย่า
- สำเนาเอกสารการเปลี่ยนชื่อ นามสกุล

กรณีผู้กู้เป็นนิติบุคคล

- ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนนิติบุคคล
- หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับ
- ทะเบียนผู้ถือหุ้น ใบทะเบียนพาณิชย์

เอกสารด้านหลักทรัพย์

- สำเนาสัญญาจะซื้อจะขาย
- สำเนาโฉนดที่ดิน/นส.3/นส.3 ก.หรือหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์
- ใบประเมินหลักทรัพย์จากกรมที่ดิน

ที่มา : ผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบ จ.กรุงเทพฯ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ในครั้งนี้เป็นการศึกษาทั้งทางด้านผู้ประกอบการ (ผู้ดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกระบบ) และผู้ใช้บริการ (ผู้กู้) โดยมีการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการจำนวน 3 ราย และผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบจำนวน 5 ราย ในการศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนรูปแบบ อัตราดอกเบี้ย ค่าใช้จ่าย วัตถุประสงค์ มูลเหตุจูงใจ ความพึงพอใจ และวิธีการดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกระบบ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 หลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ผลการศึกษาด้านหลักเกณฑ์การให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ พบว่า มีการนำหลัก 5'C มาใช้ในการประกอบการพิจารณาการปล่อยเงินกู้ด้วย แม้จะไม่ครบทุกข้อ ส่วนมากจะใช้ หลักประกัน (Collateral) มาพิจารณาเป็นอันดับที่ 1 ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) รองลงมาเป็นอันดับที่ 2 และอุปนิสัยของลูกค้ำ (Character) พิจารณาเป็นอันดับที่ 3

5.1.2 วิธีการและขั้นตอนในการให้กู้ของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ผลการศึกษาด้านวิธีการและขั้นตอนในการปล่อยเงินกู้นอกระบบ พบว่าอนุมัติง่าย ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก ไม่ต้องเช็คเครดิตบูโร สามารถใช้หลักทรัพย์สินค้ำประกันเงินกู้ได้โดยพิจารณาจากมูลค่าหลักทรัพย์สินตามราคาประเมิน หรือ ราคาซื้อขาย ใช้เวลาไม่นานในการพิจารณาระยะเวลา 1 - 2 สัปดาห์ วงเงินให้กู้น้อยเมื่อเทียบกับมูลค่าหลักทรัพย์สินค้ำประกันและให้ความสำคัญกับหลักทรัพย์สินค้ำประกันเป็นหลัก

5.1.3 รูปแบบการให้กู้ของธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ผลการศึกษาด้านรูปแบบการปล่อยเงินกู้นอกระบบ พบว่า มีด้วยกัน 2 รูปแบบ คือแบบ จำนอง และ แบบขายฝาก

แบบที่ 1 รูปแบบการ จำนอง ทางผู้ให้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา โดยการจดจำนองหลักทรัพย์สินทุกชนิดจะให้ตามราคาประเมิน หรือ ราคาซื้อขาย 30-60% และพิจารณาแหล่งที่ตั้งของหลักทรัพย์สินพร้อมทำเลประกอบด้วย จากนั้นผู้กู้และผู้ให้กู้เงินนอกระบบจะตกลงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ โดยปกติจะคิดอัตรา 2%ต่อเดือน และผู้ให้กู้เงินนอกระบบจะหักดอกเบี้ย

ล่วงหน้า 3 เดือนจากยอดเงินกู้ ส่วนดอกเบี้ยที่เหลือจะชำระพร้อมกับการจ่ายเงินต้น ระยะเวลาในการให้กู้เป็นการให้กู้ระยะสั้น 6 เดือน หรือ 1 ปี

แบบที่ 2 รูปแบบการขายฝาก การให้กู้โดยการขายฝากนี้ ผู้ให้เงินกู้นอกระบบจะพิจารณาวงเงินให้ประมาณ 50-80% ของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาประเมิน หรือ ราคาซื้อขาย สาเหตุที่พิจารณาวงเงินน้อยกว่าสถาบันการเงินเนื่องจากการให้กู้นอกระบบมีความเสี่ยงสูงกว่า และเป็นเหตุที่ทำให้ผู้ให้เงินกู้นอกระบบให้วงเงินน้อยและคิดดอกเบี้ยสูง การจะพิจารณาวงเงินให้กู้จะดูราคาประเมิน หรือ ราคาซื้อขายหลักทรัพย์และพิจารณาแหล่งที่ตั้ง/ทำเลของหลักทรัพย์ประกอบด้วย ถ้าภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวผู้ขายฝาก ไม่มาไถ่ถอน ก็จะถูกผู้รับขายฝากยึด หลักทรัพย์ดังกล่าวตามสัญญาที่ระบุไว้ ส่วนเรื่องอัตราดอกเบี้ยคิดในอัตราร้อยละ 2 ต่อเดือน โดยผู้ให้เงินนอกระบบจะหักค่าดอกเบี้ยไว้ล่วงหน้า 3 เดือนของยอดเงินกู้ ระยะเวลาในการปล่อยกู้อยู่ระหว่าง 6 เดือน หรือ 1 ปี ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำธุรกรรมขายฝากนั้น ทางผู้ขายฝากจะเป็นฝ่ายชำระทั้งหมด โดยหักจากยอดเงินขายฝาก

5.1.4 อัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมระหว่างธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ผลการศึกษาด้านอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมระหว่างธุรกิจเงินกู้นอกระบบกับการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน พบว่า เงินกู้นอกระบบมีอัตราดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายสูงกว่าสถาบันการเงิน ค่าใช้จ่ายการกู้เงิน ประกอบด้วย ดอกเบี้ย ค่านายหน้าหรือค่าปากถุงและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ คิดเป็นค่าใช้จ่ายรวมประมาณ 40% ต่อปี

5.1.5 วัตถุประสงค์ของผู้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ผลการศึกษาด้านวัตถุประสงค์ของผู้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ พบว่า ส่วนมากจะนำเงินไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือนำไปใช้จ่ายส่วนตัว

5.1.6 เหตุจูงใจในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ผลการศึกษาด้านเหตุจูงใจในการใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ พบว่า ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ มีขั้นตอนในการอนุมัติง่าย และมีความรวดเร็ว ทันต่อความต้องการของผู้กู้

5.1.7 ความพึงพอใจของผู้กู้ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ผลการศึกษาด้านความพึงพอใจของผู้กู้เงินจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ พบว่า ผู้กู้มีความพึงพอใจในการใช้บริการมาก แม้อัตราดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายจะสูงก็ตาม แต่ก็ทำให้ได้รับเงินกู้เร็ว ทันต่อความต้องการใช้ นอกจากนี้ผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ มีความต้องการให้ลดอัตราดอกเบี้ยและค่าปากถุงลง

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดธุรกิจเงินกู้นอกระบบ จากผลการศึกษาข้อมูลด้านผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ พบว่า มีผลตอบแทนที่สูงจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ เป็นเหตุจูงใจให้ผู้ประกอบการหน้าใหม่หันเข้าสู่ธุรกิจนี้เป็นจำนวนมาก แม้ว่าธุรกิจนี้จะมีความเสี่ยงสูงก็ตามแต่ผลตอบแทนที่ได้ก็จะสูงมากด้วยเช่นกัน ที่สำคัญไม่มีกฎหมายควบคุมในการประกอบธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ทำให้ผู้ประกอบการประเภทนี้ได้ง่าย ถ้าผู้ประกอบการยังมีเงินทุนหมุนเวียนมากพอ ขั้นตอนในการทำบัญชี หรือรายละเอียดไม่ยุ่งยาก ผู้ประกอบการสามารถจัดทำระบบขึ้นมาเองได้ ไม่ต้องทำตามมาตรฐานทั่วไป ไม่ต้องถูกตรวจสอบจากสรรพากร จึงไม่ต้องรับรองการตรวจสอบบัญชี ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบบัญชีได้และได้รับผลประโยชน์ทางด้านภาษีเนื่องจากไม่ต้องเสียภาษีเพราะไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของรายได้ที่แน่นอนได้

ผลการศึกษาข้อมูลด้านผู้ใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ พบว่า สถาบันการเงิน ไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางการเงินและการบริการ ได้อย่างเพียงพอ การกู้ยืมเงินและการชำระหนี้ในธุรกิจเงินกู้นอกระบบมีความยืดหยุ่นมากกว่าการให้กู้ของสถาบันการเงิน คือ ไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ไม่ต้องเตรียมเอกสารมากมาย ไม่ต้องเช็คเครดิตบูโร เพียงแต่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้ ตลอดจนตกลงการชำระหนี้กันระหว่างผู้กู้กับผู้ให้กู้

จากทฤษฎีความไม่สมมาตรของข้อมูล Adverse Selection สามารถนำมาอภิปรายได้ข้อสรุปดังนี้ ในด้านของผู้กู้ได้มีการบอกราคาซื้อขายที่สูงกว่าความเป็นจริง และในเรื่องของทำเลที่ตั้งของหลักทรัพย์ก็จะบอกว่าหลักทรัพย์ของตนเองอยู่ในทำเลที่ดี เพื่อชักจูงโน้มน้าวให้ผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบมีความสนใจในหลักทรัพย์ของตนและคิดว่าเมื่อบอกไปแล้วผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบจะประเมินราคาหลักทรัพย์ของผู้กู้ให้ ได้ราคาสูงขึ้นตามความต้องการของผู้กู้ แต่ในด้านของผู้ให้กู้เองก็จะคิดในทางกลับกัน คือ ผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบจะลดความเสี่ยงของตนเองในการปล่อยวงเงินกู้ โดยการลดวงเงินของหลักทรัพย์ที่ผู้กู้ต่ำกว่าราคาซื้อขาย หรือ ราคาประเมินของหลักทรัพย์ เพราะถ้าหากผู้กู้ไม่มาไถ่ถอนหลักทรัพย์คืน ผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบ ก็จะได้นำหลักทรัพย์ออกขายเพื่อที่จะนำเงินที่ปล่อยกู้ไปกลับคืนมา โดยได้รับเงินคืนในจำนวนที่ไม่ต่ำกว่าราคาที่ปล่อยเงินกู้ออกไป

ส่วนในเรื่องของทฤษฎี Moral Hazard สามารถอภิปรายในด้านของผู้กู้ได้ว่า ผู้กู้หลังจากที่ได้มีการตกลงทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ปล่อยเงินกู้นอกระบบผ่านไปแล้ว ผู้กู้ก็ไม่แน่ใจว่าจะสามารถไถ่ถอนหลักทรัพย์ ที่นำไปค้ำประกันเงินกู้ได้หรือไม่ จึงไม่ได้รับการสนใจในหลักทรัพย์ของตนเอง ไม่มีการมาดูแล ปล่อยให้รกร้าง เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน จนเมื่อครบกำหนดไถ่ถอนหลักทรัพย์ ผู้กู้ก็ไม่มาไถ่ถอนตามสัญญา ทำให้หลักทรัพย์ตกเป็นของผู้ปล่อยเงินกู้ทันที แต่ผู้ปล่อยเงินกู้กลับพบว่า

มูลค่าของหลักทรัพย์กลับลดลงต่ำกว่าการประเมินครั้งก่อนทำสัญญา ซึ่งจากทฤษฎีดังกล่าวทำให้การปล่อยเงินกู้ในระบบ มีความเสี่ยงในธุรกิจค่อนข้างสูง เนื่องจากมีความผิดพลาดของทฤษฎี Adverse Selection และ Moral Hazard เพราะเป็นการอนุมัติเงินกู้ที่รวดเร็วไม่สามารถประเมินทรัพย์สินได้อย่างละเอียด จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ปล่อยเงินกู้ในระบบจำเป็นต้องป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยการอนุมัติวงเงินกู้ให้ต่ำกว่าราคาซื้อขาย หรือ ราคาประเมินค่อนข้างมาก และคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงกว่าสถาบันการเงิน และจะคิดดอกเบี้ยในอัตราที่สูงขึ้น ถ้าหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันการกู้มีคุณภาพด้อยลง

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน พบว่ามีขั้นตอนที่ยุ่งยาก มีความล่าช้า ใช้เวลานานในการอนุมัติ ไม่ทันกับความต้องการใช้เงินของผู้กู้ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาปรับเปลี่ยนขั้นตอนการดำเนินงานของสถาบันการเงิน ในการอนุมัติสินเชื่อเพื่อให้ทันต่อการให้บริการของผู้กู้ ตลอดจนแจ้งข่าวสารแก่ประชาชนให้ทราบถึงผลตอบแทน อัตราดอกเบี้ย ที่ได้รับจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการของสถาบันการเงิน ปรับปรุงขั้นตอนในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ

สถาบันการเงินควรลดขั้นตอนในการปล่อยเงินกู้ และควรลดกฎเกณฑ์ของลูกค้ำที่ติดเครดิตบูโร ให้มีการแบ่งระดับที่ชัดเจนของบุคคลที่ติดเครดิตบูโร ว่าระดับไหนน่าจะปล่อยสินเชื่อได้ แม้ว่าจะติดเครดิตบูโร

สำหรับธุรกิจเงินกู้ในระบบ ไม่มีปัญหาในการเข้าถึงการให้บริการ แต่ควรมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ย และค่านายหน้า (ค่าปากถุง) ลดลง

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

5.4.1 ควรมีการศึกษาถึงความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงตามสภาพคล่องของธุรกิจเงินกู้ในระบบ ว่ามีบทบาทต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างไร

5.4.2 ควรศึกษารูปแบบและวิธีการดำเนินธุรกิจเงินกู้ในระบบประเภทอื่น เช่น สินเชื่อการค้า การรับซื้อลูกหนี้การค้า การซื้อขายลดเช็ค เป็นต้น

5.4.3 ควรศึกษาแนวทางการลดขั้นตอนในการปล่อยเงินกู้ของสถาบันการเงิน และควรลดกฎเกณฑ์ของลูกค้ำที่ติดเครดิตบูโร ให้มีการแบ่งระดับที่ชัดเจนของบุคคลที่ติดเครดิตบูโร ว่าติดเครดิตบูโรระดับใดที่น่าจะปล่อยสินเชื่อได้บ้าง

บรรณานุกรม

- นุชจรินทร์ อภิษฐ์ชาญกิจ. (2540). การประเมินผลโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท (สพข).
ธนาคารออมสิน. (ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- ภูรินทร์ แก้วโมราเรืองฤทธิ์. (2549). เงินกู้ยืมนอกระบบกับกระบวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กองทุนเงินล้าน) ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. (การค้นคว้าแบบอิสระหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- วาสนา สีนเปียง. (2550). พฤติกรรมการเลือกใช้เงินกู้ยืมนอกระบบของผู้กู้ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่. (การค้นคว้าแบบอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- อภิรมย์ สุขกสิ. (2548). การประเมินผลสินเชื่อธนาคารประชาชนของธนาคารออมสิน : ศึกษากรณีความสำเร็จตามกรอบวัตถุประสงค์ของโครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2546). พฤติกรรมผู้บริโภคฉบับมาตรฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนุชา วงศ์ศรีรัตน์. (2552). ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับเงินกู้ยืมนอกระบบ. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีประทุม วิทยาเขตชลบุรี).
- อาทร เขียมเด่นงาม. (2544). ธุรกิจเงินกู้ยืมนอกระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- เอกรัฐ วงศ์วีระกุล. (2553). ปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยกับธนาคารพาณิชย์ของพนักงานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาการจัดการ) บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
บทสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

(สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ)

<p>สำหรับผู้สัมภาษณ์</p> <p>วันที่สัมภาษณ์..... เวลาเริ่มสัมภาษณ์..... สิ้นสุดเวลาการสัมภาษณ์.....</p> <p>สถานที่สัมภาษณ์.....</p>

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ - นามสกุล.....
2. ธุรกิจที่ทำอยู่ในปัจจุบัน.....
3. ระยะเวลาที่ดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกระบบ.....

ส่วนที่ 2 ลักษณะทั่วไปของธุรกิจเงินกู้นอกระบบของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ธุรกิจเงินกู้นอกระบบที่ท่านดำเนินการอยู่ เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่เมื่อไร.....
2. ขนาดของธุรกิจของท่าน เริ่มก่อตั้งมีขนาด / มูลค่าที่ปล่อยกู้นอกระบบ.....ล้านบาทและมีอัตราการเติบโตมากน้อยอย่างไร.....ปัจจุบันมีขนาดของธุรกิจเงินกู้จำนวน.....ล้านบาท จำนวนผู้ให้บริการเริ่มต้นกี่คน.....ปัจจุบัน.....คน
3. ขนาดการปล่อยกู้นอกระบบต่อราย เริ่มต้น.....บาท ขนาดสูงสุดที่ปล่อยกู้ (ผู้กู้รายใหญ่สุด.....บาท)
4. ผู้มีส่วนใหญ่ มาขอกู้นอกระบบ เพื่อนำเงินไปใช้ทำอะไร (บริโภค , ใช้นี้อื่น , เงินทุนหมุนเวียน, ลงทุนขยายกิจการ ฯลฯ)

ส่วนที่ 3 หลักเกณฑ์วิธีการ รูปแบบ การให้กู้ยืมนอกระบบ

1. การให้กู้ยืมนอกระบบของหน่วยงานท่าน มีวิธีการ หรือ ขั้นตอนการให้กู้ยืมอย่างไรบ้าง
2. ในการพิจารณาอนุมัติให้กู้ ท่านมีหลักเกณฑ์อะไรในการพิจารณา
 - วัตถุประสงค์
 - หลักประกัน
 - ระยะเวลาการกู้
 - วิธีการชำระคืนเงินกู้
 - ความสามารถในการชำระคืนเงินกู้
3. ท่านมีวิธีการพิจารณาอนุมัติวงเงินกู้ อย่างไร
 - ตามความต้องการของผู้กู้
 - ตามหลักประกัน คิดอย่างไร คิดที่เปอร์เซ็นต์ ของหลักประกัน (ของแต่ละหลักทรัพย์)
 - ตามเงินทุนที่กิจการมีอยู่
4. ระยะเวลาที่ท่านใช้ในการอนุมัติวงเงินกู้ นานเท่าไร.....
5. ธุรกิจของท่านมีการให้กู้ยืมนอกระบบ ในรูปแบบใดบ้าง
6. ระยะเวลาให้กู้ ของธุรกิจนั้น มีระยะเวลานานเท่าไร
7. ท่านมีวิธีการคิดดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม และการชำระคืนเงินกู้อย่างไรบ้าง
8. ธุรกิจของท่าน มีวิธีการดำเนินการอย่างไร ในกรณีที่ผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้
 - ต่ออายุหนี้
 - ยึดทรัพย์
 - มีผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้ มากน้อยเพียงใด ที่เปอร์เซ็นต์ รายเล็กหรือรายใหญ่
 - หรือ.....
9. ท่านคิดว่าแนวโน้มในการดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกระบบเป็นอย่างไร
10. ธุรกิจของท่านมีเงินทุนเพียงพอในการ ให้บริการเงินกู้แก่ลูกค้าทุกรายหรือไม่
11. ท่านคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกระบบในปัจจุบันมีปัญหาในเรื่องใดบ้าง
12. แนวทางการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจเงินกู้นอกระบบในปัจจุบัน

แบบสัมภาษณ์

(สำหรับผู้ใช้บริการเงินกู้ในระบบ)

สำหรับผู้สัมภาษณ์

วันที่สัมภาษณ์..... เวลาสัมภาษณ์..... นาที

สถานที่สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล.....

2. ที่อยู่ปัจจุบัน..... โทรศัพท์.....

3. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง/ธุรกิจ.....

4. ชื่อสถานที่ทำงาน.....

ที่อยู่..... โทรศัพท์.....

5. ปัจจุบันท่านมีอายุ..... ปี

6. ท่านมีสถานภาพ โสด หรือ สมรส

7. ท่านสำเร็จการศึกษาระดับใด.....

8. รายได้ต่อเดือนที่ท่านได้รับเท่าใด บาท/เดือน

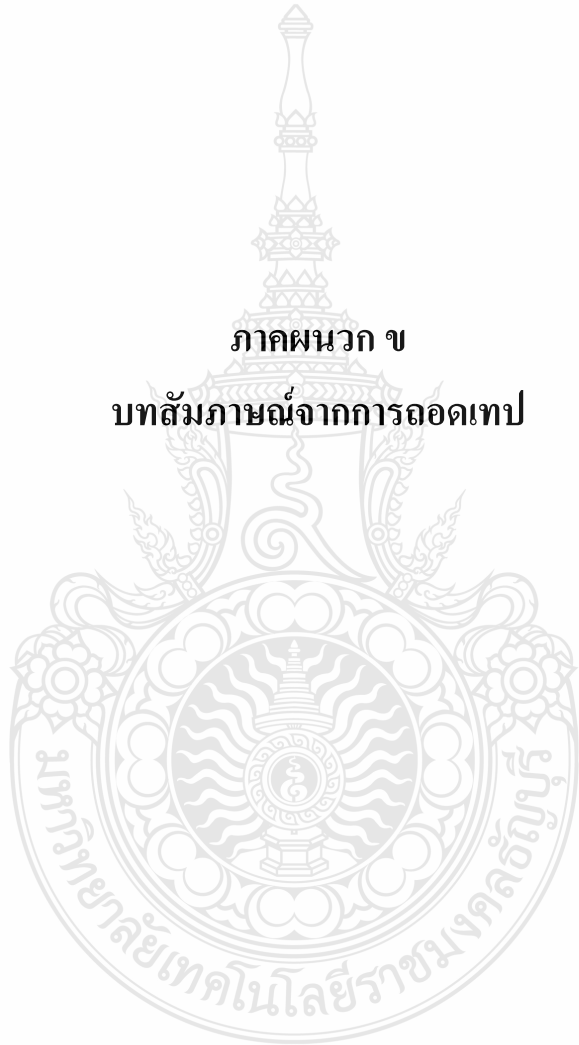
ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบพฤติกรรมการใช้บริการ

1. ท่านใช้บริการเงินกู้นอกระบบ ความถี่ / ที่ครั้ง
2. วัตถุประสงค์ในการกู้เงินนอกระบบ
 ใช้ส่วนตัว ใช้เพื่อธุรกิจ
3. มุมเหตุจูงใจในการใช้เงินกู้นอกระบบ
4. ท่านใช้บริการเงินกู้นอกระบบรูปแบบใด
 รายเดือน รายปี
 จำนอง ขายฝาก
 อื่นๆ (ระบุ).....
5. ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ท่านต้องจ่ายในการกู้เงินนอกระบบมีอะไรบ้าง
6. ท่านเคยใช้บริการเงินกู้สถาบันการเงินหรือไม่ และเหตุใดท่านจึงไม่กู้เงินจากสถาบันการเงิน ทั้งๆ ที่เงินกู้นอกระบบมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเงินกู้นอกระบบ

1. ท่านมีความพึงพอใจในการกู้เงินนอกระบบอย่างไร เหตุผลด้านไหนบ้าง
-วงเงิน
-ความรวดเร็ว
-อนุมัติง่าย
-ขั้นตอนไม่ซับซ้อน
2. ท่านคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจากการให้บริการเงินกู้นอกระบบในปัจจุบันมีปัญหาคือเรื่อง
3. แนวทางการแก้ไขปัญหาคือเรื่อง
4. ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการให้บริการเงินกู้นอกระบบอย่างไร

ภาคผนวก ข
บทสัมภาษณ์จากการถอดเทป

ถอดเทปสัมภาษณ์

จ. สุพรรณบุรี (ผู้กู้เงินนอกระบบ) รายที่ 1

ถาม : คุณเคยใช้บริการเงินกู้นอกระบบกี่ครั้ง

ตอบ : 2 ครั้ง

ถาม : วัตถุประสงค์ในการกู้เงินนอกระบบเพื่อทำอะไรคะ

ตอบ : ใช้ส่วนตัวคะ

ถาม : มูลเหตุจูงใจในการใช้เงินกู้นอกระบบเพราะอะไรคะ

ตอบ : เพราะรวดเร็ว ไม่ยุ่งยาก

ถาม : ท่านใช้บริการเงินกู้นอกระบบรูปแบบใด

ตอบ: แบบรายเดือน

ถาม: แล้วทำจ้างหรือขายฝากคะ

ตอบ: ขายฝากคะ

ถาม : ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่คุณต้องจ่ายในการกู้เงินนอกระบบมีอะไรบ้างคะ

ตอบ : ค่าธรรมเนียม ภาษี อากร คือค่าใช้จ่ายในกรมที่ดินเป็นคนออกเองทั้งหมด

ถาม : คุณเคยใช้บริการเงินกู้ของสถาบันการเงินหรือเปล่าคะ

ตอบ: เคย

ถาม : ธนาคารอะไรคะ

ตอบ: ธนาคารอาคารสงเคราะห์ กับ ธนาคารออมสิน

ถาม :แล้วเหตุใดคุณถึงไม่กู้เงินจากสถาบันการเงิน ทั้งๆ ที่เงินกู้นอกระบบมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

ตอบ: เพราะว่ามันช้า และต้องการจะใช้ด่วน ถ้ากู้ธนาคารกว่าจะได้ตั้งเดือน หรือเดือนกว่า

ก็เลยหันมาใช้บริการธุรกิจเงินกู้นอกระบบ

ถาม : แล้วคุณมีความพึงพอใจเงินกู้นอกระบบมีด้านไหนบ้าง

ตอบ : ได้วงเงินตามที่ต้องการ ง่าย รวดเร็ว

ถาม : ต้องมีการตรวจสอบเอกสารมากไหมคะ

ตอบ : ไม่คะ ไม่ยุ่งยาก

ถาม : แล้วปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการเงินกู้นอกระบบ ในปัจจุบันมีเรื่องใดบ้างที่คุณประสบอยู่

ตอบ : ก็คือ การส่งดอก ทุกเดือน

ถาม : การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการเงินกู้นอกระบบในปัจจุบันคือ

ตอบ : ต้องหาเงินมาจ่ายหนี้สิน

ถาม : ตรงนี้หนักไหมคะ

ตอบ : หนักคะ เพราะส่งเท่าไรก็เป็นดอกหมดเลยต้องตัดปัญหาหาเงินมาชำระยอดค้างทั้งหมด

ถาม : แล้วคุณมีข้อเสนอแนะอย่างไรในการใช้บริการเงินกู้นอกระบบ

ตอบ : ดอกเบี้ยแพงไปคะ น่าจะน้อยกว่านี้ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ไม่ควรแพงควรจะน้อยกว่านี้

ถาม : โดยส่วนตัวคุณเสียดอกเบี้ยร้อยละเท่าไรต่อเดือน

ตอบ : ร้อยละ 3 ต่อเดือน

ถอดเทปสัมภาษณ์

จ.กรุงเทพฯ (ผู้กู้เงินนอกระบบ) รายที่ 2

ถาม : คุณเคยใช้บริการเงินกู้นอกระบบกี่ครั้ง

ตอบ : 1 ครั้ง

ถาม : วัตถุประสงค์ในการกู้เงินนอกระบบเพื่อทำอะไรส่วนตัว หรือ ธุรกิจ

ตอบ : หมุนเวียนธุรกิจคะ

ถาม : มูลเหตุจูงใจในการใช้เงินกู้นอกระบบเพราะอะไรคะ

ตอบ : เพราะเร็ว ทันเวลาในการใช้งาน

ถาม : คุณเคยใช้บริการเงินกู้นอกระบบรูปแบบใด

ตอบ : แบบรายเดือน ทำแค่ 3 เดือน

ถาม : แล้วทำจ้างหรือขายฝากคะ

ตอบ : ขายฝากคะ

ถาม : ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่คุณต้องจ่ายในการกู้เงินนอกระบบมีอะไรบ้างคะ

ตอบ : ก็มีค่านายหน้า(ปากถูก)เสีย 5% ดอกเบี้ยสูงหน่อย ดอกเบี้ย 2% จ่ายดอกเบี้ย 6 เดือนล่วงหน้า

ถาม : ค่าธรรมเนียม ภาษี อากร คือค่าใช้จ่ายในกรมที่ดินใครเป็นคนจ่ายคะ

ตอบ : เราเป็นคนจ่ายเองทั้งหมด ทุกอย่างที่กรมที่ดิน

ถาม : แล้วคุณเคยใช้บริการเงินกู้ของสถาบันการเงินหรือเปล่าคะ

ตอบ : ใช้มาตลอดคะ

ถาม : ธนาคารอะไรคะ

ตอบ : ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด ใช้มาตลอด ทำโครงการก็ต้องใช้เงินกู้กับทางธนาคารคะ

ถาม : แล้วเหตุใดคุณถึงไม่กู้เงินจากสถาบันการเงิน ใดๆ ที่เงินกู้นอกระบบมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

ตอบ : ตอนนั้นต้องการยอดไม่เยอะและเร็วคะ

ถาม : แล้วคุณมีความพึงพอใจเงินกู้นอกระบบมีด้านไหนบ้าง

ตอบ : วงเงินตามที่ต้องการ ระยะสั้น ได้ถอนเรียบริ่อยคะ ตามกำหนด

ถาม : ความรวดเร็ว เร็วไหมคะ

ตอบ : ก็ คือคุยกัน แล้วทำได้เลย นิดเลย

ถาม : อนุมัติง่าย ง่ายกว่าแบงก์ไหมคะ

ตอบ : ง่ายกว่า คือถ้าเอกสารครบ ไปดูที่ ถ้าเค้าพึงพอใจ เค้าก็อนุมัติเลย

ถาม : แล้วขั้นตอนของเงินกู้นอกระบบยุ่งยากไหมคะ

ตอบ : คะ เหมือนแบงก์จริงๆ เหมือนแบงก์ แต่ราคาไม่เท่าแบงก์ ราคาต่ำกว่า แต่ได้เลย แต่ค่าใช้จ่ายสูง

ถาม : แล้วปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการเงินกู้นอกระบบ ในปัจจุบันมีเรื่องใดบ้าง

ตอบ : ปัญหา ก็คือ ดอกเบี้ยสูง ค่าใช้จ่ายสูง เงินที่เหลือก็อาจจะน้อย แต่มันก็เร็ว นี่ก็ปัญหาที่เจอที่แค่นั้นเองคะ

ถาม : การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการเงินกู้นอกระบบในปัจจุบันคือ

ตอบ : ดอกเบี้ยน่าจะถูกว่านี้ ค่าใช้จ่ายที่จ่ายล่วงหน้าน่าจะลดลงกว่านี้ แล้วแต่พูดคุยกันแล้วแต่กรณี

ถาม : แล้วคุณมีข้อเสนอแนะยังงในการใช้บริการเงินกู้นอกระบบอะไรไหม

ตอบ : ไม่มีคะ ไม่แนะนำให้ทำ ควรจะอยู่ในระบบคะ เพราะดอกเบ็ญมันสูงมากๆ

ถาม : คุณเสียดอกเบ็ญรื้อยะเท่าไรต่อเดือนคะ

ตอบ : รื้อยะ 2 ต่อเดือน คะ

ถอดเทปสัมภาษณ์

จ.ประจวบคีรีขันธ์ (ผู้กู้เงินนอกระบบ) รายที่ 3

ถาม : คุณเคยใช้บริการเงินกู้นอกระบบกี่ครั้ง

ตอบ : 1 ครั้ง

ถาม : วัตถุประสงค์ในการกู้เงินนอกระบบเพื่อทำอะไรคะส่วนตัว หรือ ธุรกิจ

ตอบ : หมุนเวียนธุรกิจคะเพื่อไปทำบ้าน

ถาม : มูลเหตุจูงใจในการใช้เงินกู้นอกระบบเพราะอะไรคะ

ตอบ : เพราะเร็ว ด้วยแล้วก็ เงินก้อนใหญ่เร็ว

ถาม : คุณใช้บริการเงินกู้นอกระบบรูปแบบใด

ตอบ: แบบรายปี

ถาม: แล้วทำจ้างหรือขายฝากคะ

ตอบ: จ้างองคะ

ถาม : ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการจ้างองต้องจ่ายในในการกู้เงินนอกระบบมีอะไรบ้างคะ

ตอบ : ก็มีค่านายหน้า (ปากถุง) เสีย 10% ดอกเบี้ยสูงหน่อย ดอกเบี้ย 2%

ถาม : ค่าธรรมเนียม คือค่าใช้จ่ายในกรมที่ดินใครเป็นคนจ่ายคะ

ตอบ : เราเป็นคนจ่ายเองทั้งหมด ทุกอย่างที่กรมที่ดิน

ถาม : แล้วคุณเคยใช้บริการเงินกู้ของสถาบันการเงินหรือเปล่าคะ

ตอบ: ใช่

ถาม : แล้วมีความพึงพอใจเงินกู้ยืมระบบมีด้านไหนบ้าง

ตอบ : วงเงินตามที่ต้องการ

ถาม : ความรวดเร็ว เร็วไหมคะ

ตอบ : เร็ว

ถาม : แล้วขั้นตอนของเงินกู้ยืมระบบยุ่งยากไหมคะ

ตอบ : ไม่ยุ่งยาก

ถาม : แล้วปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการเงินกู้ยืมระบบ ในปัจจุบันมีเรื่องใดบ้าง

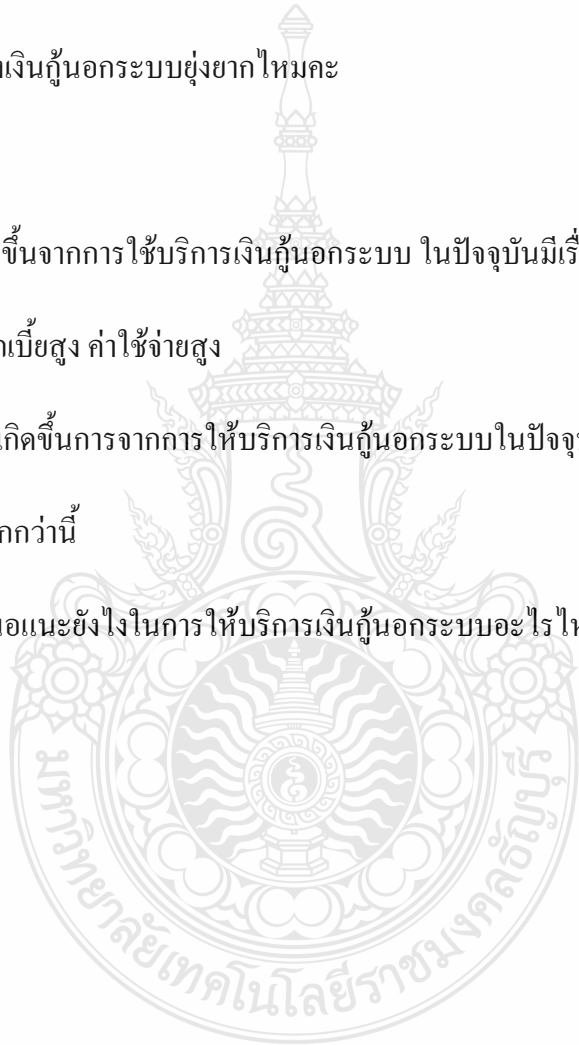
ตอบ : ปัญหาก็คือ ดอกเบี้ยสูง ค่าใช้จ่ายสูง

ถาม : การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการให้บริการเงินกู้ยืมระบบในปัจจุบันคือ

ตอบ : ดอกเบี้ยน่าจะถูกลงกว่านี้

ถาม : แล้วคุณมีข้อเสนอแนะยังงในการให้บริการเงินกู้ยืมระบบอะไรไหม

ตอบ : ไม่มีคะ

ถอดเทปสัมภาษณ์

จ.ภูเก็ท (ผู้กู้เงินนอกระบบ) รายที่ 4

ถาม : คุณเคยใช้บริการเงินกู้นอกระบบกี่ครั้ง

ตอบ : 4-5 ครั้ง

ถาม : วัตถุประสงค์ในการกู้เงินนอกระบบเพื่อทำอะไรส่วนตัว หรือ ธุรกิจ

ตอบ : ธุรกิจค่ะ

ถาม : เหตุผลจูงใจในการใช้เงินกู้นอกระบบเพราะอะไรคะ

ตอบ : เพราะช่วงสึนามิ ใจคะ คือเกิดปัญหาสร้างแล้วไม่เสร็จ กู้แบงก์ไม่ได้ไง เครดิตบูโรเสียถึงต้อง
เอานอกระบบมาแทน ทันเวลาในการใช้งาน

ถาม : ท่านใช้บริการเงินกู้นอกระบบรูปแบบใด

ตอบ: แบบรายเดือน

ถาม: แล้วทำจ้างหรือขายฝากคะ

ตอบ: ขายฝากคะ

ถาม : ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่คุณต้องจ่ายในในการกู้เงินนอกระบบมีอะไรบ้างคะ

ตอบ : มีค่านายหน้า(ปากถุง)เสีย 5%

ถาม : ค่าธรรมเนียม ภาษี อากร คือค่าใช้จ่ายในกรมที่ดินใครเป็นคนจ่ายคะ

ตอบ : เราเป็นคนจ่ายเองทั้งหมด ทุกอย่างที่กรมที่ดิน

ถาม : แล้วคุณ เคยใช้บริการเงินกู้ของสถาบันการเงินหรือเปล่าคะ

ตอบ: เคย

ถาม : ธนาคารอะไรคะ

ตอบ: ธนาคารออมสิน

ถาม : แล้วเหตุใดคุณถึงไม่กู้เงินจากสถาบันการเงิน ทั้งๆ ที่เงินกู้นอกระบบมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

ตอบ: เพราะติดเครดิตบูโร และช้า

ถาม : แล้วคุณมีความพึงพอใจเงินกู้นอกระบบมีด้านไหนบ้าง

ตอบ : เร็ว อนุมัติง่าย ไม่ยุ่งยาก

ถาม : แล้วปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการเงินกู้นอกระบบ ในปัจจุบันมีเรื่องใดบ้าง

ตอบ : ปัญหาก็คือ ดอกเบี้ยสูง หาเงินไม่ทัน

ถาม : การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการเงินกู้นอกระบบในปัจจุบันคือ

ตอบ : อยากให้ธนาคารสินเชื่อต่าง ๆ ยกเว้นเครดิตบูโรหรือว่ามีคะแนนของเครดิตบูโรว่ากู้ได้หรือไม่ได้ คือว่าเสียเล็กน้อย แต่กู้ไม่ได้ทั้งหมดมันไม่ใช่

ถาม : แล้วคุณมีข้อเสนอแนะอย่างไรในการให้บริการเงินกู้นอกระบบอะไรไหม

ตอบ : ไม่มีคะ

ถอดเทปสัมภาษณ์

จ. กรุงเทพฯ (ผู้กู้เงินนอกระบบ) รายที่ 5

ถาม : คุณเคยใช้บริการเงินกู้นอกระบบกี่ครั้ง

ตอบ : 2 ครั้ง

ถาม : วัตถุประสงค์ในการกู้เงินนอกระบบเพื่อทำอะไรคะส่วนตัว หรือ ธุรกิจ

ตอบ : เพื่อพวงธุรกิจครับ

ถาม : แล้วเหตุจูงใจอะไรทำให้คุณใช้เงินกู้นอกระบบเพราะอะไรคะ

ตอบ : เพราะเร็ว และง่ายกว่าแบงก์เยอะ

ถาม : ท่านใช้บริการเงินกู้นอกระบบรูปแบบใด

ตอบ: แบบรายเดือน

ถาม: แล้วทำจ้างหรือขายฝากคะ

ตอบ: ขายฝากครับ

ถาม : ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่คุณต้องจ่ายในในการกู้เงินนอกระบบมีอะไรบ้างคะ

ตอบ : แพงมาก มีค่านายหน้า (ปากถุง) เสีย 5% ดอกเบี้ยล่วงหน้า 3-6 เดือนว่ากันไป ดอกเบี้ย 2%
ก่อนข้างแพง

ถาม : ค่าธรรมเนียม ภาษี อากร คือค่าใช้จ่ายในกรมที่ดินใครเป็นคนจ่ายคะ

ตอบ : เราเป็นคนจ่ายเองทั้งหมด ทุกอย่างที่กรมที่ดิน

ถาม : แล้วเคยใช้บริการเงินกู้ของสถาบันการเงินหรือเปล่าคะ

ตอบ: เคย กู้มาเยอะ แต่ช้า

ถาม : แล้วเหตุใดคุณถึงไม่กู้เงินจากสถาบันการเงิน ทั้งๆ ที่เงินกู้นอกระบบมีค่าใช้จ่ายสูงกว่า

ตอบ: คิดเครดิตบูโร

ถาม : แล้วคุณมีความพึงพอใจเงินกู้นอกระบบมีด้านไหนบ้าง

ตอบ : พอใจ

ถาม : ความรวดเร็ว เร็วไหมคะ

ตอบ : ได้รับความรวดเร็วอย่างเดียวเลย ง่าย ไม่ต้องเช็คเครดิตบูโร ส่วนใหญ่จะคิดเครดิตบูโร

ถาม : แล้วปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการเงินกู้นอกระบบ ในปัจจุบันมีเรื่องใดบ้าง

ตอบ : ปัญหาก็คือ ดอกเบี้ยแพงมาก ค่าใช้จ่ายสูง ดอกเบี้ย 2%ต่อเดือน

ถาม : การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการให้บริการเงินกู้นอกระบบในปัจจุบันคือ

ตอบ : รัฐบาลน่าจะมาดูแล ผมว่ามันคงเป็นไปได้ยาก เป็นไปไม่ได้เลย มันจะเข้าแบบเดิมเช็คเครดิตบูโร คงยาก

ถาม : แล้วคุณมีข้อเสนอแนะยังงในการให้บริการเงินกู้นอกระบบอะไรไหม

ตอบ : ความเสี่ยงค่าน้อย คนปล่อยกู้นอกระบบเค้าดูหลักทรัพย์เป็นนะ ค่าใช้จ่ายซาร์จแพงไป ตรงนี้ เช่น ควรลดค่าใช้จ่ายปากถุงลงไป อย่างเช่นที่ต้องเสีย 5% เนี่ยควรลดลงไป น่าจะดีกว่า นอกนั้นทำอะไรมากไม่ได้

ถอดเทปสัมภาษณ์

จ.กรุงเทพฯ (ผู้ทำธุรกิจเงินกู้นอกระบบ) รายที่ 1

ถาม : ธุรกิจเงินกู้นอกระบบที่ดำเนินการอยู่ เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่เมื่อไร

ตอบ : 10 กว่าปี

ถาม : ขนาดของธุรกิจเริ่มปล่อยกู้ตั้งแต่กี่ล้านขึ้นไป

ตอบ : ตั้งแต่ 5 ล้านขึ้นไป จนถึง 200 ล้านขึ้นไป

ถาม : แล้วธุรกิจที่คุณทำการเติบโตมาน้อยแค่ไหนคะ

ตอบ : ก็ดี ก็เติบโตมาก ขึ้นอยู่ที่ลูกค้าจากหลักทรัพย์ลูกค้า ดีก็รับได้ตลอด

ถาม : แล้วปัจจุบันขนาดธุรกิจมีเงินกู้กี่ล้านบาท

ตอบ: ทุนหระอ น่าจะ 500 ล้าน

ถาม: แล้วจำนวนผู้ใช้บริการเริ่มต้นตั้งแต่กี่คน

ตอบ: ตั้งแต่ 1 คน ขึ้นไป ถ้าตอนนี้ น่าจะประมาณ 30 กว่าคนแล้วมั้ง

ถาม : ขนาดปล่อยกู้นอกระบบต่อรายเริ่มต้นตั้งแต่

ตอบ : ไม่แน่ แล้วแต่ จากหลักทรัพย์ มากน้อยอะไร จากหลักทรัพย์ จากศักยภาพลูกค้า

ถาม : แล้วสูงสุดปล่อยกู้กี่ล้าน

ตอบ : 200 ต่อคน

ถาม : แล้วผู้กู้รายใหญ่สุดปล่อยกี่ล้านคะ

ตอบ: 200 ล้าน

ถาม : แล้วผู้กู้ส่วนใหญ่นี้เค้ากู้ไปทำอะไรคะ

ตอบ : กู้ไปทำธุรกิจ แต่เราจะเน้นลูกค้าที่ทำธุรกิจ ที่ไปเอาแบงก์ไม่ทันระยะสั้น 1 ปี 2 ปี

ถาม : แล้ววิธีการปล่อยกู้ของหน่วยงานมีวิธีให้กู้ยังไง

ตอบ : ก็ทำสัญญาเงินกู้ ผ่อนดอกเบี้ย ยังไม่ต้องชำระต้น ต้นชำระตอนครบกำหนด ชำระตอนไถ่ถอน

ถาม : แล้วในการพิจารณาอนุมัติให้กู้เนี่ยมีหลักเกณฑ์อะไรในการพิจารณา

ตอบ : ดูจากหลักทรัพย์ และความสามารถชำระคืนของผู้กู้

ถาม : วัตถุประสงค์ต้องดูไหมคะ

ตอบ : ดูประกอบ

ถาม : ระยะเวลาในการกู้

ตอบ : สัก 1 ปี -2 ปี

ถาม : แล้วมีวิธีพิจารณาเงินกู้ยังไง ให้ที่เปอร์เซ็นต์

ตอบ : ดูจากราคาซื้อขาย ความสามารถในการชำระคืนของผู้กู้ ดูจากราคาประเมินกับราคาซื้อขาย ดูศักยภาพลูกค้าเป็นเรื่องใหญ่ ถ้าเค้าซื้อขายกัน 40,000 เราอาจให้เค้าถึง 30,000 อะไรแบบนี้

ถาม : ให้เกือบ 80% เลยเนอะ

ตอบ : ค่ะ ขึ้นอยู่กับลูกค้าถ้าหลักทรัพย์ดีอาจจะให้ 60-70% แต่ถ้าศักยภาพลูกค้าดีอาจให้ถึง 70-80% ดูจากราคาซื้อขาย/ราคาประเมิน ไม่ได้คิดจากราคาประเมินอย่างเดียว ดูจากตลาดที่หลักทรัพย์ตั้งอยู่

ถาม : ระยะเวลาที่ใช้ในการอนุมัติเงินกู้นานเท่าไร

ตอบ : 1 อาทิตย์- 2 อาทิตย์ การอนุมัติไม่ช้า แต่ขั้นตอนในการทำเอกสารมันช้าแค่นั้นเอง

ถาม : ธุรกิจของคุณมีการให้กู้แบบไหนคะ

ตอบ : เอาที่ดินเป็นหลักประกัน

ถาม : แล้วธุรกิจให้กู้มีระยะเวลานานเท่าไร

ตอบ : 1 ปี – 2 ปี ต่อสัญญาได้

ถาม : ตอนต่อสัญญาต้องมีค่าใช้จ่ายอะไรไหมคะ

ตอบ : ไม่มีของเราไม่มี ของคนอื่นมี

ถาม : มีวิธีการชำระค่างวดดอกเบี้ยเงินกู้ยังไง

ตอบ : ชำระค่างวดเงินต้น+ดอกเบี้ย

ถาม : ธุรกิจมีการดำเนินการอย่างไรในกรณีที่ผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้

ตอบ : ทำหนังสือทวงถาม แต่ถ้าขายฝากก็มีโอกาสขาย เตือนไปให้มาขายก่อนกำหนด

ถาม : ถ้าไม่มาต่อหนี้คือ ยึดทรัพย์อัตโนมัติ

ตอบ : ถ้าขายฝากมันจะยึดอัตโนมัติ แต่ถ้าจำนองก็ต้องบังคับจำนอง

ถาม : แล้วมีผู้ผิดนัดจำนวนที่ราย ก็เปอร์เซ็นต์

ตอบ : 30 เปอร์เซ็นต์

ถาม : ส่วนมากเป็นรายเล็กหรือรายใหญ่

ตอบ : ที่รายใหญ่ก็มี หมายถึงพอถึงเวลาที่ให้มาชำระดอกเบี้ยให้ทันก่อนกำหนด

ถาม : แล้วแนวโน้มในการทำธุรกิจนอกระบบนี้เป็นไง ดีไหม

ตอบ : ก็ดี เป็นธุรกิจที่คนวิ่งมาหาเรา ลูกค้าวิ่งมาหาเรา

ถาม : แล้วมีวงเงินเพียงพอไหมให้ลูกค้าทุกรายไหม

ตอบ : พอ ขึ้นอยู่ที่เรา ไม่พอก็ไม่รับ แต่จะทำก้อนึง 500 ล้านเลยไหม ไม่ใช่

ถาม : แล้วปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจปัจจุบันมีปัญหาอะไรไหม

ตอบ : ลูกค้ายาฆ่าเชื้อไม่มา ปล่อยให้เรายังคงจ้างงาน หลักทรัพย์อยู่ที่เราก็ต้องมานั่งขาย กว่า จะขายได้ต้องใช้เวลามาก

ถาม : แล้วแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากธุรกิจเงินกู้ยืมในระบบ

ตอบ : ต่อไปคงต้องสกรีนลูกค้าให้รัดกุมมากขึ้น หลักทรัพย์จากการให้ลดลง จากที่ให้เยอะ ๆ ก็ลดลงกว่าปกติเพราะมาตรฐานของเราจะให้สูงกว่าคนอื่นส่วนใหญ่ให้ลูกค้าชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน ถ้าเป็นจำนอง

ถอดเทปสัมภาษณ์

จ.กรุงเทพฯ (ผู้ทำธุรกิจเงินกู้นอกระบบ) รายที่ 2

ถาม : ธุรกิจเงินกู้นอกระบบที่ดำเนินการอยู่ เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่เมื่อไร

ตอบ : 5 ปีกว่า

ถาม : ขนาดของธุรกิจเริ่มปล่อยกู้ตั้งแต่กี่ล้านขึ้นไป

ตอบ : ตั้งแต่ 5 ล้านขึ้นไป จนถึง 12 ล้าน

ถาม : แล้วธุรกิจที่คุณทำมีการเติบโตมากน้อยแค่ไหนคะ

ตอบ : เติบโตมาก

ถาม : แล้วปัจจุบันขนาดธุรกิจมีเงินกู้กี่ล้านบาท

ตอบ : น่าจะ 12 ล้าน

ถาม : แล้วจำนวนผู้ใช้บริการเริ่มต้นตั้งแต่กี่คน

ตอบ : ตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป ถ้าตอนนี้ น่าจะประมาณ 10 กว่าคน

ถาม : ขนาดปล่อยกู้นอกระบบต่อรายเริ่มต้นตั้งแต่

ตอบ : หลักแสน-หลักล้าน

ถาม : แล้วสูงสุดปล่อยกู้กี่ล้าน

ตอบ : 10 ล้าน/ ต่อคน

ถาม : แล้วผู้กู้รายใหญ่สุดปล่อยกี่ล้านคะ

ตอบ : 10 ล้าน

ถาม : แล้วผู้มีส่วนใหญ่นี้เค้าก๊วนระบบไปเพื่ออะไรคะ

ตอบ: ก๊วนไปทำธุรกิจ บ้าง ส่วนตัวบ้าง

ถาม : แล้ววิธีการปล่อยกู้ของคุณมีวิธีให้กู้ยังไง

ตอบ: ดูหลักทรัพย์

ถาม : แล้วในการพิจารณาอนุมัติให้กู้เนี่ยมีหลักเกณฑ์อะไรในการพิจารณา

ตอบ : ดูจากหลักทรัพย์ ทำเล

ถาม : แล้วให้ที่เปอร์เซ็นต์ของหลักทรัพย์คะ

ตอบ : 50-60%

ถาม : ระยะเวลานานไหมที่อนุมัติ

ตอบ : ประมาณ1-2อาทิตย์ แล้วแต่งงาน บางงานก็ 3 วันก็จบ

ถาม : ระยะเวลาปล่อยกู้นานเท่าไรคะ

ตอบ : 6 เดือน ถึง 1 ปี

ถาม : แล้วค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายนี้ลูกค้าจ่ายใช้ไหมคะ

ตอบ : ใช่

ถาม : ดอกเบี้ยเท่าไรคะ

ตอบ : ไม่คงที่แล้วแต่ 2 บาท หรือ 1.50 หรือ 2.50 แล้วแต่ทำเล แล้วแต่หลักทรัพย์

ถาม : แล้วในกรณีที่ผู้กู้ผิดนัดชำระทำไงคะ

ตอบ : ก็ให้เค้ามาขายเวลาถ้าไม่มาก็หลุด

ถาม : แล้วผู้กู้ผิดนัดมากน้อยก็เปอร์เซ็นต์

ตอบ : ประมาณ 40-50%

ถาม : แล้วส่วนมากรายเล็กหรือรายใหญ่

ตอบ : คละเคล้ากันไป ใหญ่ก็มีเล็กก็มี ผิดนัดก็มาขยายเวลา

ถาม : แล้วแนวโน้มธุรกิจเงินกู้นอกระบบดีไหม

ตอบ : ดี ดีมาก

ถาม : คุณมีเงินทุนให้ลูกค้าทุกรายไหม

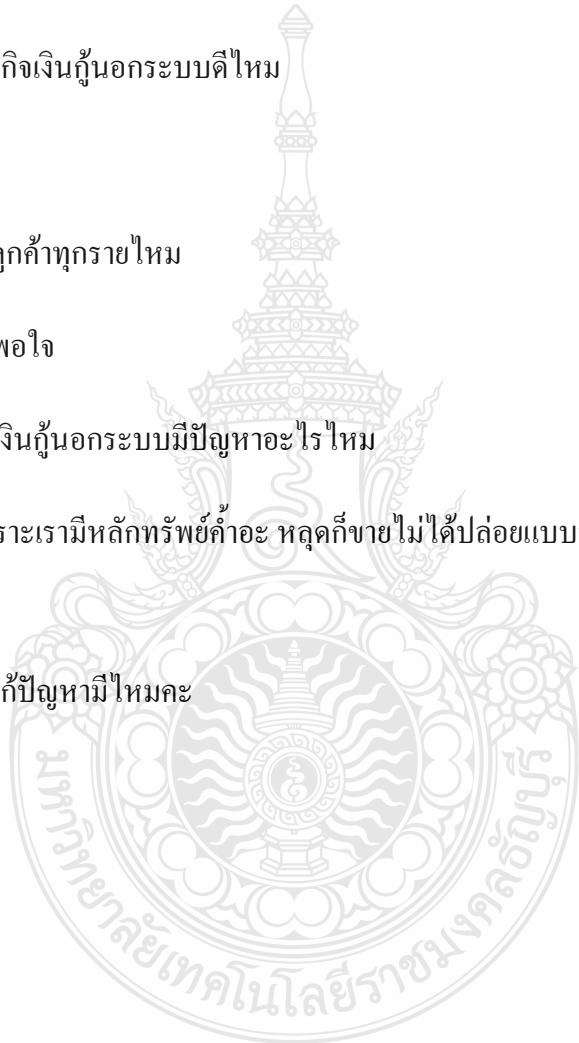
ตอบ : คือ มีทุกรายถ้าพอใจ

ถาม : ปัญหาจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบมีปัญหาอะไรไหม

ตอบ : ไม่ค่อยมีนะ เพราะเรามีหลักทรัพย์ค้ำอะ หลุดก็ขายไม่ได้ปล่อยแบบลอยๆ ปล่อยแบบมีหลักทรัพย์

ถาม : แนวทางในการแก้ปัญหาใหม่คะ

ตอบ : ไม่มีนะ

ถอดเทปสัมภาษณ์

(ผู้ทำธุรกิจเงินกู้นอกระบบ) รายที่ 3

ถาม : ธุรกิจเงินกู้นอกระบบที่ดำเนินการอยู่ เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่เมื่อไร

ตอบ : 5 ปีกว่า

ถาม : ขนาดของธุรกิจเริ่มปล่อยกู้ตั้งแต่กี่ล้านขึ้นไป

ตอบ : ตั้งแต่ 5 ล้านขึ้นไป จนถึง 10 ล้านแล้วแต่

ถาม : แล้วธุรกิจที่คุณทำมีการเติบโตมากน้อยแค่ไหนคะ

ตอบ : เติบโตเยอะ

ถาม : แล้วปัจจุบันขนาดธุรกิจมีเงินกู้กี่ล้านบาท

ตอบ : น่าจะ 50 ล้าน

ถาม : แล้วจำนวนผู้ใช้บริการเริ่มต้นตั้งแต่กี่คน

ตอบ : ตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป ถ้าตอนนี้ น่าจะประมาณ 10 กว่าคนขึ้นไป

ถาม : ขนาดปล่อยกู้นอกระบบต่อรายเริ่มต้นตั้งแต่

ตอบ : 5-10 ล้าน

ถาม : แล้วสูงสุดปล่อยกู้กี่ล้าน

ตอบ : 10 ล้าน ต่อคน

ถาม : แล้วผู้กู้รายใหญ่สุดปล่อยกี่ล้านคะ

ตอบ : 10 ล้าน

ถาม : แล้วผู้มีส่วนใหญ่นี้เค้าถือนอกระบบไปเพื่ออะไรคะ

ตอบ: ถูไปทำธุรกิจ บ้าง ส่วนตัวบ้าง

ถาม : แล้ววิธีการปล่อยกู้ของคุณมีวิธีให้กู้ยังไง

ตอบ: ดูจากหลักทรัพย์

ถาม : แล้วในการพิจารณาอนุมัติให้กู้เนี่ยมีหลักเกณฑ์อะไรในการพิจารณา

ตอบ : ดูจากหลักทรัพย์ และทำเลที่ตั้งของหลักทรัพย์

ถาม : แล้วคุณให้กี่เปอร์เซ็นต์ของหลักทรัพย์คะ

ตอบ : 50-60%

ถาม : ระยะเวลานานไหมคะที่อนุมัติ

ตอบ : ประมาณ 1อาทิตย์-2อาทิตย์ แล้วแต่งงาน บางครั้งก็ 2วันถ้าโอเค

ถาม : ระยะเวลาปล่อยกู้นานเท่าไรคะ

ตอบ : 6 เดือน ถึง 1 ปี

ถาม : แล้วค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายนี้ลูกค้าจ่ายใช้ไหมคะ

ตอบ : ใช่

ถาม : ดอกเบี้ยเท่าไรคะ

ตอบ : ไม่คงที่แล้วแต่ 2 บาท

ถาม : แล้วในกรณีที่ผู้กู้ผิดนัดชำระทำไงคะ

ตอบ : ก็ให้เค้ามาขายเวลา

ถาม : แล้วผู้ผู้คิดน้อยก็เปอร์เซ็นต์กะ

ตอบ : ประมาณ 40-50%

ถาม : แล้วส่วนมากรายเล็กหรือรายใหญ่

ตอบ : มีทั้งรายเล็กและรายใหญ่

ถาม : แล้วแนวโน้มธุรกิจเงินกู้ในระบบดีไหม

ตอบ : ดีมาก

ถาม : คุณมีเงินทุนให้ลูกค้าทุกรายไหม

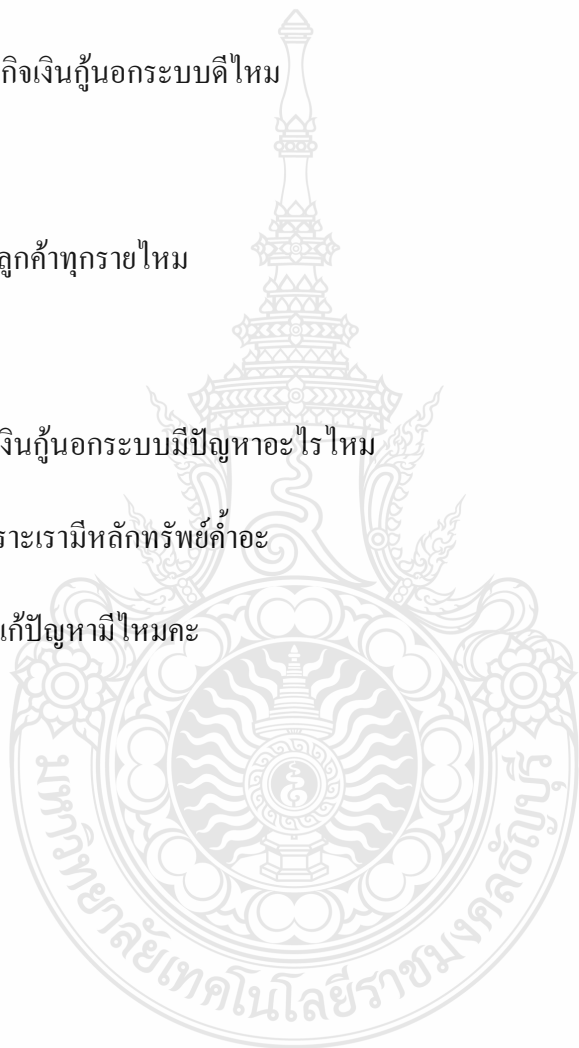
ตอบ : มีทุกราย

ถาม : ปัญหาจากธุรกิจเงินกู้ในระบบมีปัญหาอะไรไหม

ตอบ : ไม่ค่อยมีนะ เพราะเรามีหลักทรัพย์ค้ำอะ

ถาม : แนวทางในการแก้ปัญหาใหม่คะ

ตอบ : ไม่มี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล : นางสาวสุจิรา จำปาทอง
คุณวุฒิทางการศึกษา : พ.ศ. 2543 สำเร็จการศึกษา คณะศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาการจัดการทั่วไป
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
พ.ศ. 2557 บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
วิชาเอกจัดการทั่วไป
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์การทำงาน : พ.ศ. 2543 – ปัจจุบัน ตำแหน่ง Business owner
บริษัท เอส เค ที แลนด์ จำกัด
ที่ทำงาน : 711/83 ถนน รังสิต-นครนายก ต.ประชาธิปัตย์
อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130
เบอร์โทรศัพท์ : (+66)2996 - 0927
เบอร์โทรสาร : (+66)2996 - 0927
อีเมล : nid@sktland.com

